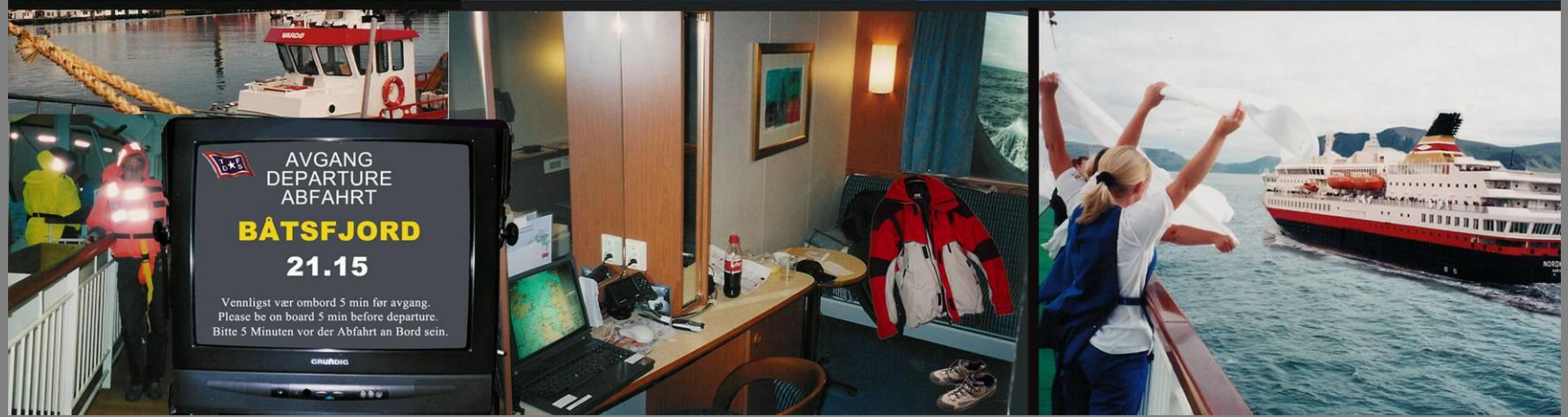

Reisehåndbok for Hurtigruten

av **Atle Markeng** **2024**

Innledning

”*Hvorfor reise med Hurtigruten når en kan få flere uker i syden for samme pris ?*”
”*Hvilken årstid er best ?*”, ”*Hvilken strekning er finest ?*”, ”*Hvordan er det i dårlig vær ?*”

Etter mange turer med hurtigrutene til alle årstider, har jeg ofte fått slike spørsmål fra kolleger og bekjente som planlegger å reise.

Formålet med denne reisehåndboken er å gi råd og praktiske opplysninger til reiser med Hurtigruten. Det handler om alt fra valg av årstid, skip, lugarer, booking og hvordan få mest ut av turen. I tillegg er det tatt med litt om vind, bølger og sjømerker.

Det er generell maritim interesse som er noe av svaret på min entusiasme. En sjøreise med Hurtigruten er også den beste medisinen mot stress og mas.

Og selv om leia er den samme, er ingen turer like !

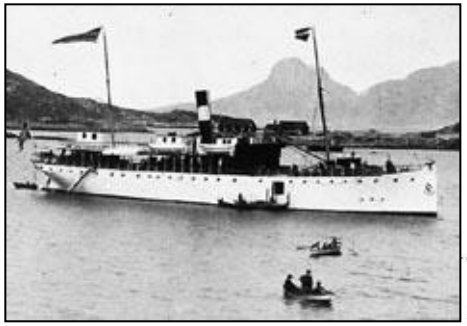
Atle Markeng

Litt historie ...

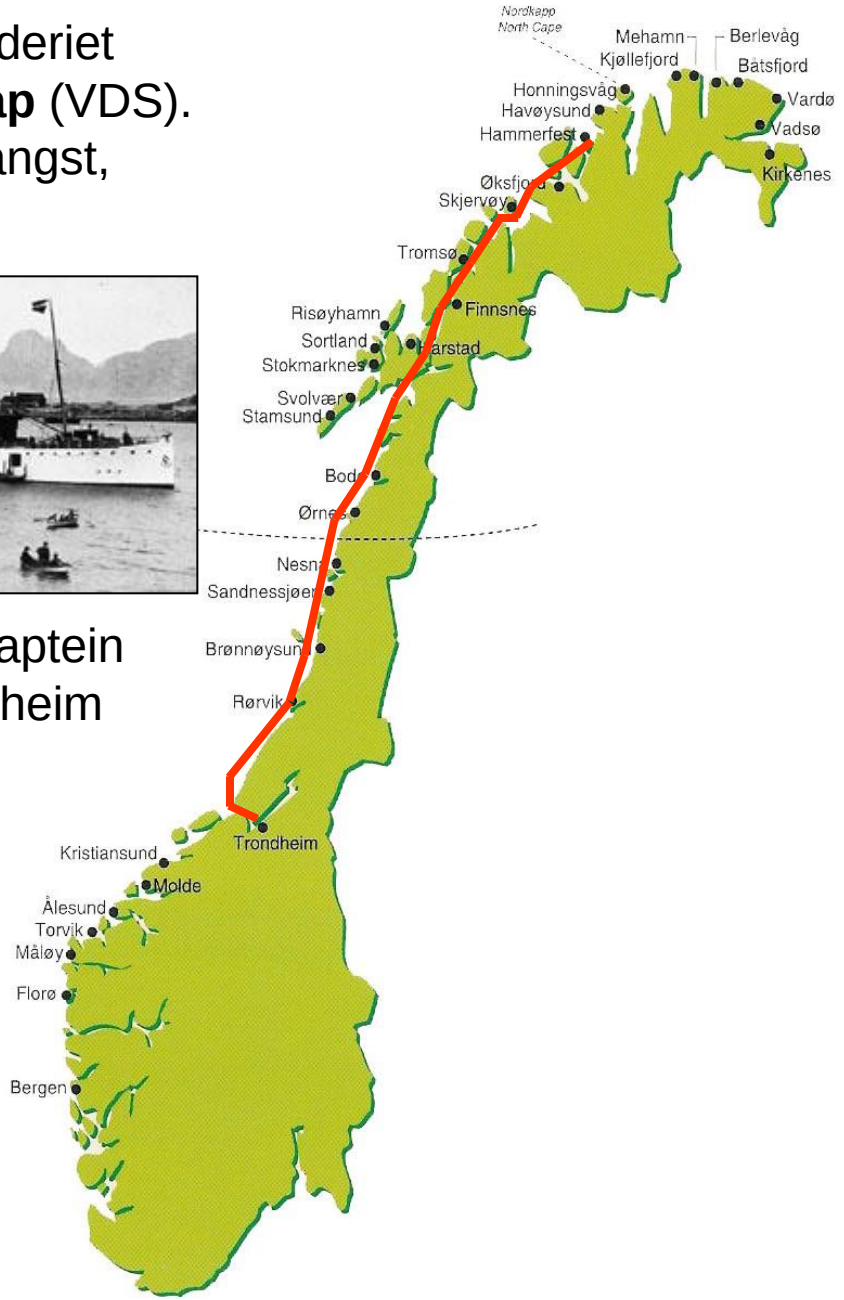
I 1881 grunnla **Richard With** rederiet **Vesteraalens Dampskibselskap** (VDS). Han var lei opphoping av sildefangst, og ville starte helårsrute for frakt og sleping.

Søndag 2. juli 1893 la **D/S Vesteraalen** med kaptein Richard With ut på første ”hurtigrute”-tur Trondheim – Hammerfest. Etter 67 timer ankom de Hammerfest ½ time før rutetid.

I 1898 ble ruten utvidet til Bergen i sør, og i 1914 til Kirkenes i nord. I dag er det 34 havneanløp. Rundturen tar 11 døgn.

Ikke bare en hurtigrute

Tre hurtigruter i Harstad 27.09.2005

Mange tror at Hurtigruten er bare ett skip. Men Hurtigruten er et fellesnavn for alle skipene som trafikkerer ruten mellom Bergen og Kirkenes.

Rundturen Bergen-Kirkenes-Bergen tar 11 dager, og for at alle havner skal få daglige anløp, er det 11 skip som normalt går i denne trafikken.
Det er tilsammen 34 havner på ruten.

Hurtigruteskipene brukes også i andre oppdrag som hotellskip under store arrangement, cruisetrafikk i andre farvann vinterstid, og til spesielle tematurer.

Daglig møtes nordgående og sørgående hurtigrute. Det hilses med hornsignal på dagtid, og lyssignal i mørke. Passeringer annonseres, og er et høydepunkt for turistene.

Møte med de andre hurtigrutene

Hurtigruten består normalt av 11 skip i daglig rute.
De møtes på faste steder, og passeringer annonseres for å kunne hilse og fotografere.

Berlevåg ca kl 22.00

Havøysund ca kl 08.45

Ullsfjorden (Lyngen) ca kl 21.00

Harstad ca kl 08.00

Svolvær ca kl 20.45

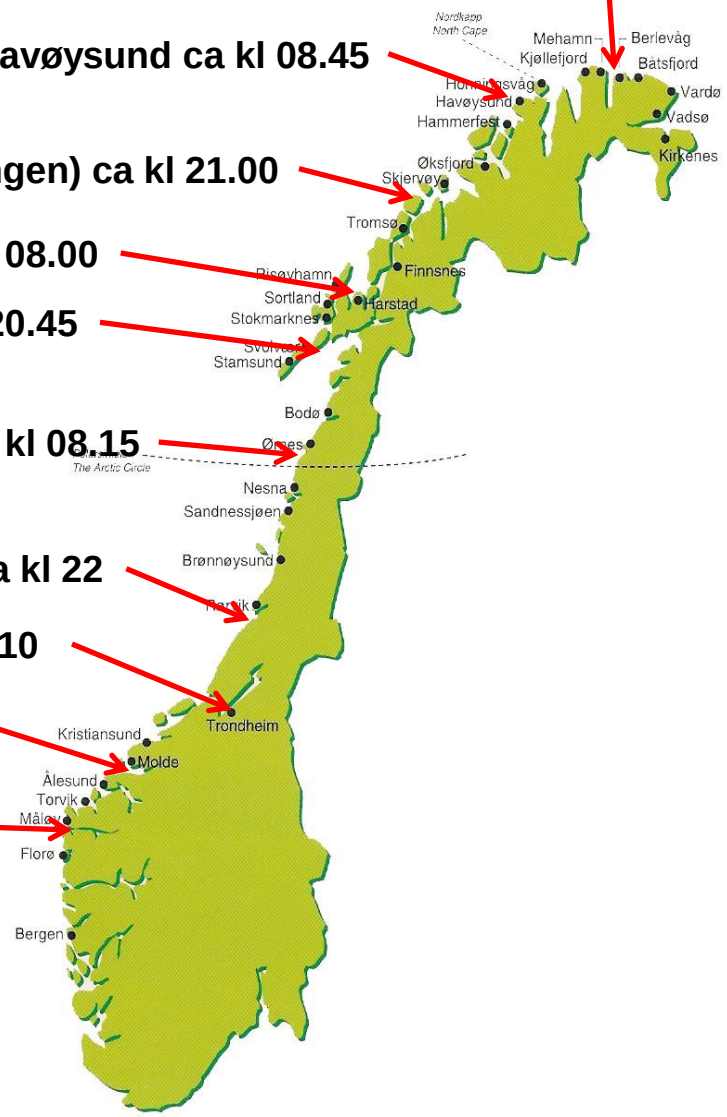
Rødøy ca kl 08.15

Sør for Rørvik ca kl 22

Trondheim ca kl 10

Sør for Molde ca kl 22

Ved Måløy ca kl 5.30

OBS:
Passeringstidene er basert på rutetid.

Hurtigruten – arbeidsbåt og samlingssted

Om sommeren kan hovedinntrykket være at hurtigrutene er cruiseskip med turister fra alle verdenshjørner. Men Hurtigruten var og er en bruksbåt som primært frakter gods og passasjerer.

Travle gaffeltrucker laster og losser varer til alle havner

Omlasting av frossenfisk i Nesna

"Kaffegjengene" langs leia. Her i Sandnessjøen.

Varer heises med kran på gamlebåtene

Før reisen

Hvis du skal reise en hel strekning (”halv rundtur”), velg sydgående **Kirkenes - Bergen**.
Da opplever du de fineste stedene på dagtid.

En optimal ukes tur (6 dager) er
Tromsø - Kirkenes – Trondheim
fordi:

- avgang Tromsø på nordgående er kl 18.15 og det er gode flyforbindelser dit.

- utflukt til Nordkapp mens skipet ligger ved kai i Honningsvåg.

- de fineste strekningene som Finnmark, Lofoten og Helgelandskysten på dagtid.

- ankomst Trondheim ca 06.30 om morgenen og god tid til å nå fly eller tog videre.

- det er ”passe” lang tid ombord.

Delstrekninger

Dersom du bare har anledning til å reise deler av ruten, her er noen anbefalinger:

Troms og Finnmark
Kirkenes (12.30) – Tromsø (23.45)
eller
Tromsø (18.15) – Kirkenes (09.00)

Nordover er det 2 overnattinger, sydover 1 overnatting.

Mulighet for tur til Nordkapp.

Lofoten og Vesterålen (sydgående på dagtid)
Harstad (08.30) – Stamsund (22.15)
Inkluderer Raftsundet og Trollfjorden.

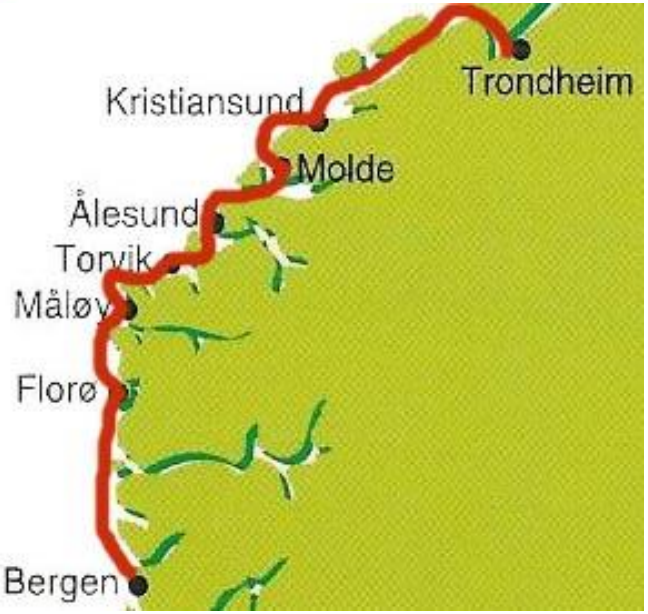
Du kan evnt. bli med over Vestfjorden til Bodø hvis det er enklere med hensyn til videre reise. Men husk at på sydgående er du i Bodø midt på natta.

Delstrekninger

Helgelandskysten (sydgående)
Ørnes (06.25) – Trondheim (06.30)
1 overnatting.

Du kan evnt. gå ombord i Bodø hvis det passer bedre med hensyn til transport, men husk at avgang der er midt på natta.

Vestlandet
Trondheim (09.45) – Bergen (14.45)
eller
Bergen - Trondheim.
1 overnatting.

Inkluderer tur til Geiranger eller Hjørundfjorden på nordgående om sommeren.

Hvilken årstid ?

Vår

Sommer

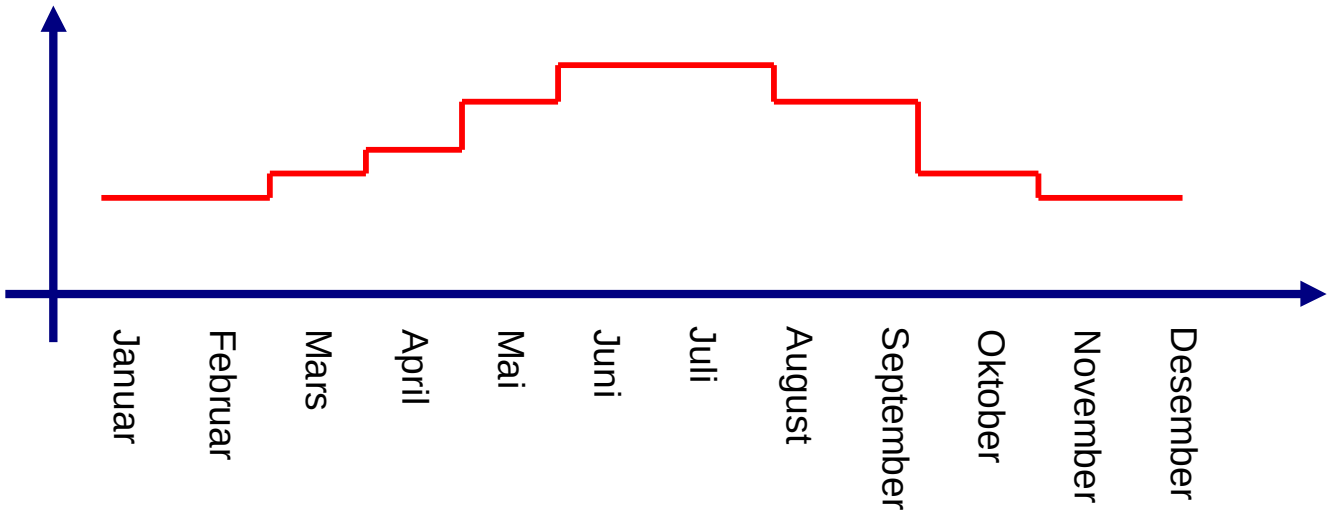
Høst

Vinter

Alle årstider har sin sjarm og sine sider. Første gang du reiser bør du velge juni eller juli bl.a. for å kunne se midnattsol.
Uansett årstid må du være forberedt på alt slags vær (og håpe at det ikke blir tåke).

Prisene er sesongavhengige.
Der er dyrest midt på sommeren, og billigst vinterstid (oktober-mars).

Vår

Lofoten

Romsdalen

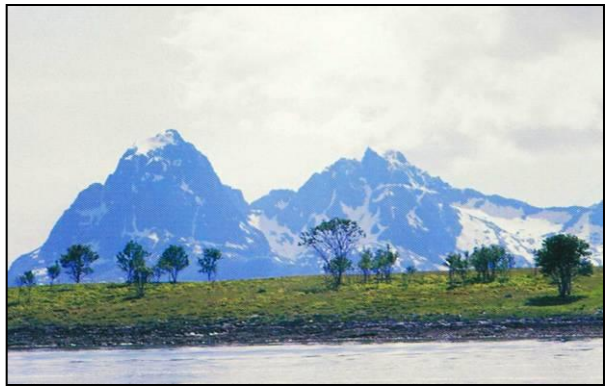
Våren er kanskje den fineste tiden å reise på. Snø i fjellene og grønt langs kysten. Men det kan være kaldt, så ikke glem vinterklær !

Vår på vidda.

Øksfjord

Vår i Vesterålen.

Sommer

I Raftsundet en fin sommerdag

Midnattsol i juli utenfor Berlevåg

Sommeren fra mai til august er høysesong med fullbookede skip (og dyrest ...)

Bading på MS Finnmarken

Tromsø ved midnatt

Sommer i Vardø.

Høst

Utseiling fra Harstad en fin høstdag.

Helgelandskysten

September og begynnelsen av oktober kan være fine med behagelige temperaturer og rolige værforhold. Det er også rimeligere å reise på denne tiden.

Du kan få ”bonus” i form av en høststorm ....

Vinter

Vinter i Havøysund.

Isflak mot Kirkenes.

Om vinteren må du være forberedt på alt: snø, is, regn, sterk vind og mye sjø.
Ta med klær for polare forhold !
Ikke glem at det i desember og januar er mørkt mesteparten av dagen i nord.

Lofoten i mars.

Tett snødrev i Finnmark.

Storm på Hustadvika.

Valg av skip

Det er høy standard på alle de nye hurtigrutene, men 1990-talls skipene er triveligst !

MS Vesterålen
MS Lofoten

MS Nordkapp
MS NordNorge
MS Polarlys
MS Richard With
MS Nordlys
MS Kong Harald

MS Finnmarken (2002)
Omdøpt til **MS Otto Sverdrup**
og tatt ut av kystruten i 2021

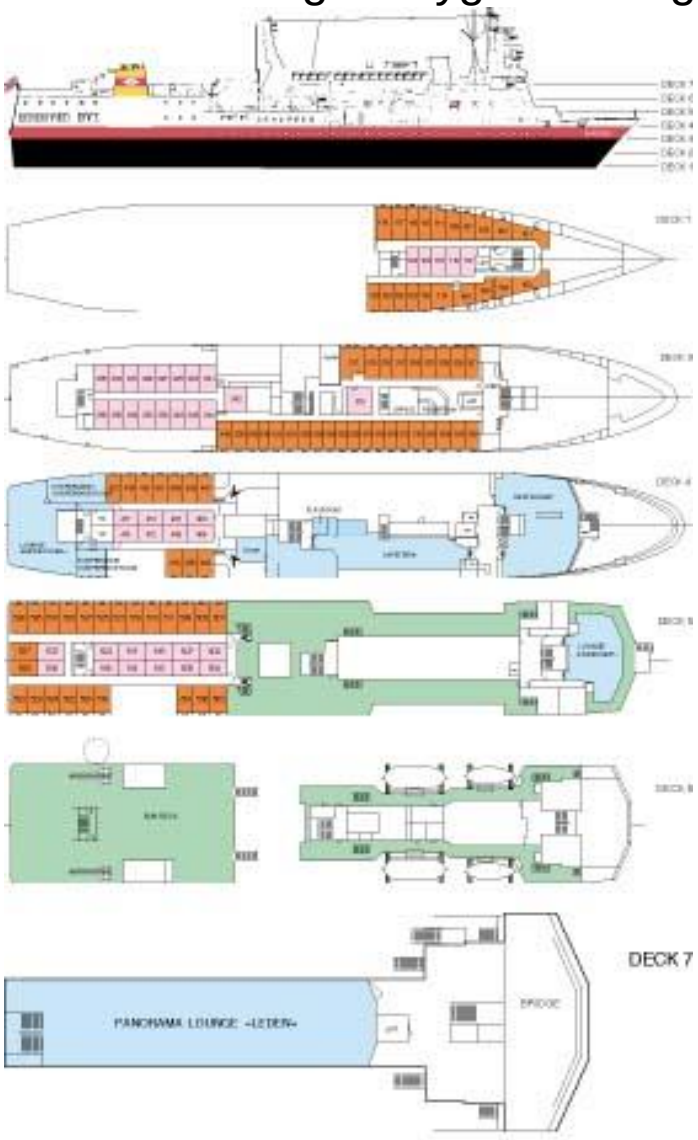
MS Trollfjord (2002)

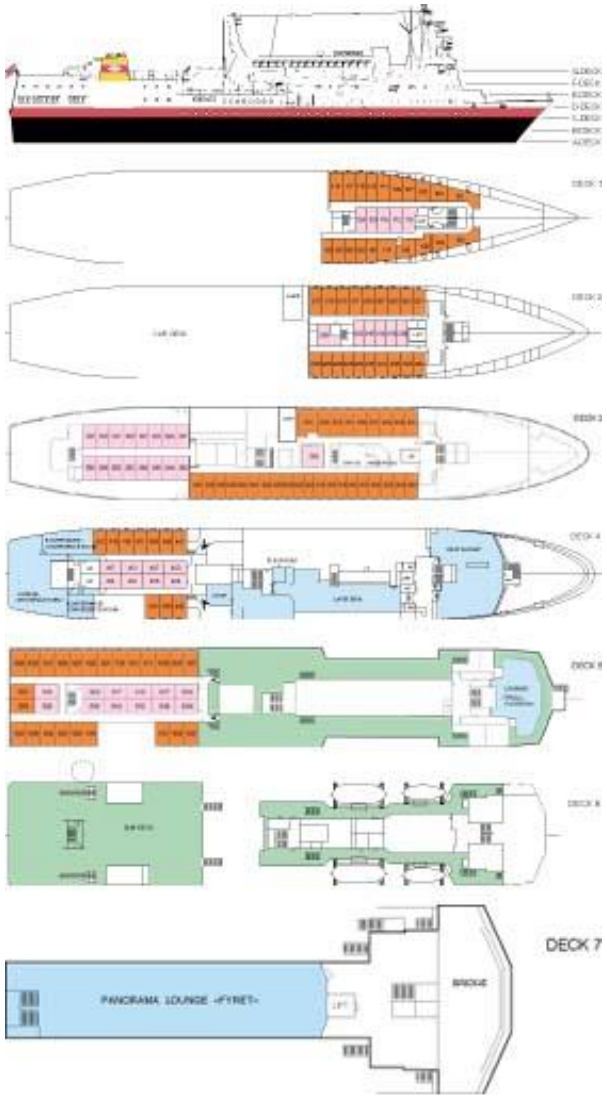
MS Midnatsol (2003)
var MS Maud **fra** 2021 til 2024

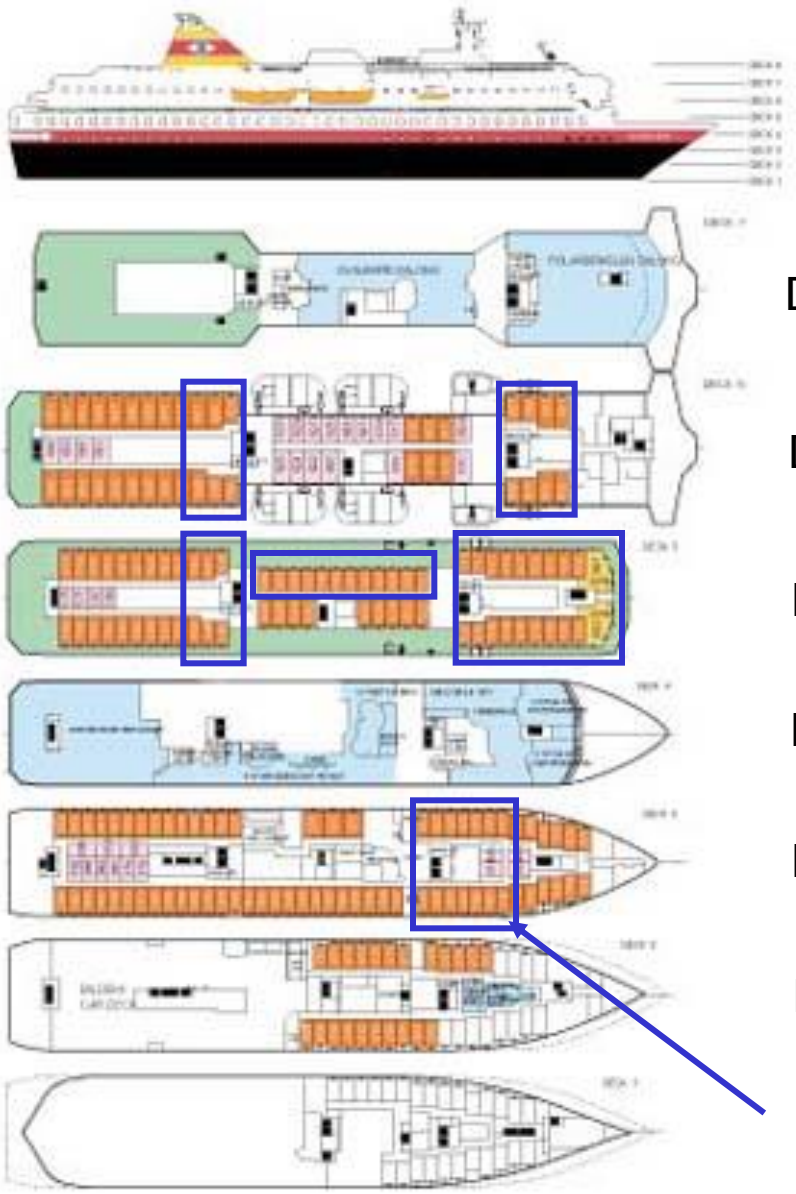
Lugarer mellomgenerasjons skip

Skipene Vesterålen (og tidl. Midnatsol og Narvik) ble bygget på starten av 1980 tallet. De hadde opprinnelig stor dekksplass ute for last, men ble noen år seinere modernisert og ombygd med lugarseksjoner akter.

Lugarer skip 1993-1997

Dekk 7

Dekk 6

Dekk 5

Dekk 4 (kafeteria og restaurant)

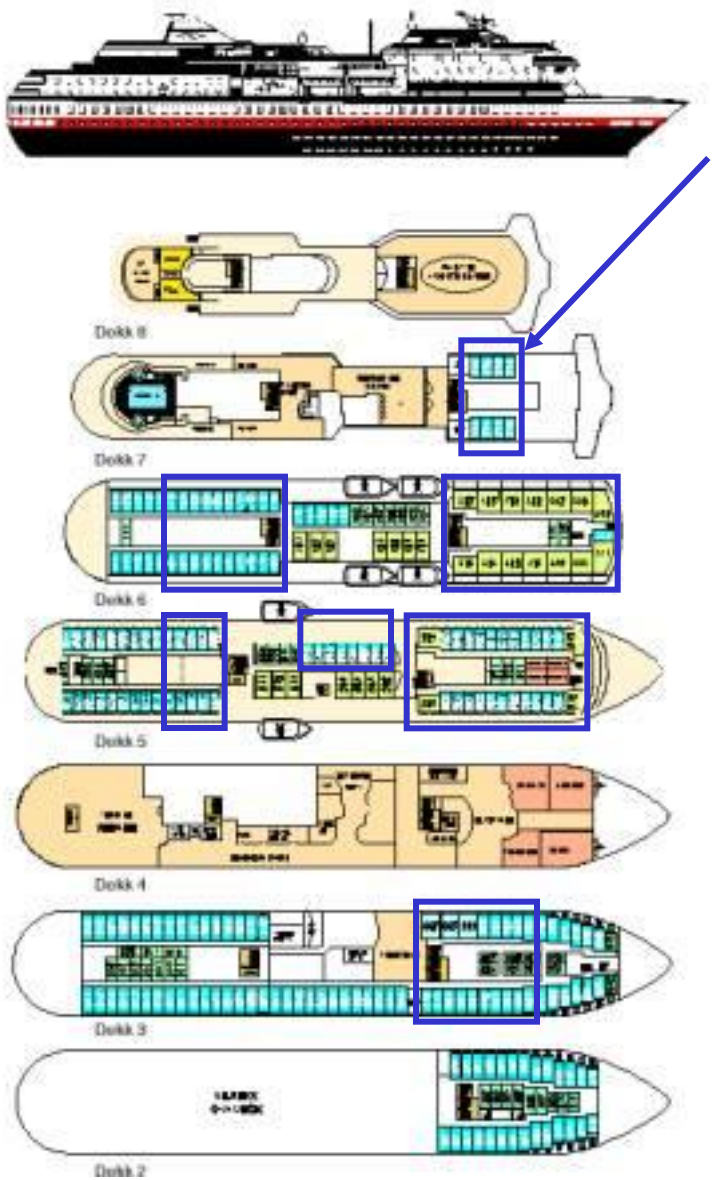
Dekk 3 (resepsjon)

Dekk 2

Bra plasseringer merket
med blå rektangler.

MS Nordkapp
MS NordNorge
MS Polarlys
MS Richard With
MS Nordlys
MS Kong Harald

Lugarer MS Finnmarken

Bra plasseringer merket
med blå rektangler.

Dekk 8 (panorama-salong)

Dekk 7 (basseng/boblebad, bar og kafeteria)

Dekk 6

Dekk 5

Dekk 4 (kafeteria og restaurant)

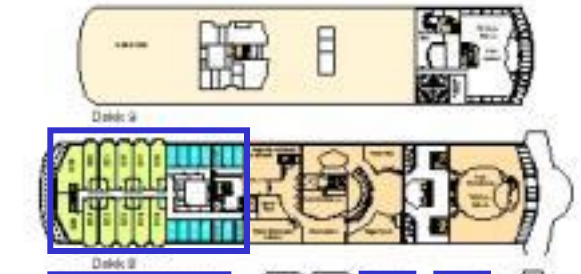
Dekk 3 (resepsjon)

Dekk 2

Lugarer MS Trollfjord og MS Midnatsol

Bra plasseringer merket
med blå rektangler.

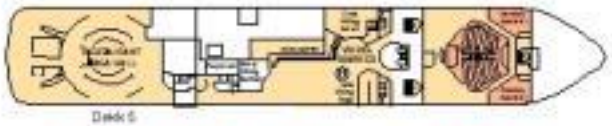

Dekk 9 (øvre panorama-salong)

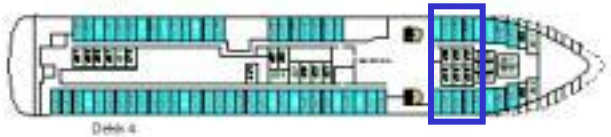
Dekk 8 (bar og panorama-salong)

Dekk 7

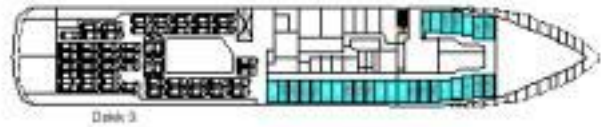
Dekk 6

Dekk 5 (kafeteria og restaurant

Dekk 4 (resepsjon)

Dekk 3

Lugarkategori og fargenøkkel

Lugarplasseringer

Hvis mulig, unngå følgende lugarplasseringer:

- innvendig lugar (men på Trollfjord og Midnatsol er det TV bare på innvendige)

- plassering langt bak pga. støy/vibrasjoner fra motor og sidepropeller

- plassering helt forut på dekk 2 og 3 pga. koøyer og bråk i grov motsjø

- vær også oppmerksom på at det er innsyn til alle utvendige lugarer på dekk 5 grunnet gangvei rundt skipet (dekk 6 på Trollfjord og Midnatsol)

- hvis du skal ha med GPS, husk å sjekke nøye at det er fri sikt opp og til sidene fra lugarvinduet ! På Finnmarken,Trollfjord og Midnatsol er det mange ”GPS-skygger”.

- lugarer som har merknad ”begrenset utsikt”. Da kan du risikere at vinduet er blokkert av livbåt.

Lugar 525 med redningsflåte utenfor (MS Richard With)

Lugarkategorier

Lugarkategori og fargenøkkel

HK	BK	Plassering	Beskrivelse	Dekk
Suite	MX	Utvendig	2 rom, balk., dbl.seng, badekar og gjeste-wc, tv, minibar	8
	MG	Utvendig	Suite, 1 eller 2 rom, kanapp eller balkong, dobbelseng, sittegruppe, sofa, TV, minibar, badekar og dusj	7, 8
	MB	Utvendig	1 rom, balk., dbl.seng, sittegr., sofa, TV, minibar, dusj	7
	QX	Utvendig	Minisuite, stor, dbl.seng, sittegr., sofa, TV, minibar	6
	QJ	Utvendig	Minisuite, sep. senger, sittegr., TV, minibar, begr. utsikt	6, 7
P+	F2	Utvendig	Ekstra stor standardlugar, dobbelseng	7
P	U2	Utvendig	Stor standardlugar, sofa/køy	8
	K2	Utvendig	Stor standardlugar, sofa/køy	7
	K3	Utvendig	Stor standardlugar, sofa/køy	7
	P2	Utvendig	Stor standardlugar, sofa/køy	6
	P3	Utvendig	Stor standardlugar, sofa/køy	6
	N2	Utvendig	Stor standardlugar, sofa/køy	4
	L2	Utvendig	Stor standardlugar, sofa/køy	3
I	J2	Utvendig	Lugar med sofa/køy, begrenset utsikt - variert str.	4
	J3	Utvendig	Lugar med sofa/køy, begrenset utsikt - variert str.	6, 7
	I2	Innvendig	Lugar med sofa/køy, variert størrelse	4, 6, 7
	H3	Utvendig	Handicap lugar	6

Reiser du delstrekninger, kan du bare bestille lugarkategori. Husk likevel å be om at ønsket lugarplass noteres i bookingen.

Lugar 605 på M/S Polarlys.

Forsøk å bestille lugar på <u>babord</u> side fordi denne siden alltid vender inn mot kai. Praktisk for å følge med hvor du er når båten ligger i ro, f.eks. havneanløp om natta.

Babord side lugarer har <u>ulike</u> nr, styrbord side <u>like</u> nr.

Booking

Reiser med Hurtigruten kan bestilles på flere måter:
- Hurtigruten booking via telefon
- Hurtigrutens websider
- Reisebyrå og messer

Sjekk alltid at avgang/ankomst, skip, lugar, måltider og pris stemmer !

HURTIGRUTEN

Hurtigruten ASA
Postboks 43
N-8501-Narvik

Telefon: (+47) 76 96 76 00
Telefaks: (+47) 76 96 76 01
Web: www.hurtigruten.no
E-post: firmapost@hurtigruten.com
Organisasjonsnummer: NO 914904633 MVA
IBAN: NO93 5082 05 12100
SWIFT: DNBANOKK

Atle Markeng
Årvollveien 31 G
0590 Oslo

Viser til Deres bestilling og har gleden av å bekrefte følgende reservasjon
Vennligst sjekk at dette er i samsvar med deres bestilling:

Extra	(Ref: QQH50, Ant: 3)				
Type:	**BB Frokost**	Alle reisende		330,00	
Seiling	(Ref: QQH50, Passasjerer: 1)				
Fra:	**Tromsø**	**27. oktober 2009**	**01:30**		**NOK**
Til:	**Trondheim**	**29. oktober 2009**	**06:30**		
Skip:	**M/S Nordlys**				
Lugar:	**U2 (Utv dobbel lugar med dusj/wc):**				

Distansereise

Billett kjøpes for en strekning, eventuelt med lugar.

- Bestill i god tid, men ofte er det tilbud ved bestilling nærmere enn 30 dager.
- Lugar kan ikke reserveres på forhånd, bare kategori (utvendig / innvendig)
  De dårligst beliggende lugarene blir ofte tildelt distansereisende.
- På lange strekninger risikerer du bookinger med lugarbytte underveis.
- Frokost er vanligvis inkluderet, men andre måtider må kjøpes i restaurant eller i døgnåpen kafeteria. Det er en stor fordel å være uavhengig av faste måltider som på rundreise.

```
REF.NR.: TL276
Vi viser til Deres bestilling av distansereise med Hurtigruten og har
gleden av å tilby følgende ombord i M/S TROLLFJORD

Avgang   Kirkenes            06 NOV 02      kl 1330
Ankomst  Bergen              11 NOV 02      kl 1430
Lugar fra Kirkenes til Bergen

Lugar K2 MARKENG, ATLE MR                              NOK
Lugar K2                                               NOK
-------------------------------------------------------------------------
                                                       NOK

Måltider er ikke inkludert i ovennevnte priser dersom ikke annet er oppgitt.
```

Rundreise

Pakkepris for hele runden, eller bare en av strekningene mellom ytterpunktene.

- Vanligvis dyrere enn distansereise fordi måltider er inkludert.
- Lugarnummer blir tildelt ved bestilling. OBS: Sjekk først lugaroversikten !
- Bortsett fra frokost, er det faste bordsettinger til lunch og middag.
  Vær obs på at dette låser deg noe med hensyn til havneanløp og severdigheter.
- Tidlig etter ombordstigning er det bordreservasjoner til lunch og middag.
  OBS: Vær rask med å reservere bord slik at du kan få sjansen til vindusplass !

HURTIGRUTEN - BEKREFTELSE

Vi viser til Deres bestilling av plass på hurtigruten, og har gleden av å bekrefte følgende reservasjon:

M/S TROLLFJORD Kirkenes-Bergen

Avgang Kirkenes	06 NOV 02	Kl 1330	
Ankomst Bergen	11 NOV 02	Kl 1430	
Lugar K2 nr 707 MARKENG, ATLE MR			NOK
Lugar K2 nr 707			NOK
Pris totalt, inkludert full pensjon			NOK

Referansenummer er TL408 som vi ber Dem oppgi ved enhver henvendelse til oss.

Explorercruise

Ulike reisebedrifter arrangerer ofte turer med Hurtigruten på hele eller deler av strekningen. Kombinasjon hurtigrute, buss, fly eller tog er vanlig.

Hurtigruten har også turer til polare strøk.
MS Fram (2007) er spesialkonstruert for å operere i arktiske farvann med bl.a. isforsterket skrog. Skipet ble først satt inn på cruise ved Grønland sommerstid, og cruise til Antarktis om vinteren.
MS Midnatsol, MS Trollfjord, MS Nordnorge og MS Nordkapp har også vært brukt til cruise i Antarktis

MS Fram på første tur mai 2007.

Bilde av **MS Spitsbergen** på vei mot 80 grader nord ved Svalbard under TV sendingen "Svalbard minutt for minutt" som gikk 9 dager uavbrutt på NRK-2 31.01.20 til 09.02.20.

9. februar 2020 er det 100 år siden Svalbardtraktaten (Paris avtalen) ble undertegnet. Avtalen regulerer forvaltning og myndighet på øygruppen.

Reise til Kirkenes med alternativer

Mange velger å starte hurtigrutereisen i Kirkenes. Men fly til Kirkenes kan være dyrt. I tillegg bør du reise dagen før for å unngå stress, særlig hvis du starter i Sør-Norge. Det finnes et par alternativer:

Dersom du ønsker å starte i Kirkenes, bør du likevel vurdere å gå ombord 2 dager før på nordgående fra Tromsø. Det er flere og billigere flyforbindelser fra Sør-Norge til Tromsø enn til Kirkenes.

Det samme gjelder hvis du reiser nordgående Bergen-Kirkenes, vurder å bli med sydover igjen til Tromsø (et og et halvt døgn ekstra).

Hvis du ikke lar deg skremme av en biltur på over 200 mil, kan du ”alliere” deg med noen andre som også skal reise i samme tidsrom. Den ene kjører bil til Kirkenes, den andre reiser med Hurtigruten. I Kirkenes bytter dere for turen sydover.
Noen ganger er det tilbud om å ta bil med gratis.

Ta med riktige turklær !

Svært mange legger ut på hurtigrutetur med klær som ikke er egnet for en sjøreise, og det kan ødelegge mye av turen. Uansett årstid vil det være behov for vindtette og vanntette klær, og gode sklisikre sko. Dette er lett å glemme hvis det er sol og sommer når en pakker kofferten.

Klær du må ha med på en hurtigrutetur uansett årstid:

- **jakke** som er vindtett og vanntett. Hette bør ha gode justeringsmuligheter. Det er også fordel med mange lommer til fotoapparat, luer, votter osv.
- **bukse** som er vindtett og vanntett. Romslig overtrekksbukse er praktisk.
- **fleece** jakke / genser for å holde varmen. En såkalt windstopper fleecejakke er smart fordi den kan brukes separat hvis det ikke regner.
- **lue** som er vindtett, eller **caps** med øreklaffer.
- **hansker** som tåler vann. Om vinteren bør du ta med polvotter.
- **isolerte ytterklær** hvis du reiser i vintersesongen. Snøscooter jakker eller scooter-dresser fungerer bra. Vær obs på slike klær tar en del plass i bagasjen.
- **terrengsko** eller lave fjellsko som tåler vann og har sklisikker såle. Mange sko er farlig glatte på vått underlag, så test skoene før du drar !

Huskeliste før du reiser

1. Varme, vindtette og vanntette klær
2. Terrengsko som tåler vann
3. Genser, lue, votter, vinterundertøy
4. Kamera. Husk mye film / bånd !
5. Kikkert
6. Lette innesko
7. Kartbok (helst sjøkart)
8. Om sommeren; solbriller, solkrem og caps
9. Pakk i to kolli, en koffert og en liten ryggsekk.

....

Siste: Sjekk at du har gjort første punkt !

Vind- og vanntett jakke hele året

Vinter

Vind- og vanntett overtrekksbukse

Det er uformelt ombord, så du kan la finklærne bli hjemme !

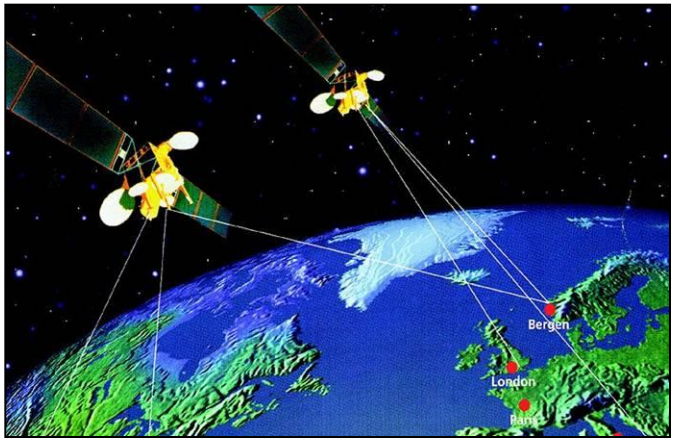
GPS og sjøkart

Hvis du er litt opptatt av navigasjon, vil det berike hurtigruteturen å ha med en GPS med sjøkart som viser skipets posisjon, fart og kurs.

Posisjonen for Nordkapp

GPS (**G**lobal **P**ositioning **S**ystem) er en teknikk for å bestemme posisjon i lengde og breddegrader. *Breddegradene* er ringer parallelt med ekvator, *Lengdegradene* er linjer som går mellom polene.

Posisjonen blir utledet av signaler som sendes fra 24 satellitter. Hver satellitt kretser rundt jorden 2 ganger i døgnet. Det betyr at dekningen ikke er konstant. Du er også avhengig av fri sikt mot minst 3 satellitter som ligger mest mulig fra hverandre.

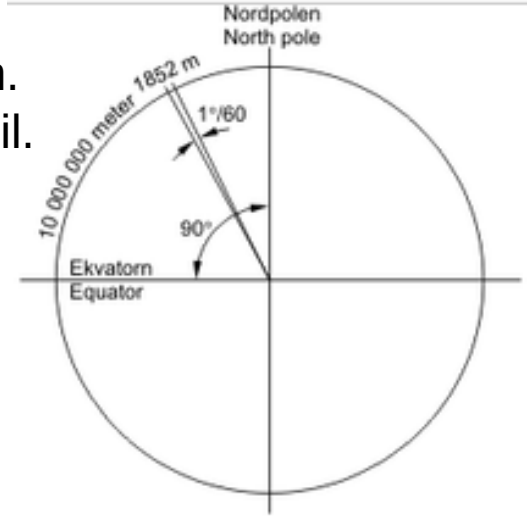

Bærbare GPS'er finnes i mange varianter, men skal du på sjøen, må du velge en som har sjøkart f.eks. C-map eller BlueChart kartbrikker.

Husk at du må ha med ekstern antenne som festes på innsiden av lugarvinduet. I tillegg kan det ikke være noe som skygger for fri sikt opp og til sidene. Husk dette når du bestiller lugar !

Noen maritime begreper

1 nautisk mil
1852 meter. Basert på avstanden mellom ekvator og Nordpolen.
Inndeles i grader og minutter der 1 breddeminutt = 1 nautisk mil.
1 kabellengde =185,2 meter, og 1 favn =1,85 meter.

Knop
Måleenhet for hastighet på sjøen.
En knop tilsvarer en nautisk mil pr. time. 1 knop = 1,852 km/t.

Styrbord
Høyre side av skipet i fartsretningen. Styrbord lanterne er grønn.
Ordet stammer fra norrønt stýri (lede, føre) og borð (kant). Vikingene styrte sine båter med styreåre (ror) som alltid var festet på høyre side.

Babord
Venstre side av skipet i fartsretningen. Babord lanterne er rød.
Ordet stammer fra norrønt bak (bakk) og borð (kant).

Baug
Den forreste delen av skipet der det begynner å smalne av inn mot forstevnen.

Akter
Bakre delen på skipet dvs. alt som er bak midtskips.

Reiserute Kirkenes - Bergen

Denne presentasjonen beskriver ruten **Kirkenes – Bergen** med kart, havneanløp, severdigheter og annen informasjon.

Sydturen tar 5 dager, nord 6 dager.
Oppgitte tider er i følge ruteplanen (det er ofte endringer):
- sydgående er merket rød f.eks. **12.45**
- nordgående er merket blå f.eks. **21.30**

Husk at det er andre tider i vintersesongen på nordgående mellom Bergen og Trondheim !

Hurtigruta ligger til kai ved Prestøya ca 15 min gåtur fra Kirkenes sentrum.

Kirkenes

Ankomst ca 9.00
Avgang 12.30

Hurtigruta's vendepunkt i nord. Kirkenes ligger faktisk ikke lenger nord enn Tromsø, men like langt øst som St Petersburg.

Hurtigrutekaia er i Prestvika litt i utkanten av Kirkenes. Hvis du ikke skal være med på utflukt, ta en spasertur til sentrum . Det er ca 15 minutter å gå (følg skilt), eller du kan ta buss hvis det er dårlig vær. En kort gåtur unna kaia ligger det også et stort kjøpesenter.

Det er mye historie fra 2. verdenskrig tilknyttet Kirkenes, særlig i forbindelse med frigjøringen av Finnmark i 1944.
På veien fra hurtigrutekaia til sentrum vil du passere minnesmerke over falne soldater fra tidligere Sovjetsamveldet.

Gågata en fin sommerdag

MS Richard With i Kirkenes

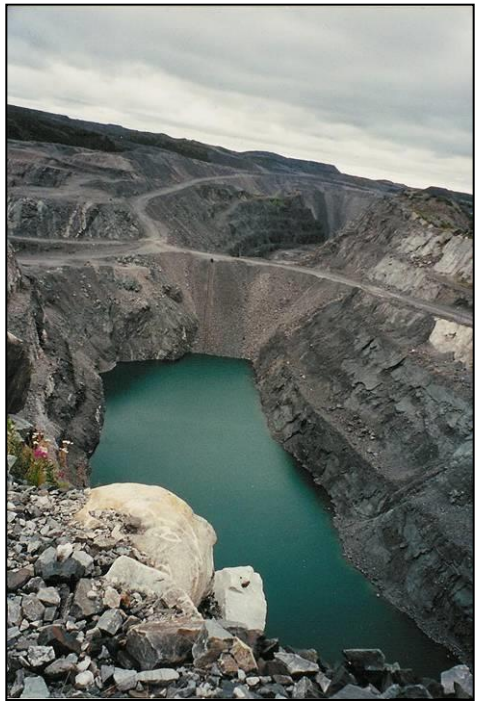

Reinsdyr på hurtigrutekaia

Utflukt til den Russiske grense

I Kirkenes er det mulighet for busstur (ca 2 t)
til den russiske grensen på Storskog.
Turen går via de nedlagte gruvene i Bjørnevatn.

Enorme skjæringer etter gruvedriften.

Ved Bjørnevatn gruver.
Forsøk på å finne jernmalm med utdelte magneter.

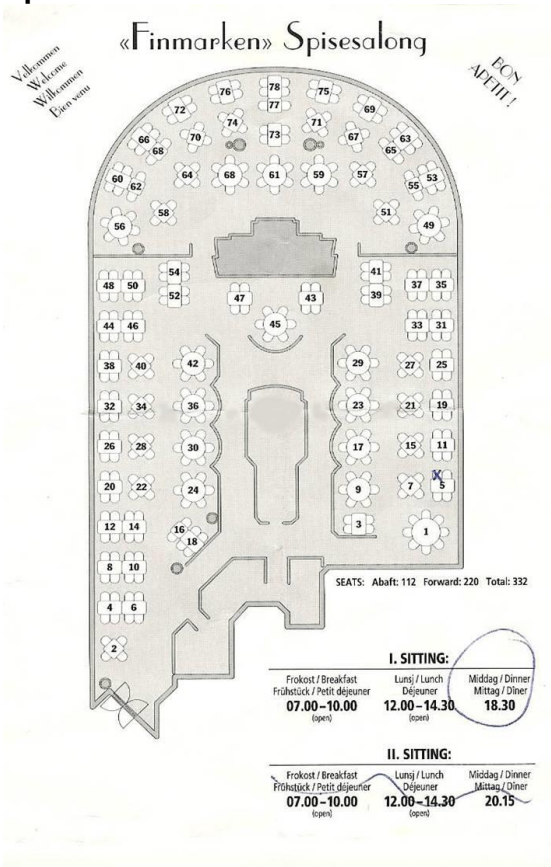
Kjempe anleggsmaskiner.
Legg merke til den innsirklede trillebåren som var første redskap.

Ombordstigning

I Kirkenes kan du komme ombord ca 10, og i Bergen ca kl 17.
Det er ikke sikkert lugaren er tilgjengelig med det samme,
men bagasjen kan settes i eget rom ved resepsjonen.

Dersom du har rundreise-billett med mat inkludert,
gå til restauranten så fort som mulig for å reservere
bord. Dette bl.a. for å kunne få vindusplass.
Husk også at om sommeren er
det ofte to bordsettinger til middag,
kl 18.30 og kl 20.30 (evnt. 20.15).
Den første er mest populær,
så vær raskt ute !
Det er ikke reserverte bord
til frokost (”open sitting”)

Kort tid etter avgang fra Kirkenes og fra Bergen,
er det informasjonsmøte. Møt opp !
Der blir det gitt mye praktisk info.

Skaff deg også en ruteplan der du kan
lese ankomst og avgangstider !

Håndhygiene

Ved landgangen og ved spisestedene, er det montert apparater med sprit for desinfisering av hender. Det skal alltid gjøres når du går ombord og før måltider !

Hold hendene ca 5 cm under boksen og det kommer en liten dusj med sprit. Gni hendene godt. Etter en tid har huden lett for å bli tørr, så ta med håndkrem.

God håndhygiene er det viktigste tiltaket for å unngå spredning av virus og bakterier.

Bildet t.h. viser to apparater for hånd-desinfisering plassert ved inngangen til restauranten på MS Finnmarken.

Adgangskontroll

Grunnet regelverk om at alle personer ombord skal registreres, ble det i 2005 innført adgangskontroll der boardingkortet må registreres (scannes) når en går ut og inn av skipet. Gjester får tildelt besøkskort.

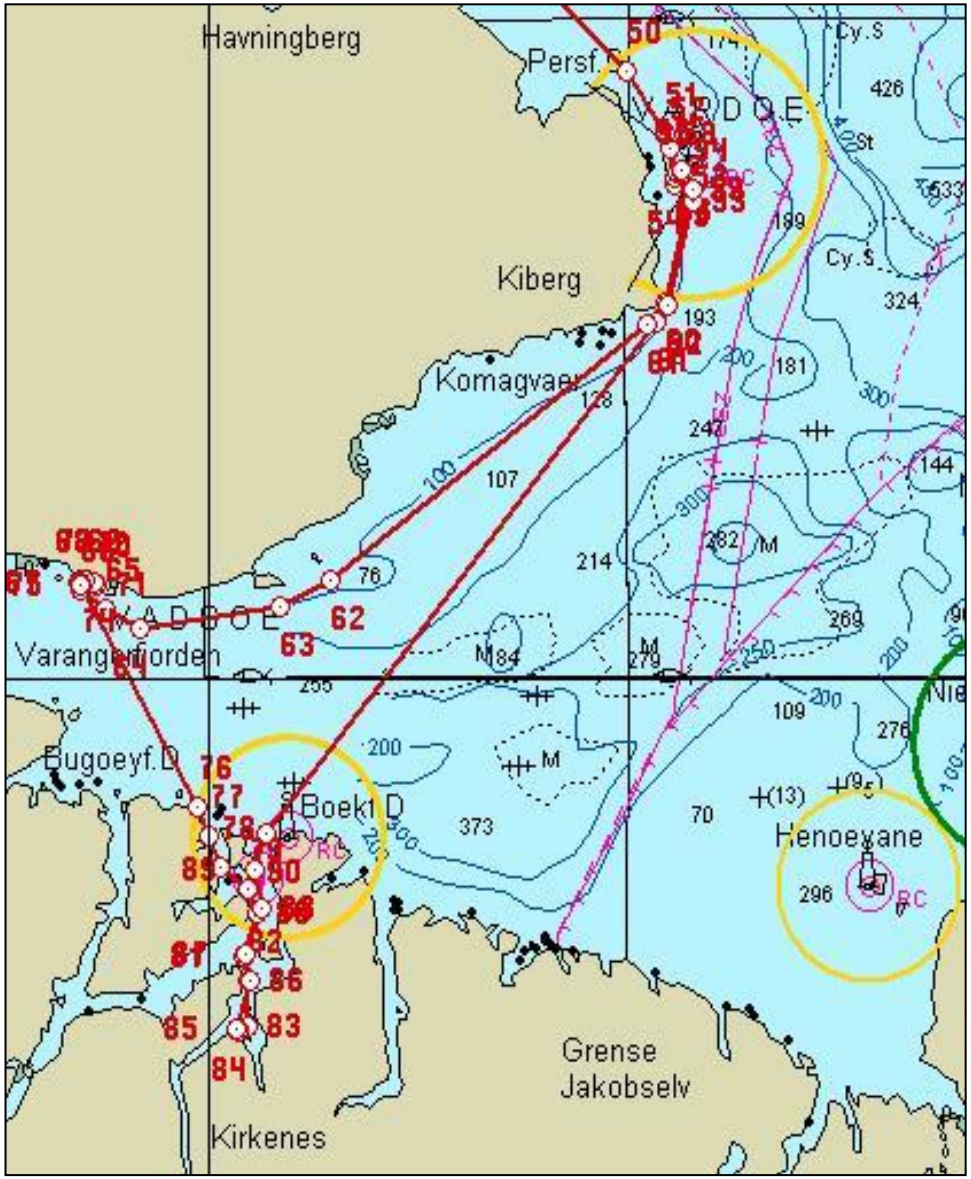

Boardingkort (billett) med strekkode.

Når du går ut på grønn side, holdes kortet under en strekkodeleser. Normalt kommer det en ”OK”-lyd, og du er nå registrert som ”ute” med ditt navn på en blå linje.

Når du kommer ombord igjen, leses kortet på den andre strekkodeleseren, og en grønn linje kommer opp med at du er registrert tilbake. Dersom det er avvik mellom registrert ut og inn, kan det bety at noen som skal videre, ikke har kommet ombord igjen.

Kirkenes - (Vadsø) - Vardø

Kirkenes – Vardø ca 3 timer.
Vadsø anløpes ikke på sydgående.

Reisen går først nordøst over Varangerfjorden mot Vardø.

Husk at det på overfarten er viktig informasjonsmøte.

2465 km mot Bergen har startet

Over Varangerfjorden mot Vardø

Vadsø

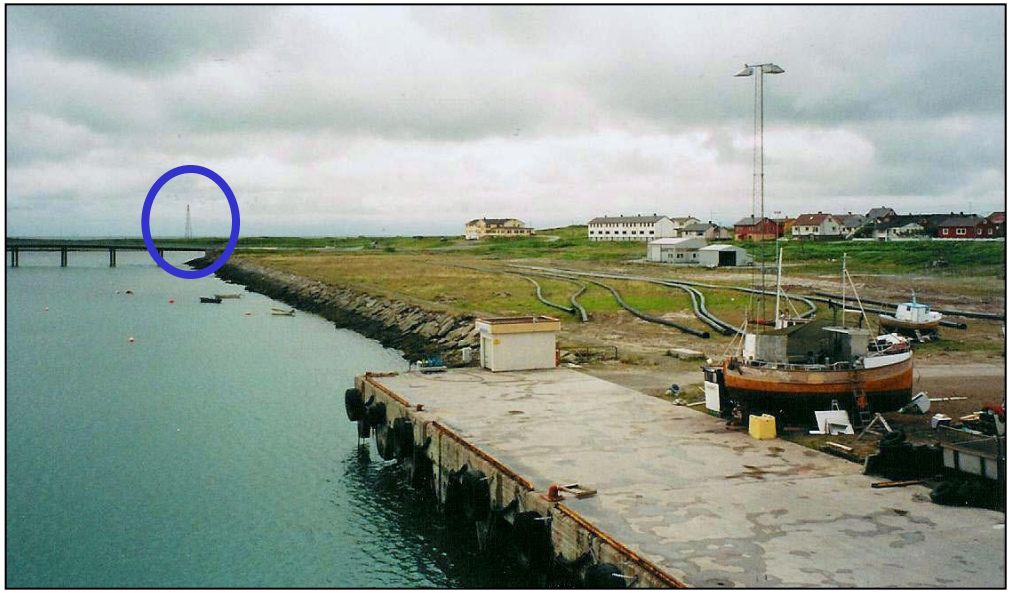
S: ikke anløp
N: 06.55 - 07.10

Vær oppmerksom på at det bare er anløp i Vadsø på nordgående mot Kirkenes !

Mange vil ta med bilen på Hurtigruta over Varangerfjorden til Kirkenes.

Fra kaia i Vadsø er det mulig å se den gamle fortøyningsmasten for luftskipene *Umberto Nobile* og *Norge.* Masten ble brukt i 1926 og 1928.

Pass klokka !

Hurtigruten er en bruksbåt som anløper havner døgnet rundt på hele turen.
På dagtid blir avgangstidene opplyst over høyttaleranlegget.
Avgangstidene vises alltid i resepsjonen på skilt, TV skjermer eller lystavler.

Forlat aldri skipet uten at du har forsikret deg om avgangstiden. Legg alltid inn margin slik at du er tilbake minst 5 minutter før oppsatt avgang. Ikke ”gamble” på forsinkelser grunnet mye last !

Ha alltid ruteplanen for hånden !

Til	Vardø	16:00	16:00
Fra	Vardø	17:00	17:00
	Båtsfjord	20:30	20:30
	Berlevåg	22:30	22:30
	Mehamn	01:15	01:15
	Kjøllefjord	03:30	03:30
	Honningsvåg	06:15	06:15
	Havøysund	08:30	08:30
Til	Hammerfest	11:15	11:15
Fra	Hammerfest	12:45	12:45

Hvis du møter dette synet på kaia,
er det ditt ansvar å nå igjen skipet
med buss, fly eller taxi. Og det kan bli dyrt !

Akterutseilt i Harstad ...

Egne turer på land

I noen havner ligger skipet bare noen minutter, andre flere timer (se ruteplanen).
Bruk muligheten for å gå i land alle steder der du har tid !

Her er det bare kort opphold for lasting/lossing og avstigende/påstigende passasjerer. Avgangstiden blir opplyst i hver havn.

Havøysund kort opphold.

Rask tur ut i Nesna for fotografering.

Gå aldri ut før du har forsikret deg om avgangstidspunktet !
Enkelte ganger blir det opplyst ”Kun kort opphold”.
Om du i det hele tatt skal ut, bør du ikke gå langt fra landgangen.
Gå ombord straks du hører et langt hornsignal.

Disse to var heldige. Skipet hadde lagt fra kai, men kom tilbake.

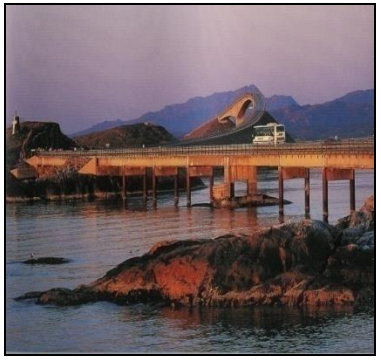
Utflukter og aktiviteter

Det er variert tilbud om utflukter og aktiviteter på land og sjø. Noen har busstur tilbake til en annen havn. Enkelte av turene kan bli avlyst på grunn av værforhold og årstid. Tilstrekkelig antall personer må være påmeldt for at turene skal gjennomføres.

Utfluktene er ikke inkludert i prisen og betales enkeltvis. Det kan bli en del mas på høyttaleranlegget og mye informasjon rundt alle disse utfluktene.
Følg med på oppslagstavler ved reiselederplass.
Her er et lite utvalg:

Geiranger og Hjørundfjord
Hurtigruten går innom Geiranger eller Hjørundfjord på nordgående i vår/sommer sesongen.
Når Trollstigen er åpen, arrangeres det busstur til Molde (7 t).
Ellers er det mulighet for busstur tilbake til Ålesund (3 t)

Kristiansund – Molde (ca 4 t på sydgående)
Busstur via Atlanterhavsveien, langs Hustadvika og til fiskeværet Bud. Ombord igjen i Molde om kvelden.

Utflukter

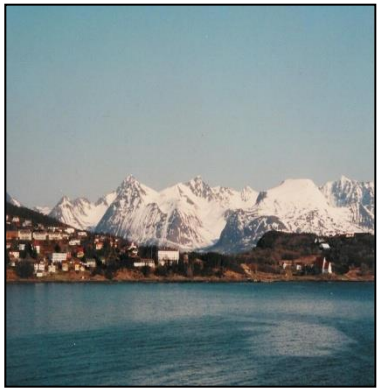

Ringve museum, Trondheim (2 t på nordgående)
Busstur mens skipet ligger i Trondheim.
Hvis du ikke er interessert i museum, bruk tiden i byen.

Sommerstid arrangeres også byvandring med guide.

Svartisen (ca 6 t på nordgående)
Arrangeres i perioden april – september.
Overgang til mindre båt og videre inn til isbreen Svartisen.
Buss tilbake til Bodø via Saltstraumen.

Harstad – Sortland (ca 4 t på sydgående)
Busstur fra Harstad til Sortland inkludert omvisning
i den 750 år gamle Trondenes kirke. Ombord igjen i Sortland.

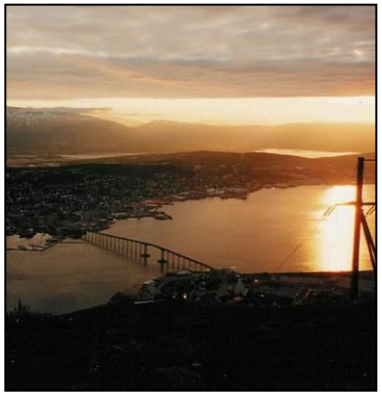
Utflukter

Svolvær – Henningsvær – Stamsund (ca 3 t)
Busstur fra Svolvær til Stamsund med besøk i Karl Erik Harr's Lofoten Galleri.

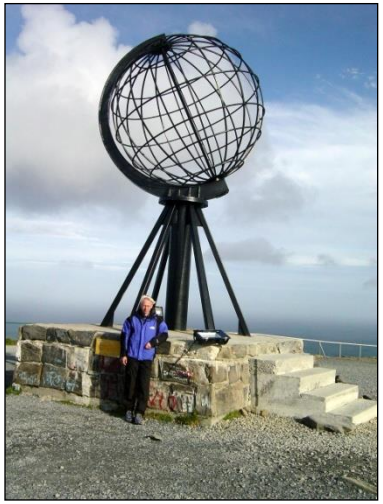

Tromsø bysightseeing (ca 2 t på nordgående)
Busstur i Tromsø med bl.a. besøk i Ishavskatedralen og Tromsø museum.

Tromsø fjelltur (ca 1,5 t på sydgående)
Tur opp til fjellet med gondolbane hvis været tillater det.
Dette er en fantastisk fin tur sommerstid med midnattsol !
Pass på at du kommer ned igjen med siste heisen ...

Utflukter

Nordkapp

Det er mulighet både på nordgående og sydgående, men velg nordgående hvis du reiser den veien.
Ca 3 timer (+ busstur til Hammerfest på sydgående).

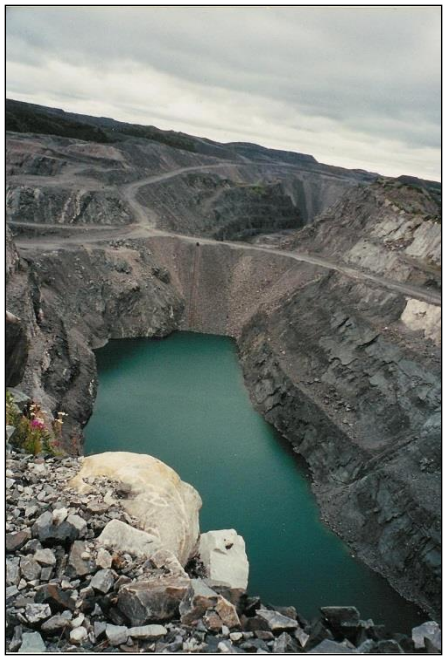
Sameleir på Magerøya opp til Nordkapp.

Russiske grense og Bjørnevatn gruver

Busstur (ca 2 t) til den russiske grensen på Storskog. Avgang fra kaia umiddelbart etter ankomst Kirkenes. Du rekker ikke til byen hvis du blir med på utflukt.
I Kirkenes arrangeres tur med **elvebåt** om sommeren og **snøscootersafari** vinterstid (avhengig av antall påmeldte).

Nedlagte gruver ved Bjørnevatn.

Ombord

Lytt nøye til alle meldinger som blir gitt over høyttaleranlegget !
Det kan være viktig informasjon om havneanløp, utflukter, møtende skip o.l

Det er alltid en reiseleder ombord som har ansvaret for bl.a. påmeldinger til utfluktene.
Gå jevnlig innom plassen til reiseleder for å sjekke om det lagt ut ny info.

Panoramasalongen på dekk 7 (eller 8/9) er et populært sted å sitte. Om sommeren kan det ofte være trangt om plassen her.
Men husk:
Det er ikke tillatt å ”reservere” plass ved å legge igjen klær eller andre eiendeler !

Det er to barer ombord; en på øverste dekk, og en på dekk 4 eller 5. Åpningstidene varierer i sesongen.

Vær oppmerksom på en litt merkelig praksis:
Til middag får du ikke servert kaffe f.eks. til desserten.
Kaffe / te serveres i baren umiddelbart etter middag.

Mat og drikke

Dersom du har rundreisebillett (eller pakketur) er 2 eller 3 måltider inkludert.
Restauranten ligger akter på dekk 4 eller 5.
Lunch fra kl 12.00-14.30, og middag fra 18.30 fordelt på to bordsettinger om sommeren.
Det er også mulighet for andre reisende til å spise i restauranten (ala-carte meny).

Dersom du har distansereisebillett uten mat, husk at dagens middagsrett gjelder til ca kl 18.00. Erfaringsmessig blir det noe kø i kafeen rett etter avgang fra havner.
Kafeen er åpen 24 t i døgnet.

Avhengig av havneanløp, værforhold og utflukter, kan tidene for lunch og middag bli justert.

Lokalbefolkningen bruker ofte kafeen ombord når skipet ligger ved kai (særlig søndager).

Underveis

Alle hurtigrutene har store utearealer og mengder med stoler. På lugarene ligger det ulltepper som er beregnet for å ta med ut på dekk.

Vær ute og nyt sjøluften !

Hvis du har funnet en fin plass i solen, husk at skipet stadig endrer kurs slik at du fort befinner deg i skyggen.

Det er ca 300m gangvei rundt som kan brukes til trimløype.

Best utsikt fra dekk !

Jan Arild Hagen fra Ålesund – rekordholder i antall hurtigruteturer

Lugar info

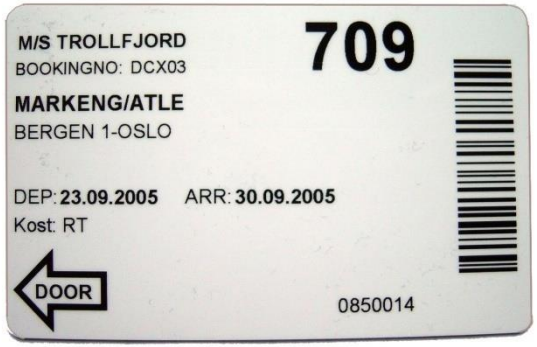
På noen av de eldre hurtigrutene, må dørene låses manuelt med nøkkelkortet.

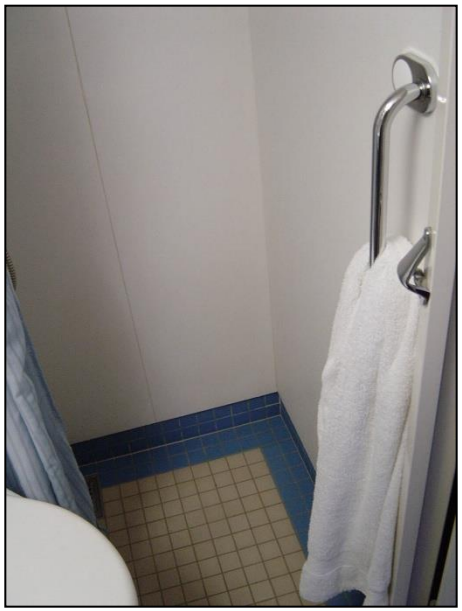

- Lukk døren
- Sett inn nøkkelkortet
- Trekk håndtaket opp.
  Et klikk høres, og døren er låst.

På de nye hurtigrutene brukes boardingkortet også som nøkkelkort. Her låses dørene ved lukking.

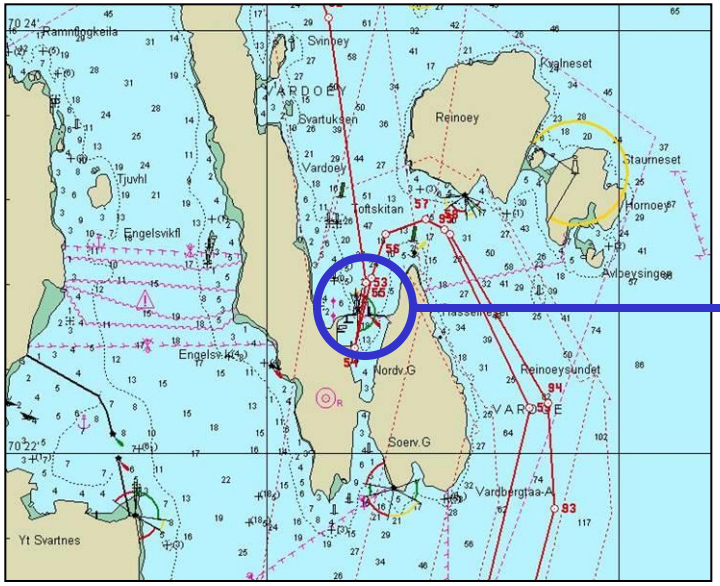

Betjeningen som rengjør lugarene, tar ikke med håndklær til vask uten at du legger disse på gulvet.
Dette for å være miljøbevisst og ikke ”sløse” med vasking.
Altså:

- Skitne håndklær legges på badegulvet.
- Rene henges på vegg eller knagger.

Vardø

S: 16.05 - 17.00
N: 03.30 - 03.45

Inn moloen til Vardø havn.

I Vardø er det guidet tur til Vardøhus festning (ca 10 min å gå).
Ellers passer det bra med en spasertur i byen, og eventuelt besøk på Pomormuseet.

Tur til Vardøhus festning.

Snøballkrig-festival Yukigassen ved festningen i mars. Deltakere fra hele 39 nasjoner !

Hurtigruteleia og åpne havstrekninger

Hurtigruteleia går for det meste innaskjærs, men noen ganger må åpne havstrekninger passeres. I sterk vind kan noen av overfartene merkes godt. Men de nye skipene har gode stabilisatorer som demper sjøgang og ubehag ombord.

Finnmarkskysten fra Vardø til Honningsvåg. Totalt ca 12 timer med et par timer ”fratrekk” for havneanløp.

Lopphavet fra Loppa til Skjervøy, ca 2 timer.

Vestfjorden fra Stamsund til Bodø, ca 4 timer.

Folda fra Rørvik og ca 2 timer til kursendring mot innaskjærs.

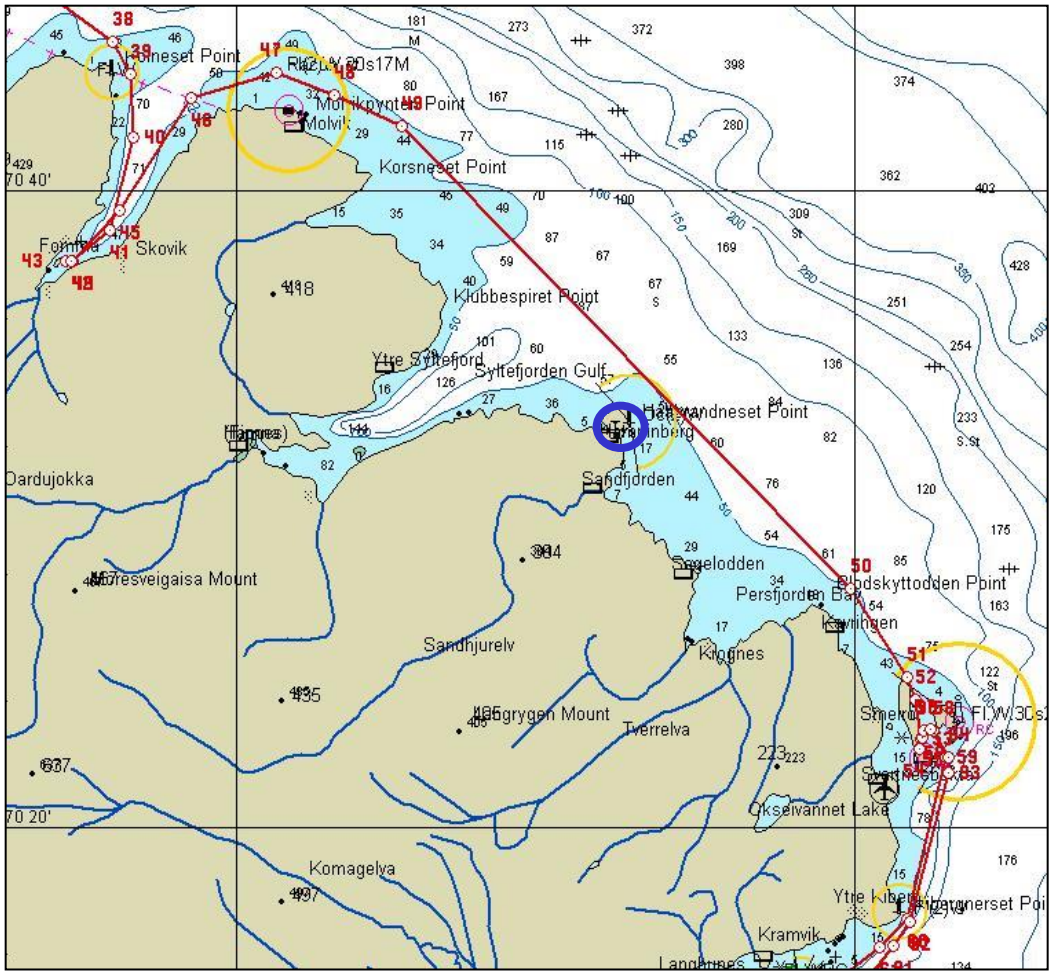
Hustadvika fra Kr.sund til Bud, ca 2 timer

Stadhavet fra Torvik til Selje, ca 2 timer.

Vardø - Båtsfjord

Nå starter en lang tur nordvestover mot Båtsfjord. Her ligger Barentshavet, og hvis det er sterk vind fra nordlig retning, er dette det første havstrekket du vil merke.
Ca 1 time etter Vardø passeres det nedlagte stedet Hamningberg (sees med kikkert).

Vardø – Båtsfjord tar ca 3 ½ time.

Typisk flatt landskap på vei langs Finnmarkskysten.

På vei inn til Båtsfjord. Fortsatt isflak i sjøen selv om det er april.

Litt om bølger og vind

Det er ikke alltid at sterk vind gir høye og lange bølger, noen ganger helt motsatt.
I utgangspunktet blir det lite bølger på strekninger der det blåser fralandsvind.

Bølgehøyde og lengde er bl.a. gitt av
- vindens styrke
- hvor langt vinden har fått virke uhindret
- hvor lang tid vinden har blåst i samme retning
- dybde og bunnforhold

Eksempler fra bølge-tabell

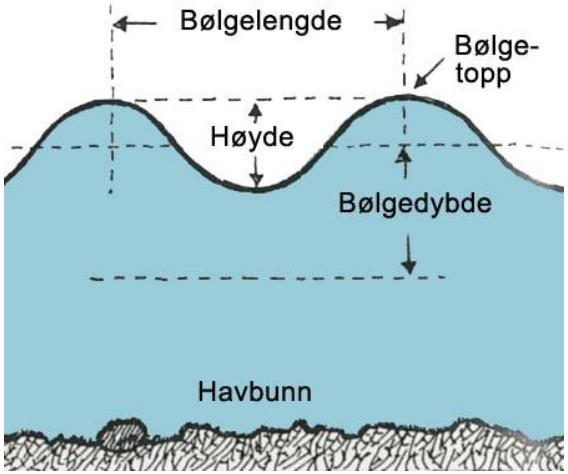
	Bris	**Frisk bris**	**Stiv kuling**	**Liten storm**
Vindstyrke (knop)	10	20	30	40
Distanse, minimum (n.mil)	10	75	300	700
Tid, minimum (timer)	2	10	25	40
Bølgeperiode, gj.snittlig (sek.)	3	6	9	11
Bølgehøyde (meter)	0,4	2,4	6,6	14

1 nautisk mil =1852m
1 knop = 1 n.mil / t

Når bølgehøyden blir over ca 1/7 av bølgelengden, begynner bølgene å bryte på toppene.

Bølger

Bølgdedybde er hvor dypt bølgen går ned ”under” vannet, og er halve bølgelengden.
Dersom dype bølger bryter mot bunnen, får vi *grunnbrott*. Slike brytninger kan være farlige for små båter.

På Hustadvika er det grunt vann men mange undervanns-skjær, og bølgemønsteret kan bli lite forutsigbart.

Overflatebølger (vindsjø)
Oppstår av vinden som blåser lokalt, og forsvinner raskt når det løyer. Slike bølger er korte og krappe med bølge-lengde under 3 meter. Ved sterk vind bryter de lett på toppene. Overflatebølger merkes knapt på store skip. Kuling kjennetegnes ved at det blir skumstriper på vannet.

Dønninger (undersjø)
Oppstår når kraftig vind har blåst uhindret over lang tid i samme retning. Selv om det er rolige vindforhold der du befinner deg, kan det likevel være store dønninger på grunn av uvær lenger ut i havet.
Kjennetegnes ved lange bølgelengder (5 – 50 meter).

Tidevann – ”flo og fjære”

Vannstanden i sjøen varierer gjennom døgnet fra område til område på kloden. Dette kalles *tidevann* (”flo og fjære”) og er styrt av månens og solas tiltrekning på vannet. Det går ca 6 timer mellom lavvann (fjære) og høyvann (flo). Vind og lufttrykk variasjoner vil også påvirke vannstanden. Lokalt kan det gi store utslag (stormflo). For sjøfarende er *tidevannstabeller* viktig i forhold til strømforhold, minste dybde osv.

Nord i Norge kan det være opptil 4 meter forskjell mellom lavvann og høyvann. Ved kailigge er det viktig å ta hensyn til vannstanden bl.a. for lasteport og gangvei.

Høyvann i Vadsø.

Lavvann i Vardø.

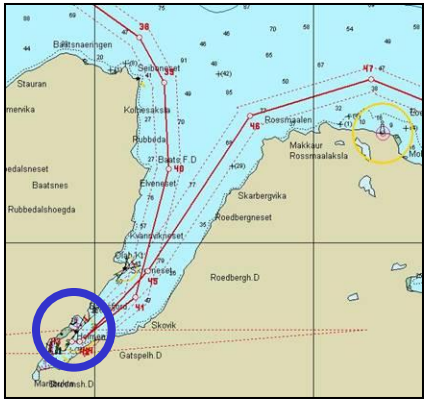
Båtsfjord

S: 20.00 - 20.30
N: 00.00 - 00.30

Båtsfjord kan ofte bli uten veiforbindelse vinterstid. Da er Hurtigruta eneste vei ut.

Dette er et typisk fiskeristed. Hvis skipet er i rute, har du tid til en rask spasertur til bebyggelsen og båthavnen.

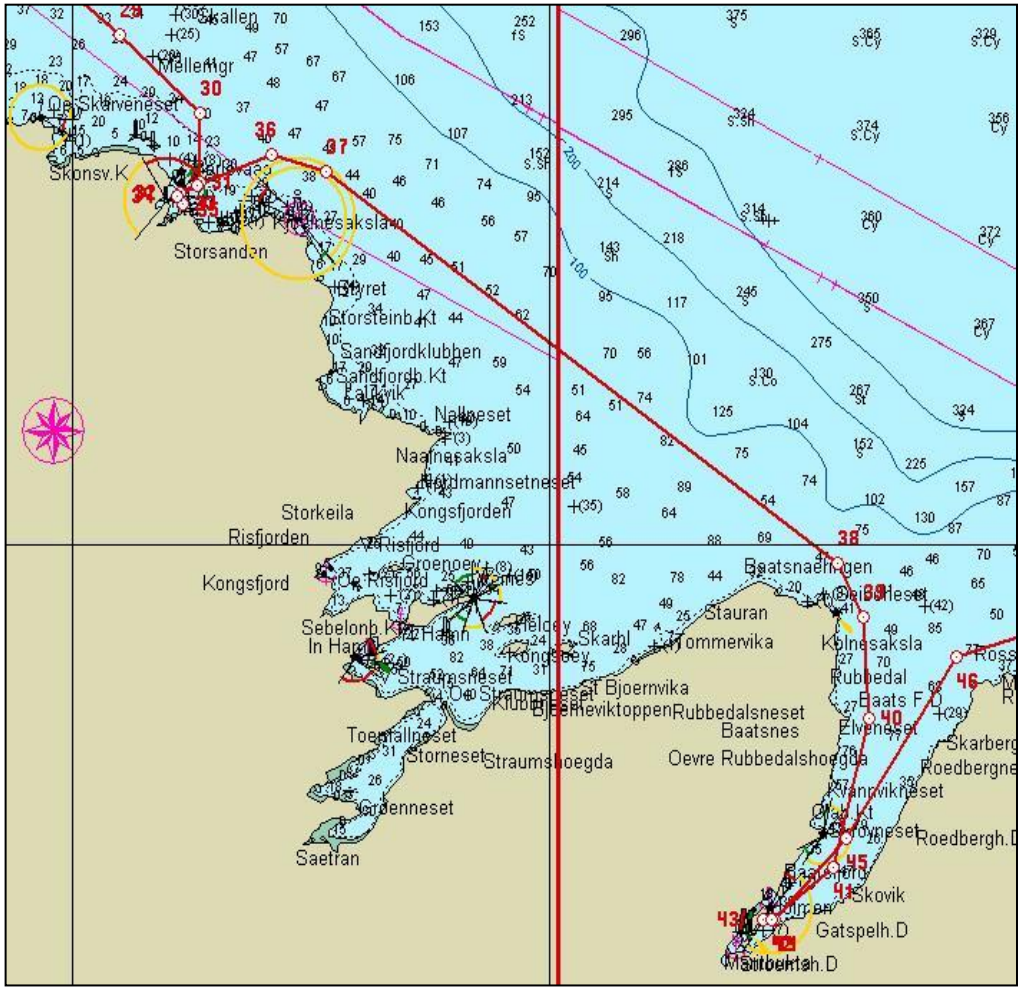
Enkelte ganger skal mye fisk lastes ombord i Båtsfjord.

Fyret ved innseilingen.

Båtsfjord - Berlevåg

Etter å ha seilt ut Båtsfjorden, settes kursen videre nordvest langs kysten mot Berlevåg. Det er nå kveldstid på sydgående.

Båtsfjord – Berlevåg ca 2 timer.

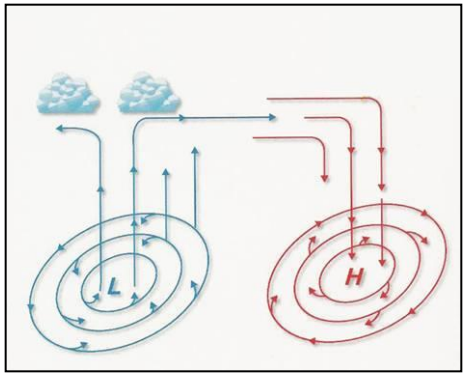
Sol ute på dekk kl 23 om kvelden i juli.

.. men vinterstid kan det være slik.

Vind

Vind oppstår på grunn av trykkforskjeller, men vinden kan forsterkes av å passere hjørner, eller ved å bli presset sammen f.eks. gjennom en fjord med fjell på sidene.

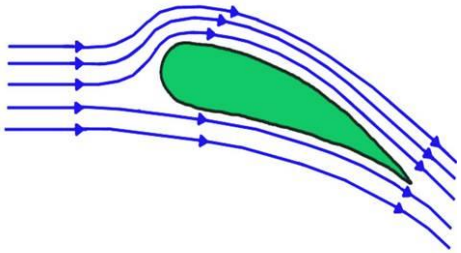

På den nordlige halvkule blåser vinden ”syklonisk” i retning mot klokka rundt et lavtrykk, og med klokka rundt høytrykk.

Lavtrykk på vei inn mot Vest-Norge.
Tett avstand mellom isobarene gir kraftig vind.

Luftstrømmer rundt en flyvinge er et kjent eksempel på hvordan vinden akselrerer når den møter et ”hjørne”. Slike fenomener oppstår også i stor skala rundt fjell og landskap.
Kjente steder er Stad og Lindesnes.

MS Nordkapp i storm på Stad-havet. Legg merke til at halve skipet er nede i en bølge.

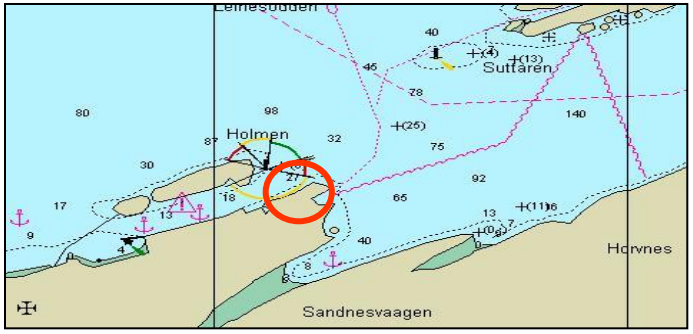
Bildet er tatt fra Kråkenes fyr.

Vind og havneanløp

Sterk vind i havneområder er ofte årsak til at hurtigrutene må gå forbi. Dette problemet har økt med størrelsen på skipene. De gamle skipene var mindre utsatt.
En skuteside på rundt 3000 kvadratmeter er et enormt vindfang som sidepropellene ikke alltid har skyvkraft nok til å motstå. Det er også svært trangt i enkelte havner.

Sterk vestlig og sørøstlig vind ved Sandnessjøen kan gjøre at det ikke er forsvarlig å gå inn til havn.

Overgang til mindre båt inn til Sandnessjøen.

Vindutsatte havner:

- Vadsø
- Vardø
- Berlevåg
- Stamsund
- Sandnessjøen
- Brønnøysund
- Rørvik

Ankerkjetting ut i Rørvik for å bremse mot kai.

Berlevåg

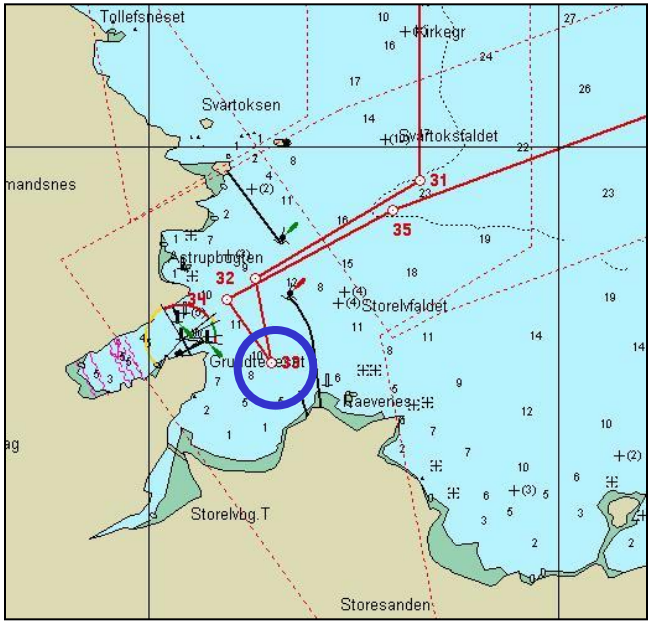
S: 22.25 - 22.35
N: 22.00 - 22.10

Berlevåg ligger vindutsatt ytterst ved kysten, og det hender at hurtigrutene må gå forbi. Det er kort opphold, så her rekker du ikke annet enn ut på kaia (langt til bebyggelse).

Moloen er bygget av såkalte *tetrapoder* som er store 4-beinte betongklosser. Vinterstormene har fart stygt med moloen.

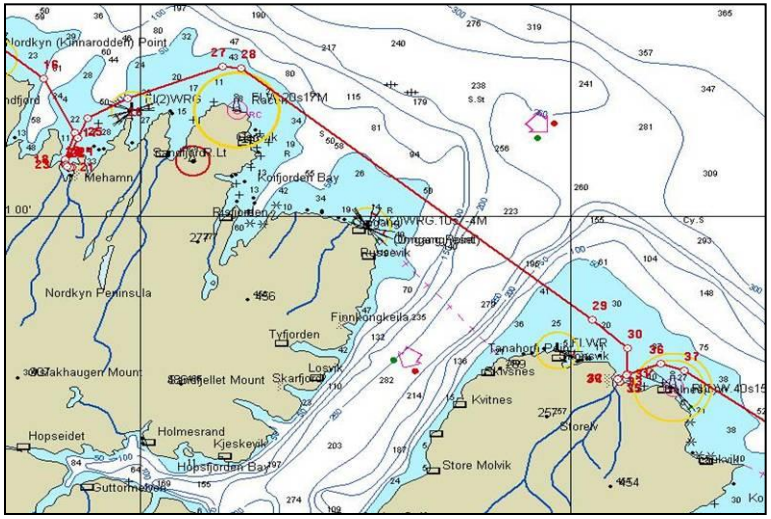
Innenfor moloen i Berlevåg er det et spesielt fyr med veldig smal hvit sektor i retning ut moloåpningen. Ved det minste kursavvik vil en komme i rød eller grønn sektor.

Trangt i Berlevåg havn når hurtigrutene skal snu.

Berlevåg - Mehamn

Litt etter avgang fra Berlevåg vil du i klart sommervær kunne se solen på sitt laveste. På vei til Mehamn passeres verdens nordligste fastlandsfyr, *Slettnes fyr*.

Berlevåg - Mehamn ca 2 timer nordvest.

Nord- og sydgående møtes i Berlevåg.

Midnattsol utenfor Berlevåg kl 00.10.

Det er egentlig så lyst !

Mehamn

S: 01.20 - 01.30
N: 18.55 - 19.15

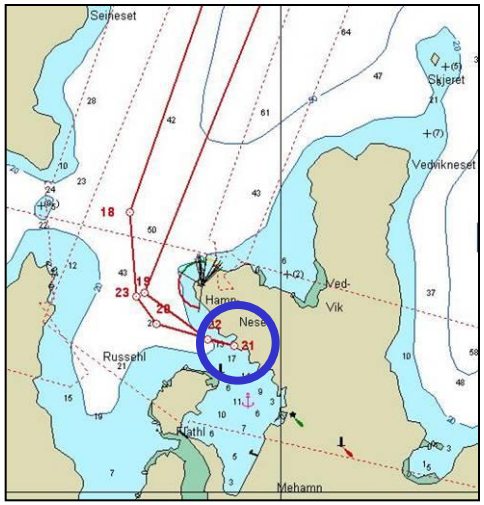
I Mehamn er det også kort opphold. Hvis du er våken ved anløpet ca kl 01.00, rekker du bare en rask tur ut på kaia.

Fiskeværet Mehamn ligger idyllisk til.

I 2003 var en del av kaien fortsatt av trevirke. Legg merke til den noe spesielle fortøyningen.

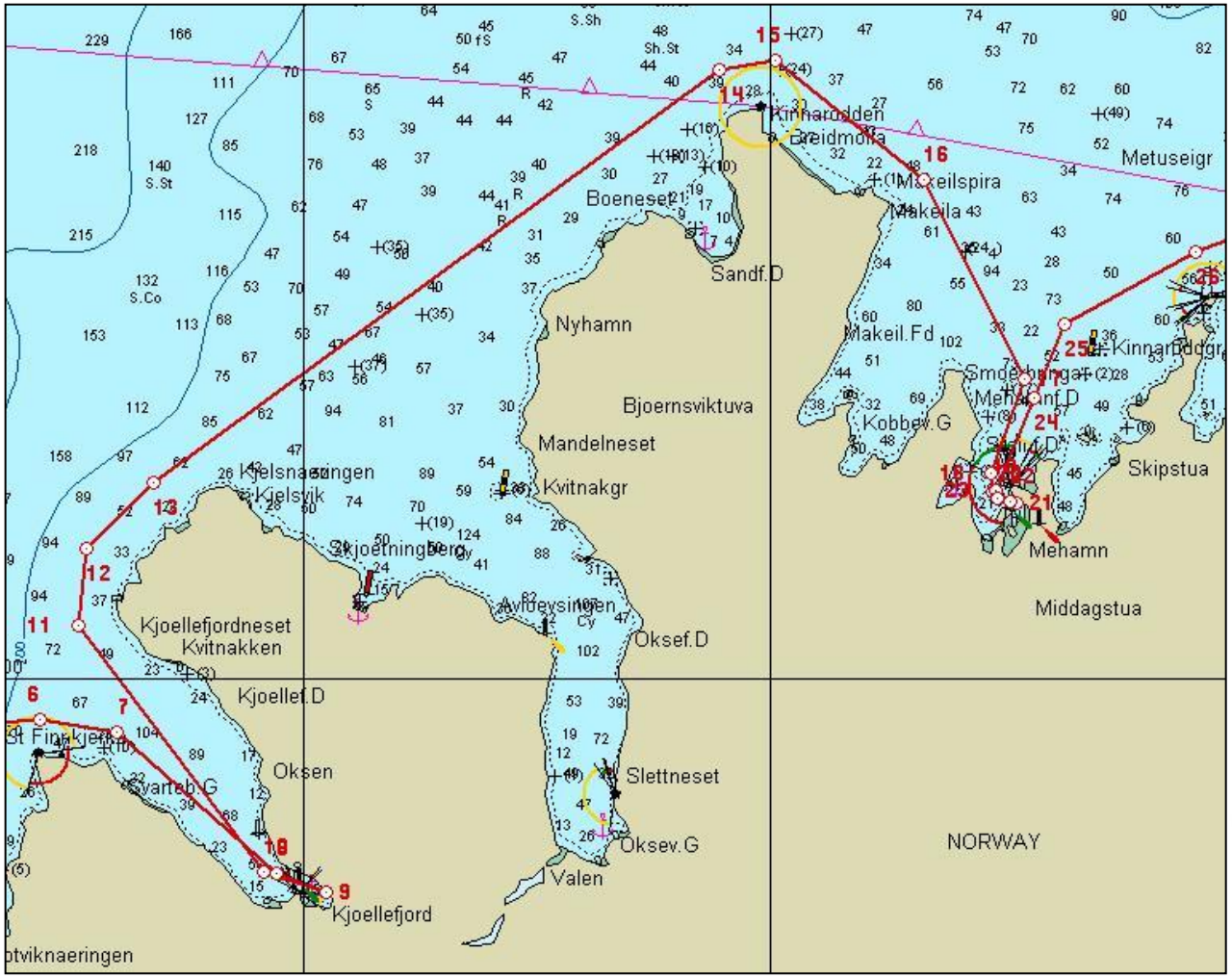
Mehamn har naturlig "molo" og er skjermet for de verste bølgene.

Mehamn ligger på 71 grader nord.

Mehamn - Kjøllefjord

Kort etter Mehamn passeres **Kinnarodden** (71.08N), Europas nordligste fastland. Deretter settes kursen i sørlig retning for første gang på sydgående tur.

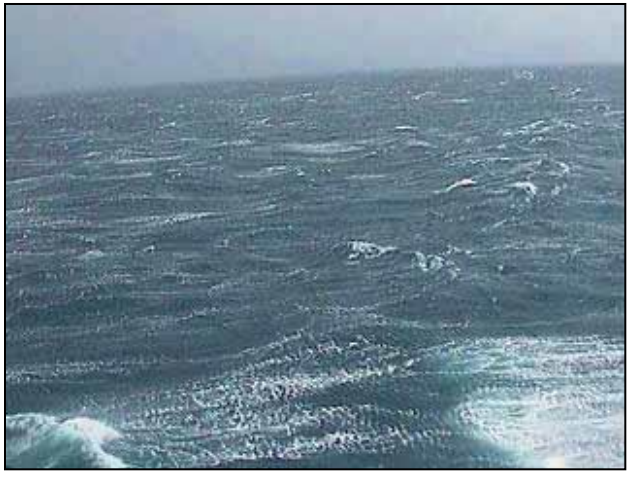

Mehamn – Kjøllefjord ca 2 timer.

Vindskala

Knop	Beaufort		m/s	Virkning på sjøen
0-1	0	Stille		Sjøen er speilblank (havblikk).
1-3	1	Flau vind		Vindretning sees av røykens drift.
4-6	2	Svak vind	2	Små korte, men tydelige bølger med glatte kammer som ikke brekker.
7-10	3	Lett bris	5	Småbølgene begynner å toppe seg, det dannes skum, som ser ut som glass. en og annen skumskavl kan forekomme.
11-16	4	Laber bris	7	Bølgene blir lengre, endel skumskavler.
17-21	5	Frisk bris	10	Middelstore bølger som har mer utpreget langstrakt form og med mange skumskavler. Sjøsprøyt fra toppene kan forekomme.
22-27	6	Liten Kuling	12	Store bølger begynner å danne seg. Skumskavlene er større overalt. Gjerne noe sjøsprøyt.
28-33	7	Stiv kuling	15	Sjøen hoper seg opp og hvitt skum fra bølgetopper som brekker, begynner å blåse i strimer i vindretningen.
34-40	8	Sterk kuling	20	Middels høye bølger av større lengde. Bølgekammene er ved å brytes opp til sjørokk, som driver i tydelige markerte strimer med vinden.
41-47	9	Liten storm	22	Høye bølger. Tette skumstrimer driver i vindretningen. Sjøen begynner å rulle. Sjørokket kan minske synsvidden.
48-55	10	Full storm	25	Meget høye bølger med lange overhengende kammer. skummet, som dannes i store flak, driver med vinden i tette hvite strimer så sjøen får et hvitaktig utseende. Rullingen blir tung og støtende. Synsvidden nedsettes.
56-62	11	Sterk storm	30	Ualminnelig høye bølger (små og middelstore skip kan for en tid forsvinne i bølgedalene). Sjøen er fullstendig dekket av lange, hvite skumflak som ligger i vindens retning. Overalt blåser bølgekammene til frådelignende skum. Sjørokket nedsetter synsvidden.
63-	12	Orkan	33-	Luften er fylt av skum og sjørokk som nedsetter synsvidden betydelig. Sjøen er fullstendig hvit av drivende skum.

Fra kuling og oppover kan du begynne å merke at det gynger på åpne havstykker.

De nye hurtigrutene har gode stabilisatorer som motvirker rulling sideveis. Men kommer det store bølger inn forut, vil du merke at det slår og rister.

Hvordan vinden føles

Vind kan ha stor kjølevirkning på huden.
Eksempel: Frisk bris (8-10 m/s) føles som –14 C ved 0 grader utetemperatur !

Vindstyrke i Beaufort	Vindhastighet	Termometeret viser (°C)										Følt tempe-ratur °C
	m/s	15	10	5	0	-5	-10	-15	-20	-25	-30	
Vindstille (0)	0	15	10	5	0	-5	-10	-15	-20	-25	-30	
Svak vind (2)	1.6-3.3	14	9	3	-2	-7	-12	-18	-23	-28	-33	
Lett bris (3)	3.4-5.4	10	4	-2	-8	-14	-20	-26	-32	-38	-44	
Laber bris (4)	5.5-7.9	8	2	-4	-11	-18	-25	-32	-38	-45	-52	
Frisk bris (5)	8.0-10.7	7	0	-7	-14	-21	-29	-36	-43	-50	-57	
Liten kuling (6)	10.8-13.8	5	-2	-9	-17	-24	-32	-39	-47	-54	-61	
Stiv kuling (7)	13.9-17.1	5	-3	-11	-18	-26	-34	-42	-49	-57	-65	
Sterk kuling (8)	17.2-20.7	4	-4	-11	-19	-27	-35	-43	-51	-59	-66	
Liten storm	20.8-24.4	4	-4	-12	-20	-28	-36	-44	-52	-60	-68	
Forfrysningsfare		**Liten**					**Stor**			**Meget stor**		

Husk varme, vindtette klær !

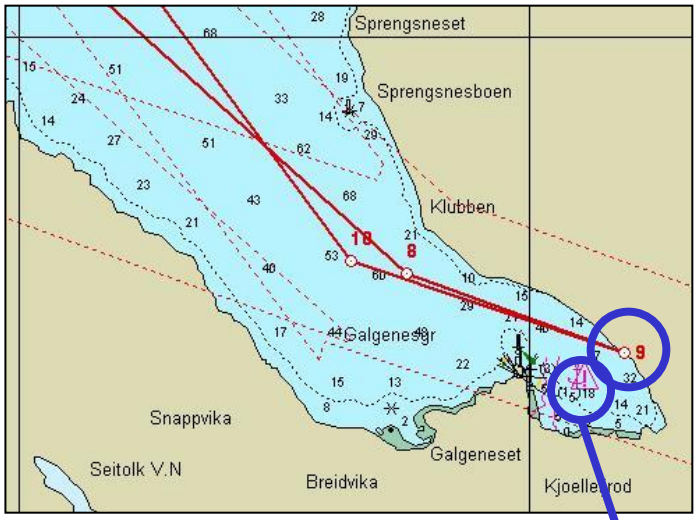

+ votter og lue (særlig om vinteren).

Kjøllefjord

S: 03.25 - 03.35
N: 16.40 - 17.00

Kjøllefjord er avhengig av hurtigruta når bilveien ofte stenges om vinteren.

Havnen ligger godt skjermet innerst i fjorden. Ny kai i 2009.

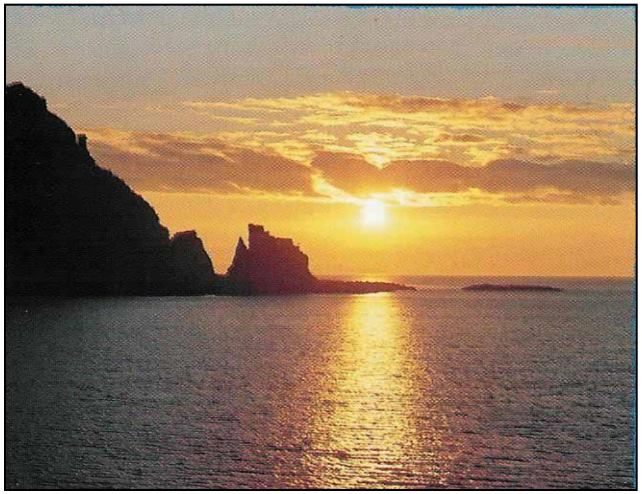
Hele Kjøllefjord samlet da den nye MS Finnmarken kommer på første tur i 2002. Det ble holdt en rørende tale på kaia som klart ga uttrykk for hvor nært folk på Finnmarkskysten er knyttet til Hurtigruta. For dem hadde det alltid vært ei hurtigrute med navn Finnmarken. Den nye var den fjerde i rekken. Alle fikk komme ombord å se det nye skipet ”deres”.

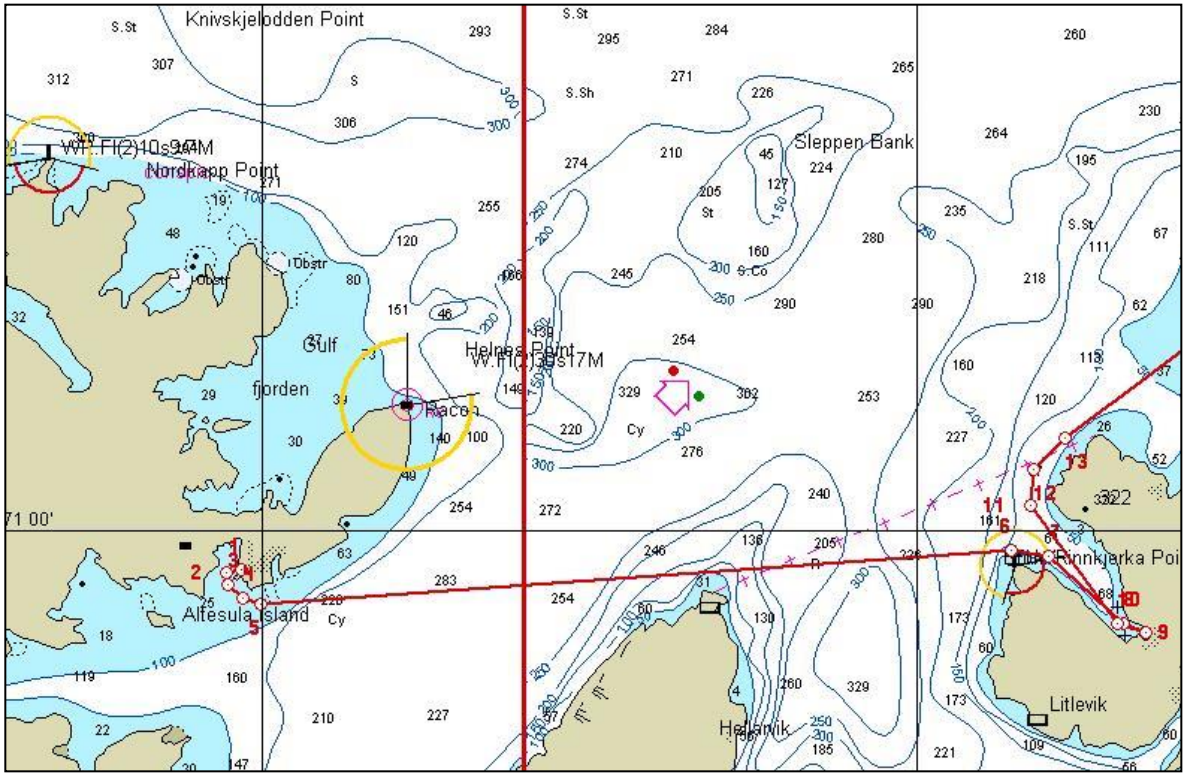
Boblebadet og bassenget på nye MS Finnmarken var populært å se.

Kjøllefjord - Honningsvåg

På vei ut fjorden fra Kjøllefjord passeres et kjent landemerke på Finnmarkskysten, **Finnkjerka**. Etter å ha rundet denne fjellkatedralen, er kursen nesten rett vestover.

Finnkjerka –
en naturlig steinformasjon.

På sydgående er avgang Kjøllefjord 04.15. Hvis du ikke allerede har sovnet, så er tiden nå inne får å få litt søvn. Det er ikke så mye å se på veien mot Honningsvåg som tar ca 3 timer. Men skal du være med på tur til Nordkapp, må du opp ca 06.00 !

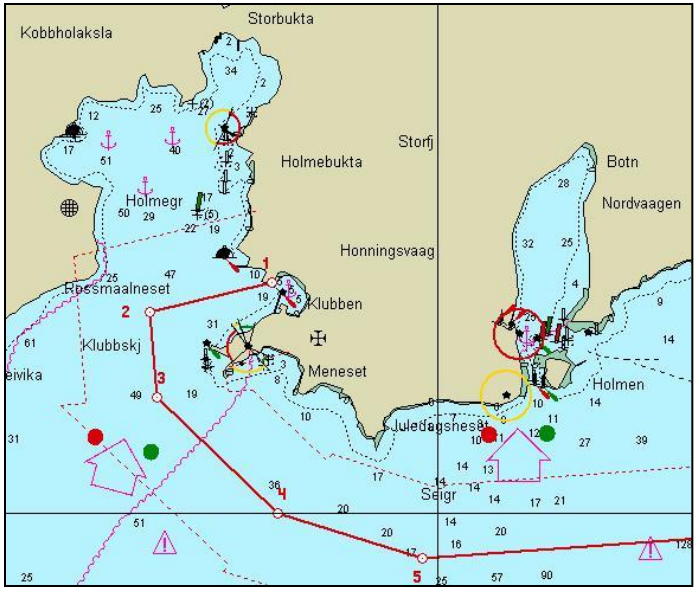

Innseiling mot Kjøllefjord.

Honningsvåg

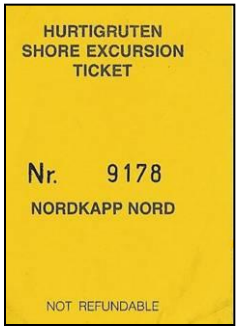
S: 05.45 - 06.00
N: 10.55 - 14.45

Honningsvåg er utgangspunktet for turene til Nordkapp. På sydgående er det buss-avgang allerede kl 06.00 om morgenen. Men husk at etter Nordkapp-besøket, er det der ca 2 timers busstur til Hammerfest for å ta igjen skipet. Du ”mister” Havøysund.

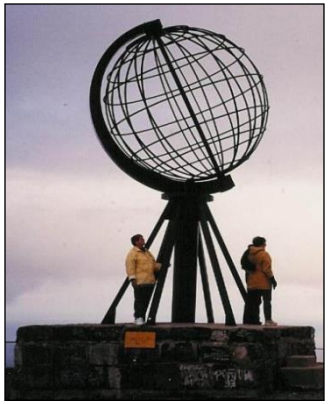
Innseiling til Honningsvåg en fin dag i april

Det er best å ta Nordkapp-turen på nordgående rute. For det første slipper du å stå opp tidlig, og det er heller ikke nødvendig med lang busstur for å ta igjen skipet.

Dersom det har vært dårlig vær og mye sjøgang rundt Finnmarkskysten, er det kanskje en trøst at leia går innaskjærs helt til ut på ettermiddagen og Lopphavet.

Utflukt til Nordkapp

Dette er den fineste utflukten som du ”må” ha med deg !
Det er mulighet både på på nordgående og sydgående, men velg nordgående hvis du reiser den veien. Da er det busstur fram og tilbake til Honningsvåg mens skipet ligger ved kai.

På sydgående er det avgang kl 06.00, frokost på Nordkapp, og etterpå kjøre buss for å ta igjen skipet i Hammerfest ca kl 12.

Nordkapphallen der en del av anlegget ligger under bakken.

Mange har reist langt i håp om godvær og midnattsol på Nordkapp.

Kortskriving

Du har ca 1.5 time til rådighet på Nordkapp. Første gang du er her, bør du få med deg Ivo Caprino’s film om Nordkapp og Finnmark (ca 15 min og inkludert i billetten).
Bruk tiden ute på platået, og gå i souvernirbutikken eller skriv postkort, tilslutt.
Pass klokka og bussavgangen tilbake til Honningsvåg !

Nordkapp

Den 307m høye Nordkappklippen.

Utsikt mot Europa's nordligste punkt ***Knivskjellodden*** *som ligger ca 1 km lenger nord enn Nordkappklippen.*

En engelsk ekspedisjon forsøkte å finne nordøstpassasjen til Kina i 1553, og det var kaptein Richard Chancellor som ga klippen navnet Nordkapp. I 1664 kom vitenskaps-mannen Francesco Negri til Nordkapp, og han regnes som den første turisten hit.

Naturen er svært sårbar så lang nord, og det tar flere år før noe vokser ut igjen. Grunnet slitasje fra turister er det nesten ørken her. På platået vokser det ikke annet en mose og gress.

Det er populært å bygge små varder ute på platået, men det frarådes av hensyn til den sårbare naturen.

Nordkapp vinter

Det arrangeres utflukter til Nordkapp også vinterstid hvis værforholdene tillater det
Nordkapphallen åpner kun for hurtigrutereisende. Vinter på Nordkapp er en opplevelse !

Veien fra Skarsvåg er normalt stengt vinterstid, men åpnes for bussene med brøytebil kjørende foran.

Nordkapp om vinteren kan være spektakulært. Været skifter ofte i løpet av minutter.

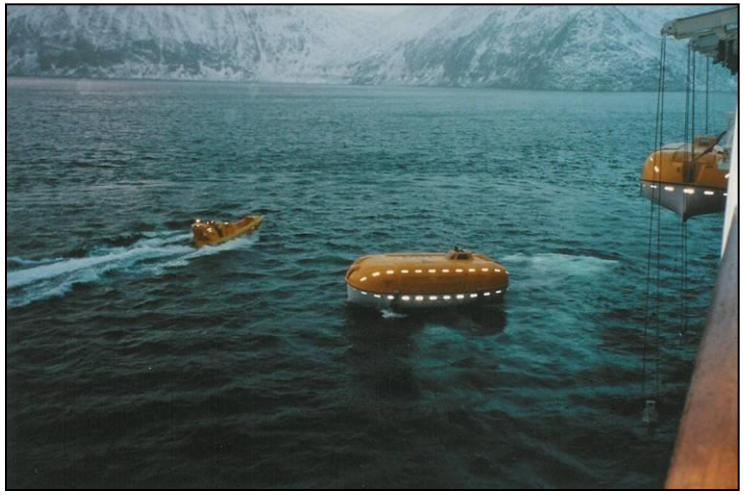

Sikkerhet

Sikkerheten tas svært alvorlig på hurtigrutene, og jevnlig avholdes øvelser og testing av livbåter. Trondheim og Honningsvåg brukes ofte til slike øvelser.

Brann- og livbåtøvelse i Honningsvåg.

Prøvekjøring av livbåter på MS Trollfjord.

Husk at redningsvester og drakter ligger i kasser ute på dekk ved livbåtstasjonene. Prøvegå alle rømningsveier til livbåtdekket !

Alle som jobber ombord, har oppgaver i forbindelse med en eventuell nødsituasjon. De skal også hjelpe til med å finne passende redningsvester.

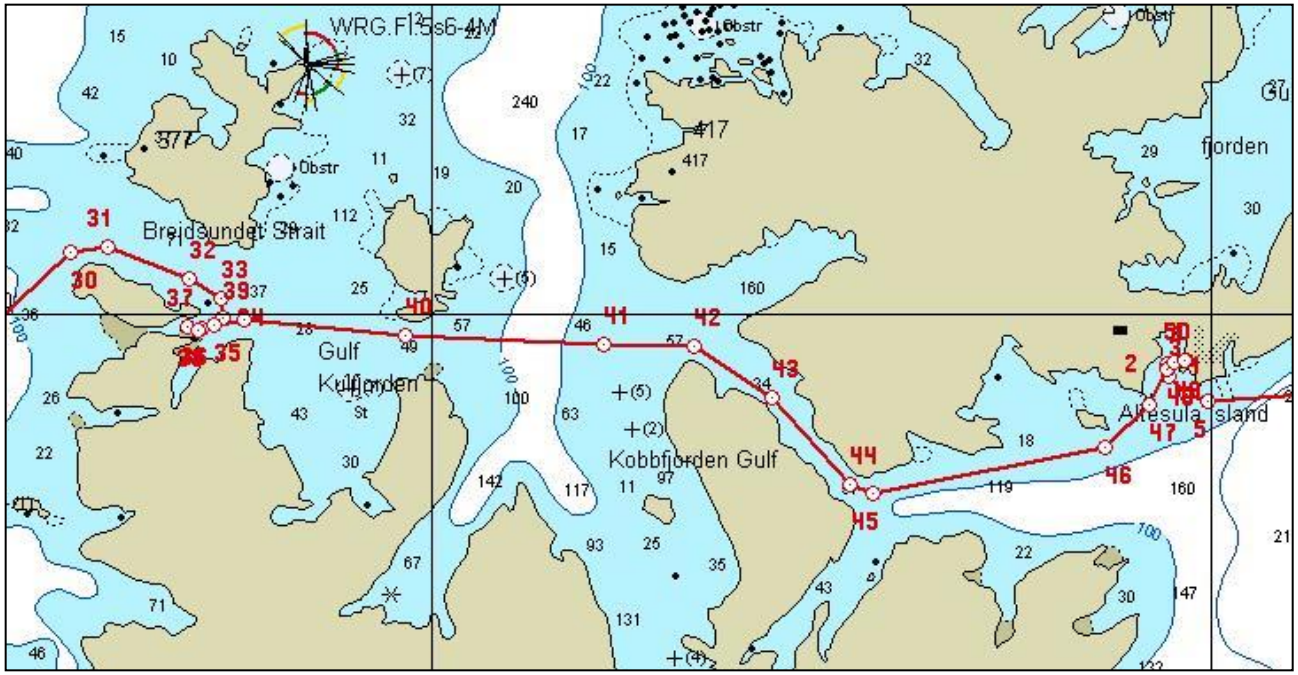
Honningsvåg - Havøysund

Første del av strekningen går gjennom Magersundet som skiller fastlandet og Magerøya (der Nordkapp ligger).

Det er bygget biltunnel under dette sundet (*Fatima* prosjektet) der det tidligere var ferje.

Om høsten svømmer reinsdyrene over sundet på vei til vinterbeitene inne på vidda.

Honningsvåg – Havøysund ca 2 timer.

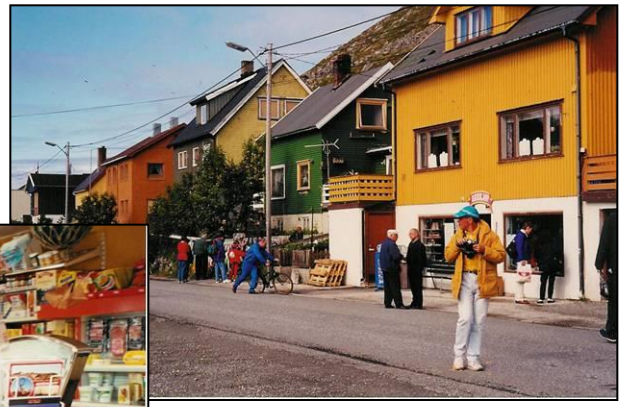
Havøysund

S: 08.00 - 08.15
N: 08.30 - 08.45

Havøysund og vindmølleparken.

Du har ca 10 min til en spasertur på land.

En liten nærbutikk ved kaia i Havøysund. Nedlagt 2010.

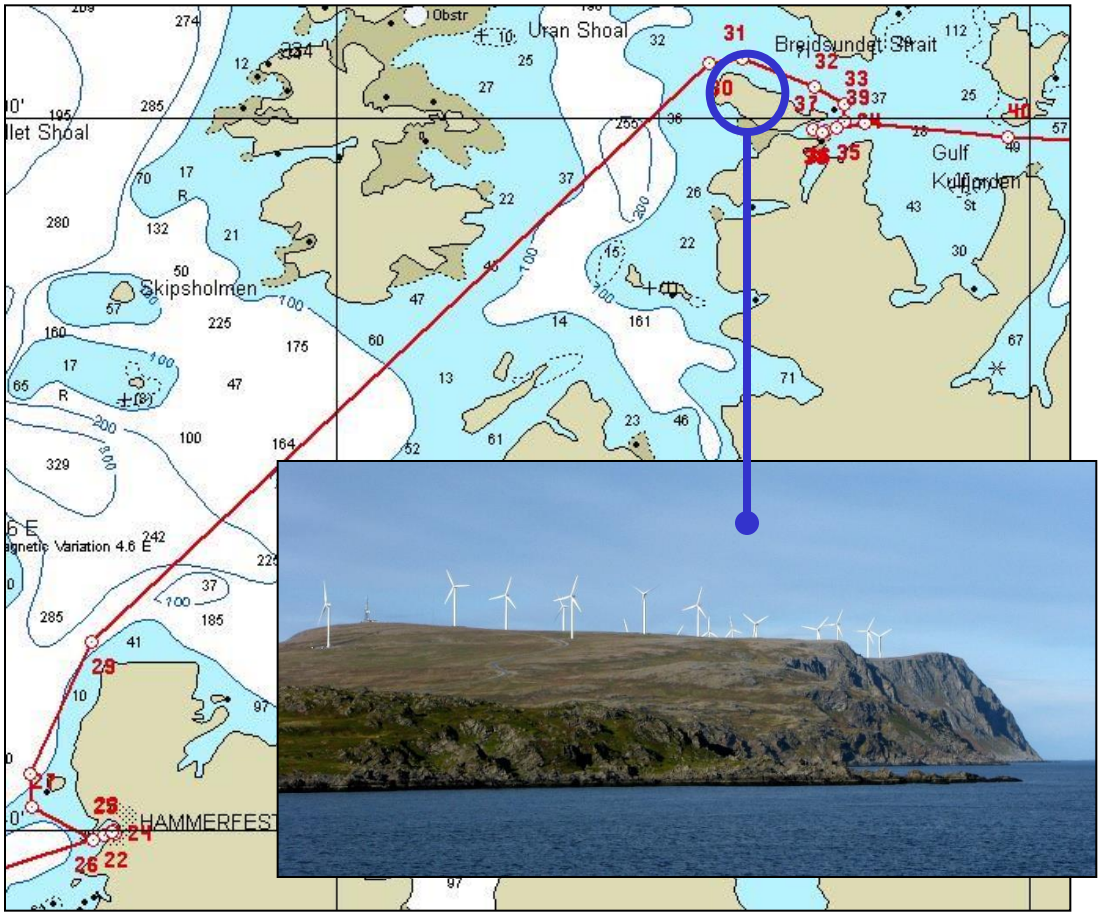
For kort kai til de største skipene (138 m) MS Finnmarken april 2002.

Sluttføring av arbeidet med forlenget kai. MS Trollfjord november 2002.

Havøysund - Hammerfest

På veien til Hammerfest er det rett kurs i 2 timer sydvest. Det er tidlig på formiddagen, og hvis det er fint vær sommerstid, kommer solen inn på babord side.

Vindmølleparken på fjellet ved Havøysund.

Havøysund – Hammerfest ca 2 ½ time.

Fint utevær mot Hammerfest.

Nordgående og sydgående møtes utenfor Havøysund om morgenen.

Kafebesøk

I noen havner kan du benytte anledningen til et besøk på kafe.

- Kirkenes
- Hammerfest (syd)
- Tromsø (nord)
- Stokmarknes (syd)
- Svolvær (syd)
- Bodø (nord)
- Sandnessjøen (syd)
- Brønnøysund (syd)
- Trondheim (nord og syd)
- Ålesund (nord)

”Amundsen” (tidl. ”Go bit’n”) i Kirkenes.

”Rosenborg Konditori” i Olavskvartalet iTrondheim.

Bakerikafeen i Stokmarknes.

Hammerfest

S: 11.00 - 12.45
N: 05.05 - 05.45

På sydgående har du over en time til rådighet i Hammerfest hvis det ikke er forsinkelse. Sommerstid kan du gå opp til fjellet (Salen), og du rekker også en rask handletur i byen.

Tusenvis hadde møtt fram da den nye MS Finnmarken kom første gang i mai 2002.

Hammerfest sentrum ved juletider.

Produksjonsanlegget på Melkøya for eksport av gass.

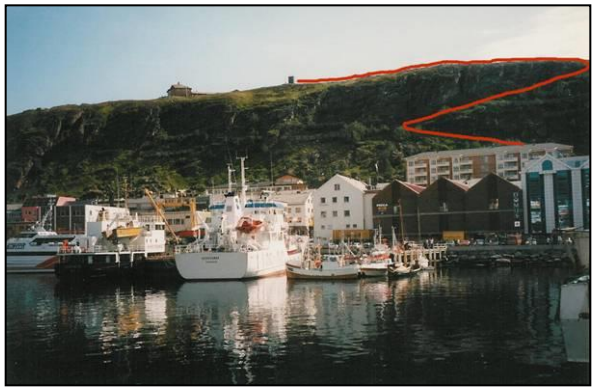

På fjellet Salen en fin julidag.

Hammerfest fjelltur

Er du litt sporty, og har med gode sko, anbefales en fottur opp til fjellet Salen.
Det er bratt, men du går opp på ca 10-15 minutter fra sentrum.
Her oppe er det en kafe - Fjellstua - som er åpen sommerstid.

Fjellstien merket med rødt.

Bratte grusveier oppover.

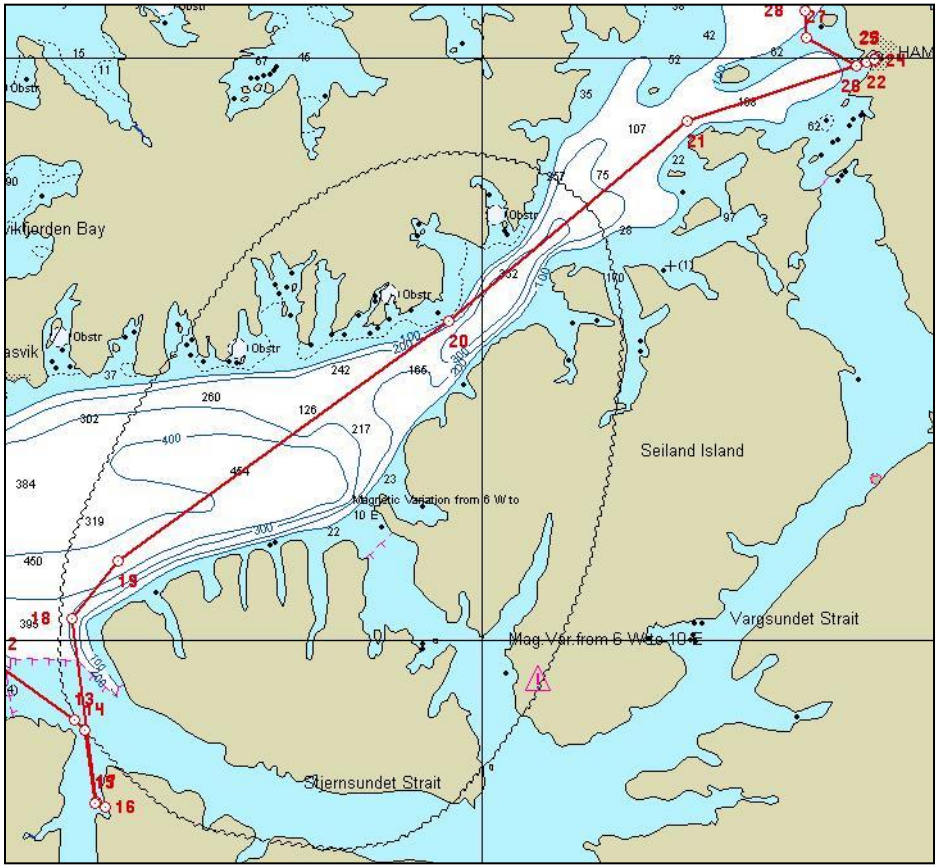

Fin utsikt over byen.

Hammerfest - Øksfjord

Nå kan du benytte anledningen for å gjøre noe annet enn å stirre etter fotomotiver.
Hvis du ble sjøsyk på Finnmarkskysten dagen før, er dette tiden for litt ”rehabilitering”.

Hammerfest - Øksfjord ca 3 timer.

På vei gjennom Sørøysundet mot Øksfjord.

Øksfjord

S: 15.50 - 16.05
N: 01.50 - 02.00

I Øksfjord er det kort opphold for lasting/lossing, men du rekker en liten tur ut på kaia. Isbreen Øksfjordjøkullen kan sees i fjellene på motsatt side.

Ved kai i Øksfjord en fin vårdag i april.

Kakemottakelse ved MS Finnmarkens første anløp mai 2002.

Øksfjord - Skjervøy

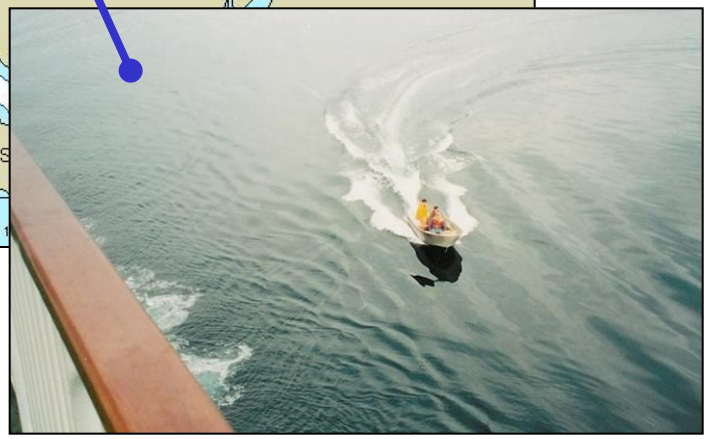
Etter Øksfjord går turen ut på Lopphavet. Her kan det bli noe bølger hvis det er sterk vind fra nordvestlig retning. Ved *Silda* dreier kursen mot sørvest og innsiden Loppa.

Ca 1 time etter Øksfjord passeres en kjent klippeformasjon på øya Silda.

Øksfjord – Skjervøy ca 3 ½ time.

Tidligere gjorde hurtigruta en stopp i sjøen ved øya Loppa. En liten båt kommer ut med noen som skal ombord, eller henter.

Skjervøy

S: 19.30 - 19.45
N: 22.10 - 22.25

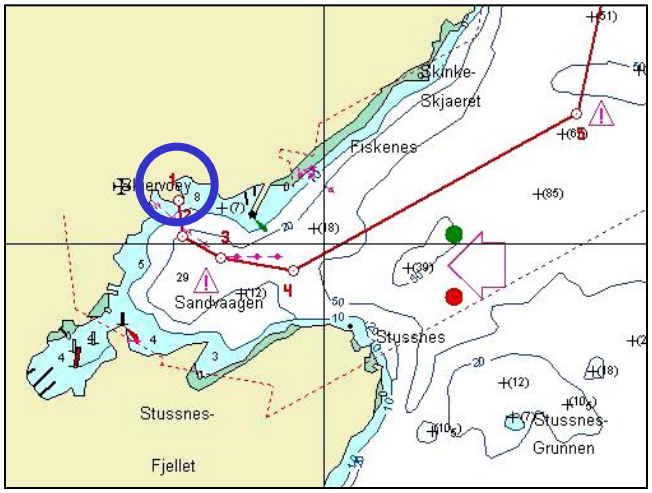
Det er ca ½ time ved kai i Skjervøy. Du rekker normalt en rask spasertur til sentrum. På kaiområdet er det en liten grillkafe i tilfelle du ønsker å variere kosten.

Innseiling til Skjervøy.

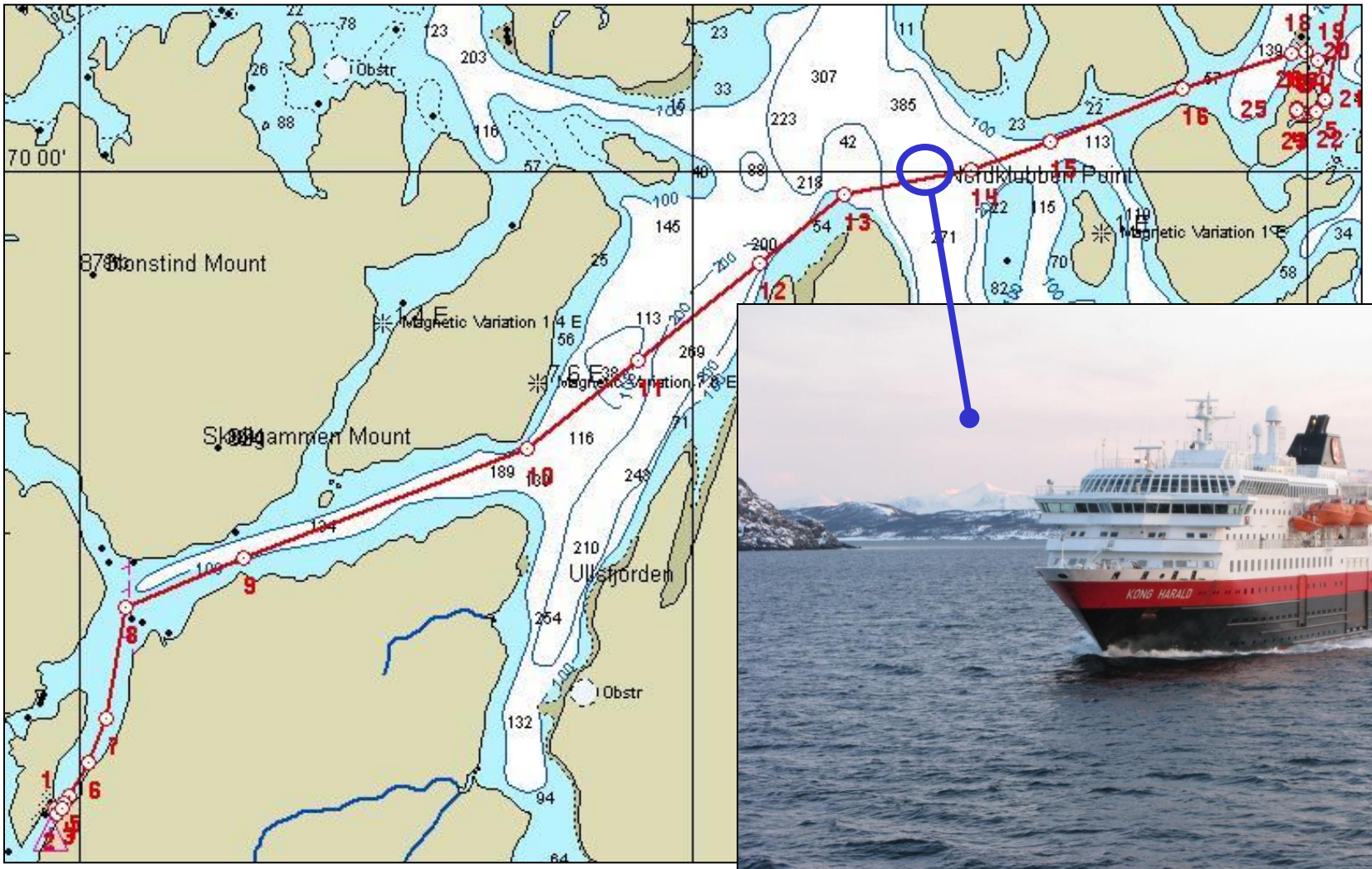

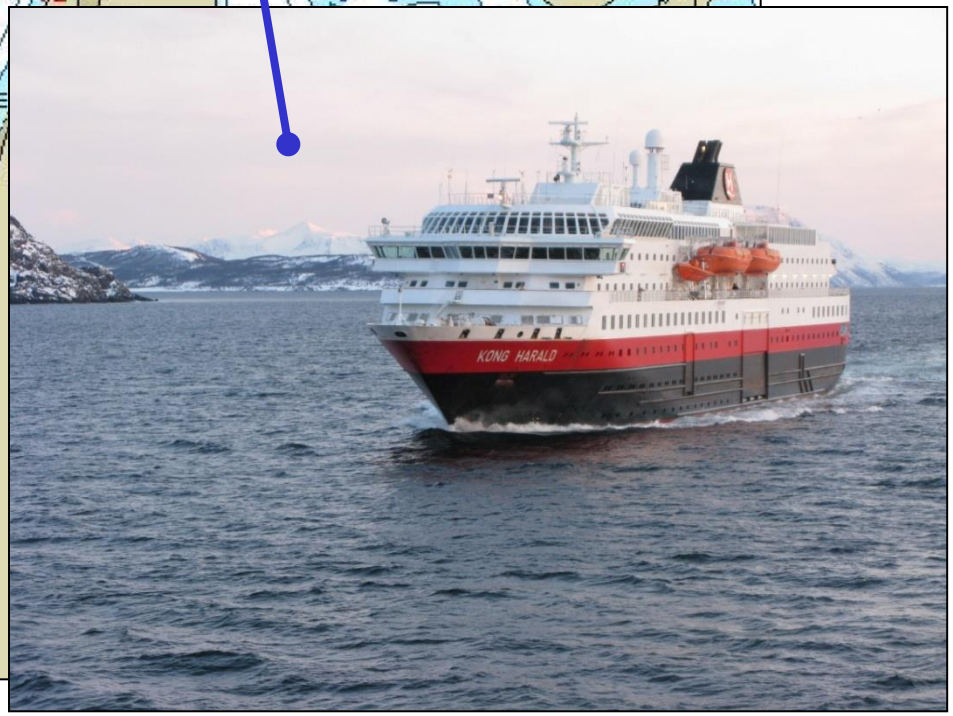
I Skjervøy kan det være mye last.

Skjervøy - Tromsø

Det er nå 4 timers reise innaskjærs til Tromsø. Sommerstid kan du få fin utsikt mot Lyngsalpene etter avgang fra Skjervøy.

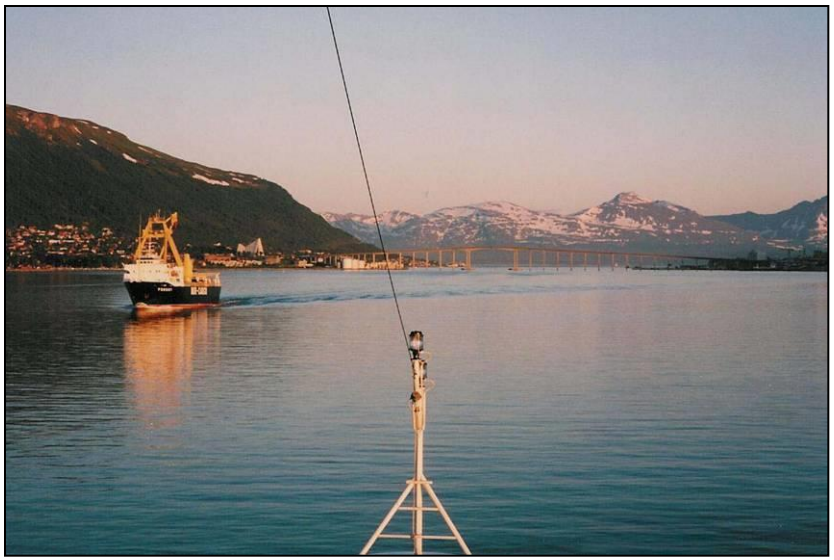

Ca en time syd etter Skjervøy møtes nordgående og sydgående hurtigrute ca kl 21.15

Tromsø

S: 23.45 - 01.30
N: 14.15 - 18.15

Ankomst Tromsø er ved midnatt. I fint vær arrangeres tur med gondolbanen opp til fjellet over byen. Husk avgang kl 01.30 hvis du heller vil ta en tur i byen.

Mot Tromsø ved midnatt en fin julikveld.

Stø kurs mellom bropilarene på Tromsøbrua.

Utsikt mot den kjente Ishavskatedralen.

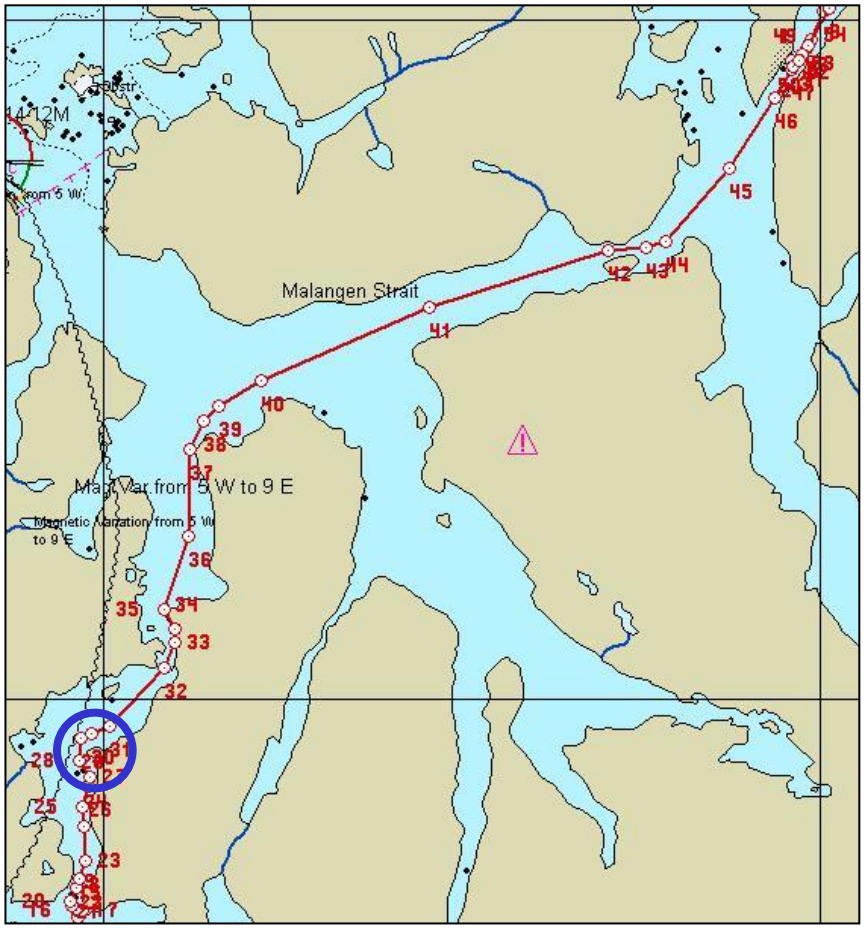

Midnattsol på fjellet over Tromsø.

Tromsø – Finnsnes - Harstad

S: 04.00 - 04.20
N: 11.00 - 11.30

Dette er strekningen for å sove. Det blir en ”hard” dag i morgen med Lofoten, Hurtigrutemuseet og Trollfjorden. Men sett vekkeklokka på ca kl 07 slik at du rekker å gå en tur på land i Harstad og evnt. besøk i nordgående hurtigrute.

Rolig farvann innaskjærs.
Tromsø – Finnsnes ca 3 ½ time.
Finnsnes – Harstad ca 3 timer.

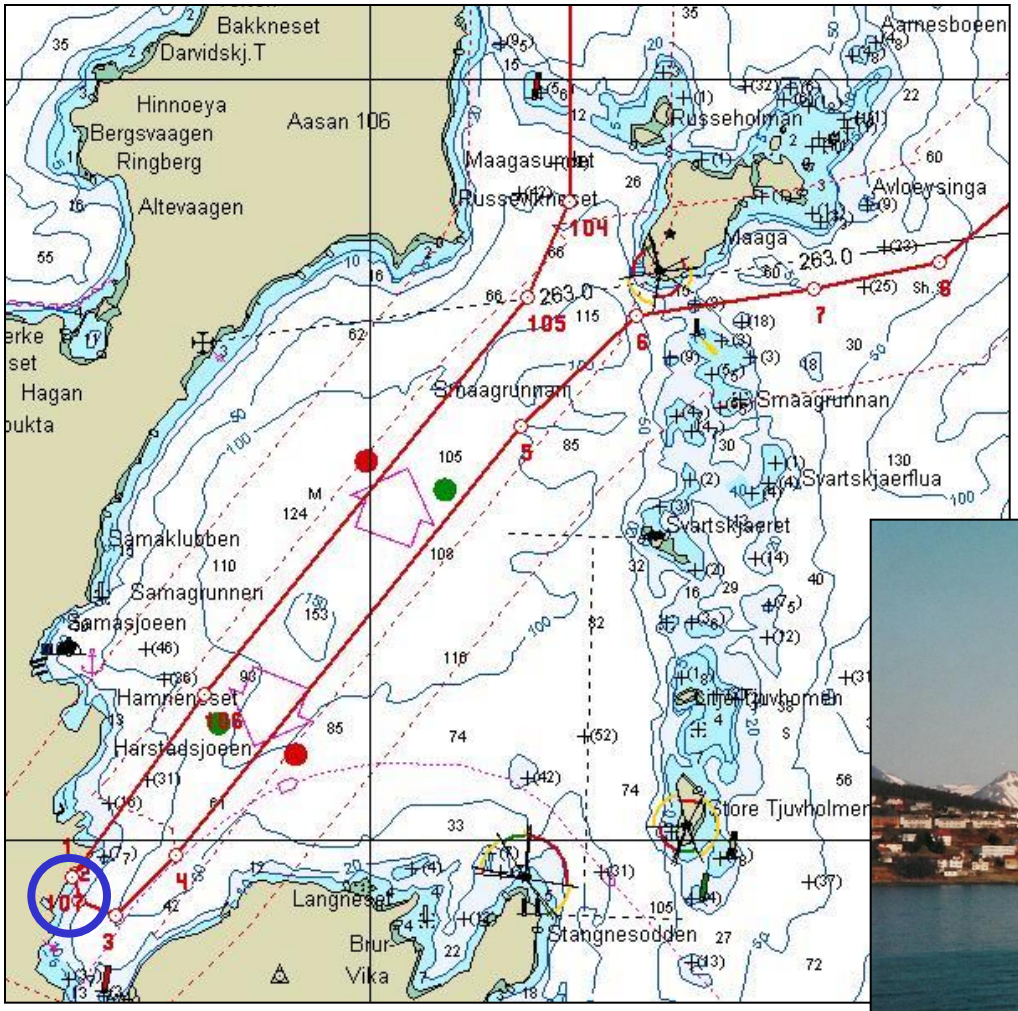

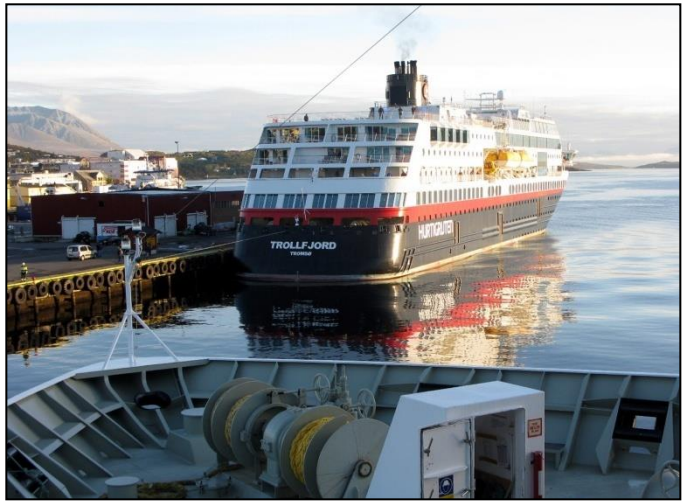
Hvis du skulle være våken ved anløp Finnsnes litt før 05.00, er det ikke så mye å se på kaia annet enn den gamle butikken.

Harstad

S: 08.00 - 08.30
N: 07.10 - 07.45

Havna ligger midt i byen, men det er ikke annet enn kiosker og bensinstasjoner som er åpne så tidlig. I Harstad ligger syd- og nordgående ved kai samtidig, og du har normalt tid til et kort besøk ombord. Utflukten med buss til Sortland starter her ca kl 08.15.

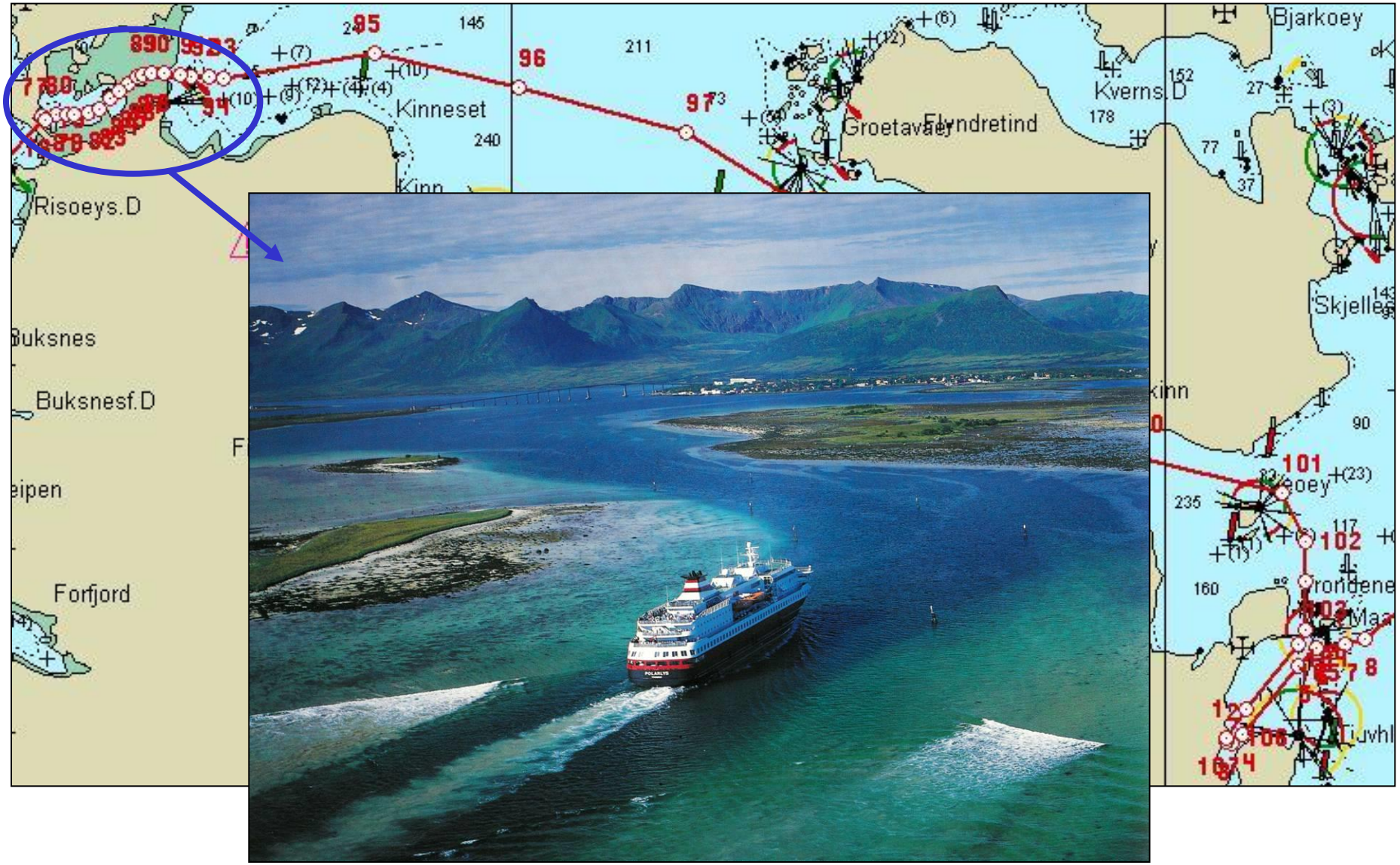

Utseiling fra Harstad med Trondenes kirke.

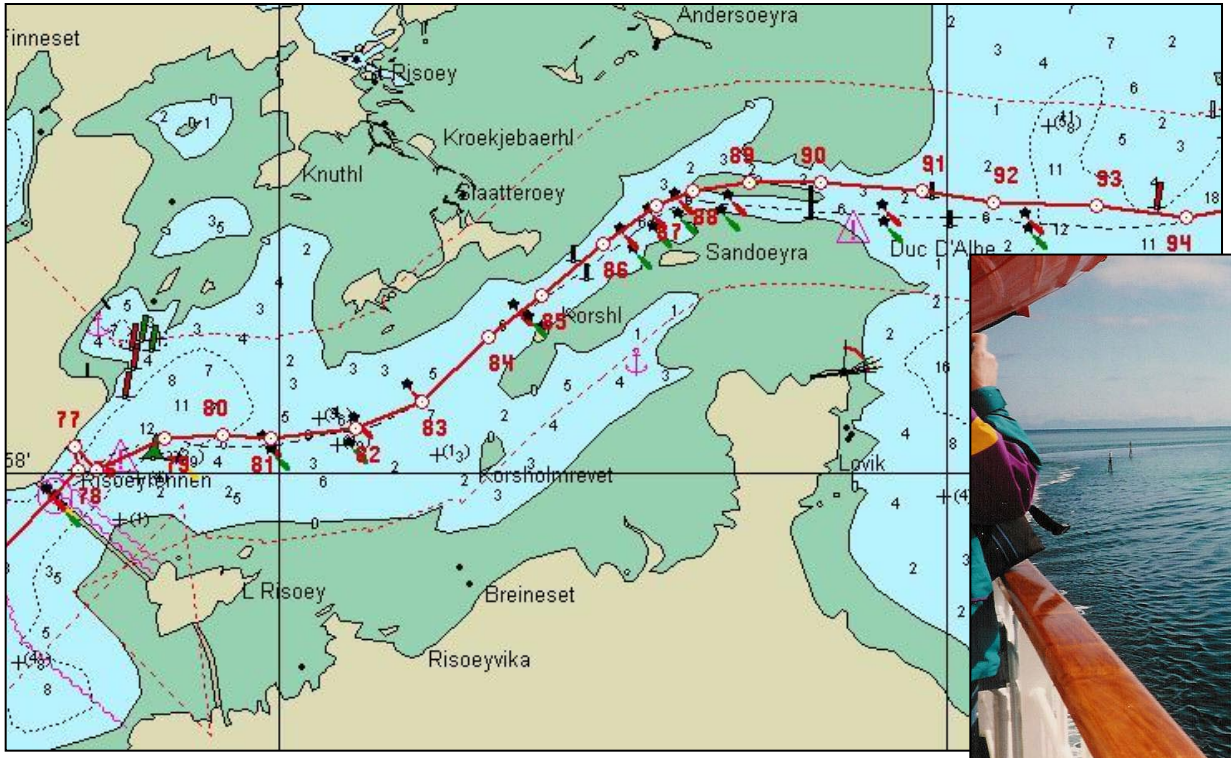
Harstad - Risøyhamn

På veien til Risøyhamn går leia gjennom en av hurtigrutens attraksjoner - **Risøyrenna**. Dette er en utgravd passasje mellom Hinnøya og Andøya. Vær ute og følg med !

Risøyrenna

Fra naturens side er det bare en lav grunne av sand og mudder mellom Hinnøya og Andøya. Opp gjennom årene har det vært flere utgravinger som har utvidet renna.

Legg merke til at bølgene fra skipet bryter mot grunn.

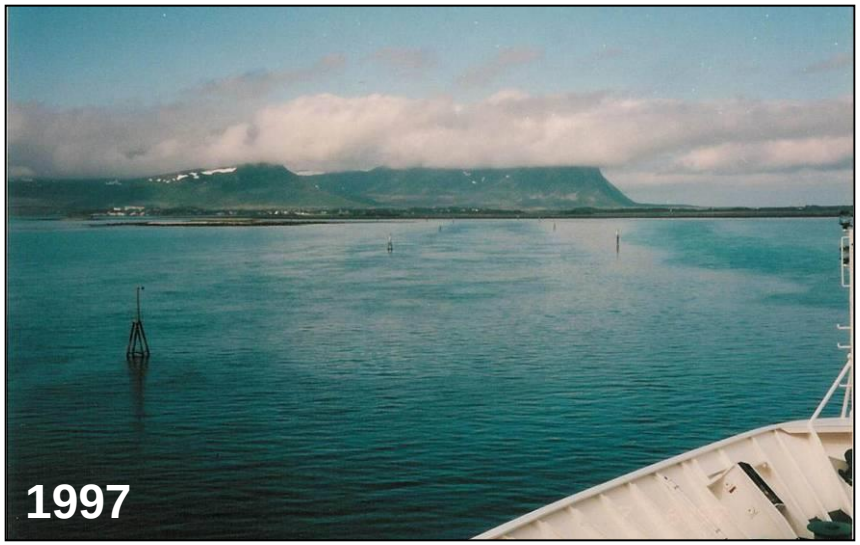
Allerede i 1871-1881 ble det gravd ut en 30m bred, 3m dyp og 1800m lang renne for at mindre laste- og fiskebåter kunne passere.

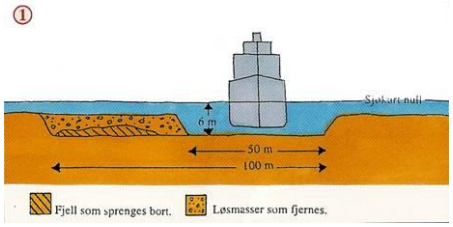
I perioden 1912-1922 ble renna utvidet til å bli 50m bred, 5m dyp og 5000m lang.

Størrelsen på skipene økte, og i 1957 startet nye utgravinger som økte dybden fra 5 til 6 meter. Arbeidet ble ferdig i 1966.

Risøyrenna

Siste store utgravingsprosjekt var i perioden 1997-2000. Det er nå 25 seilingsmerker med lys og radarreflektorer.

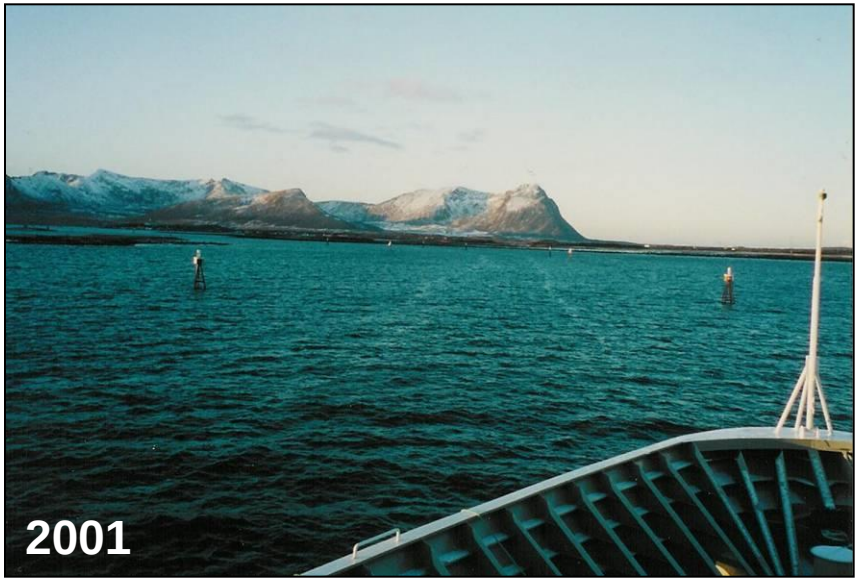

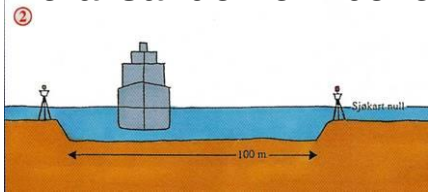

1997:
50m bred, 6m dyp.
Referert til kartnull som er spring lavvann.

Ca 700.000 kubikkmeter masse ble gravd ut. Men renna må kontinuerlig vedlikeholdes fordi korallsanden er i bevegelse.

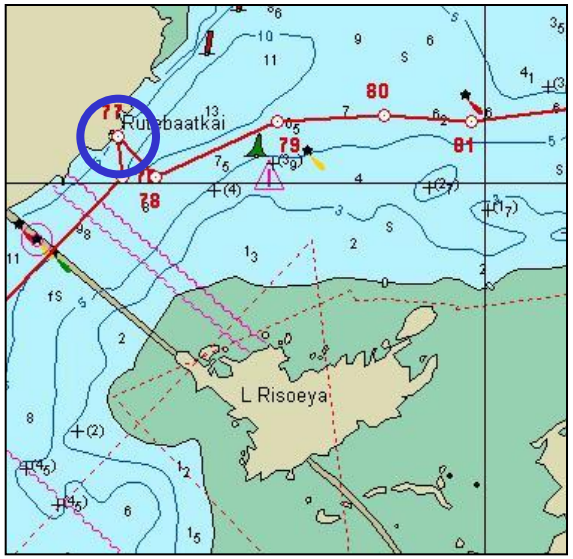
2001:
100m bred, 7m dyp.

Risøyhamn

S: 10.45 - 11.00
N: 04.35 - 04.50

Risøyhamn ligger på Andøya.

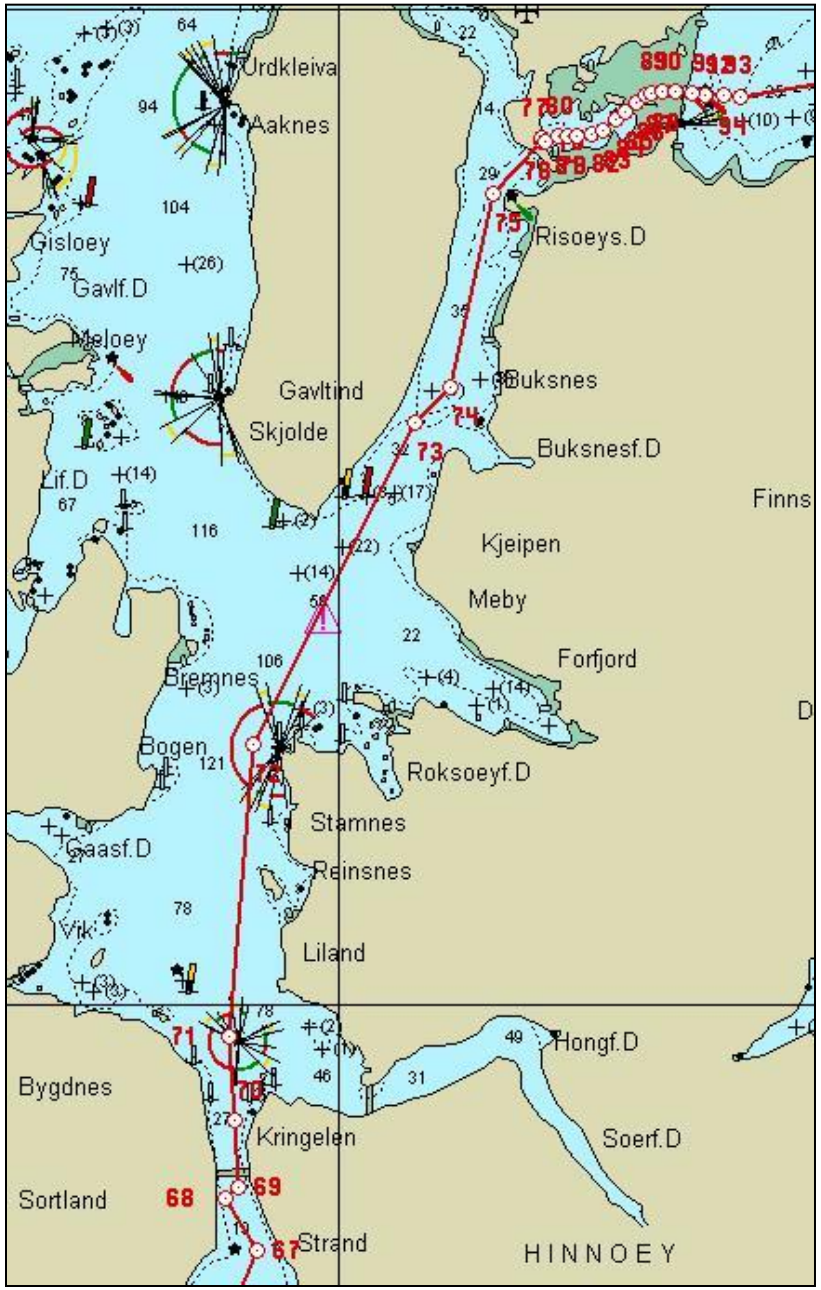

Det er kort opphold, men oftest rekker du en rask spasertur.

Husk at dersom du reiser på distansebillett, starter et nytt ”lugardøgn” her i Risøyhamn.

Risøyhamn - Sortland

Turen går nå sydover i Vesterålen mot Sortland ca 1 ½ time.

Sortland

S: 12.30 - 13.00
N: 02.55 - 03.10

Sortland omtales ofte som det ”blå byen” fordi en kunstner fikk gjennomført en ide om å male mange av husene blå. Etter busstur fra Harstad kommer du ombord igjen her.

Blå bygninger i Sortland.

Utsikt mot brua over til fastlandet.

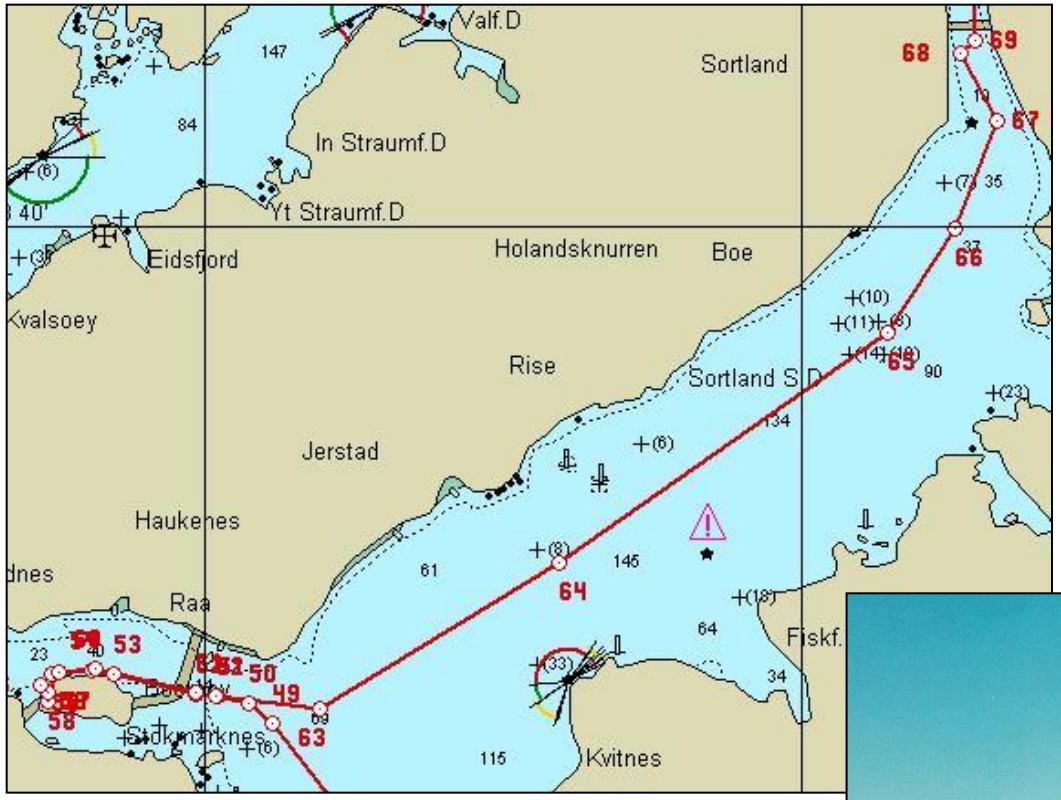
Hilsen til utfluktbussene fra Harstad er en tradisjon ved bropasseringen.

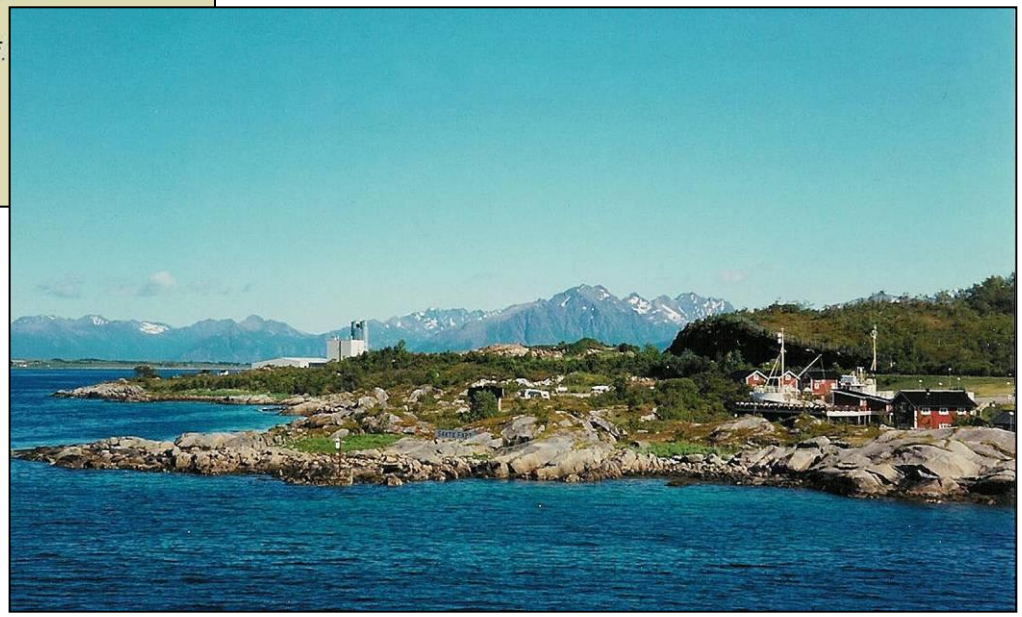
Ny kai åpnet i 2007.

Ny hurtigrutekai lenger syd gjør at det nå er mulig å ta en rask spasertur til sentrum hvis skipet er i rute. Tidligere var det stress og krevde lett jogging.

Sortland - Stokmarknes

Sortland – Stokmarknes ca 1 ½ time.

Innseiling mot Stokmarknes.

Stokmarknes

S: 14.15 - 15.15
N: 01.30 - 01.40

Uten forsinkelser er det på sydgående ca 45 min i Stokmarknes. Museet ble åpnet 2. juli 1993, på dagen 100 år etter første ”hurtigrutetur” med DS Vesterålen.

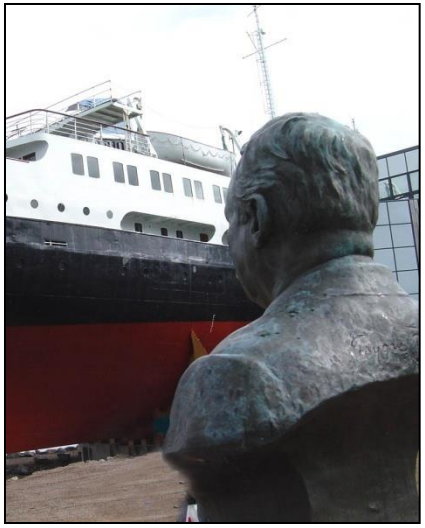

Hurtigrutemuseet ligger ca 200m fra kai.

Mange som skal til museet.

Gamle MS Finnmarken ruver godt på land. Om sommeren er det normalt adgang til å gå rundt inne i skipet.

Byste av Richard With.

Hurtigrutemuseet

Gamle MS Finnmarken 1956-1993 ligger på land ved museet i Stokmarknes. MS Richard With overtok etter Finnmarken.

Hurtigrutemuseet ble ferdig i 1999. I 2020 kom et vernebygg i glass og stål på plass slik at skipet bevares under tak.

Salongen

Kafeen

Ved propellen

Lugar

Hurtigrutemuseet

Museets inngang. Her er det også kulturhus og hotell.

Mange fine malerier på veggene.

Gamle hurtigruter i montere.

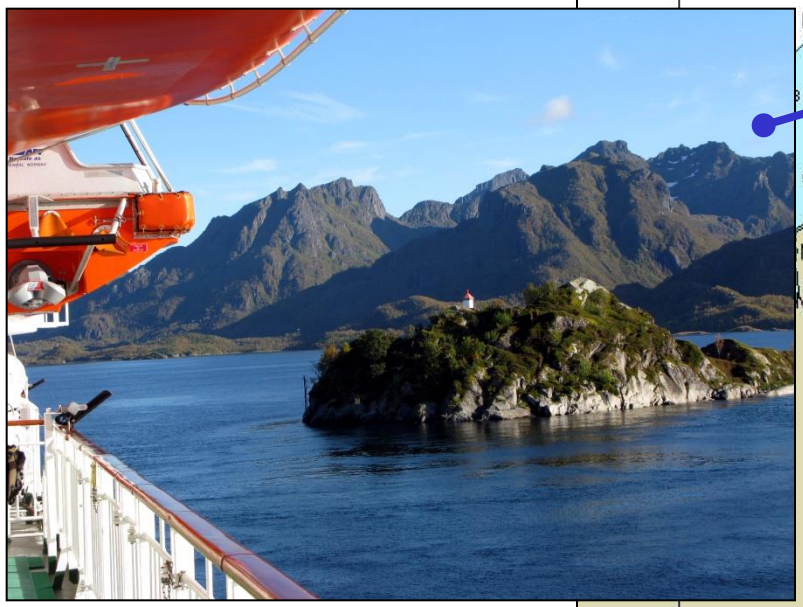
Modell av gammelt styrehus. Ingen radar eller GPS her.

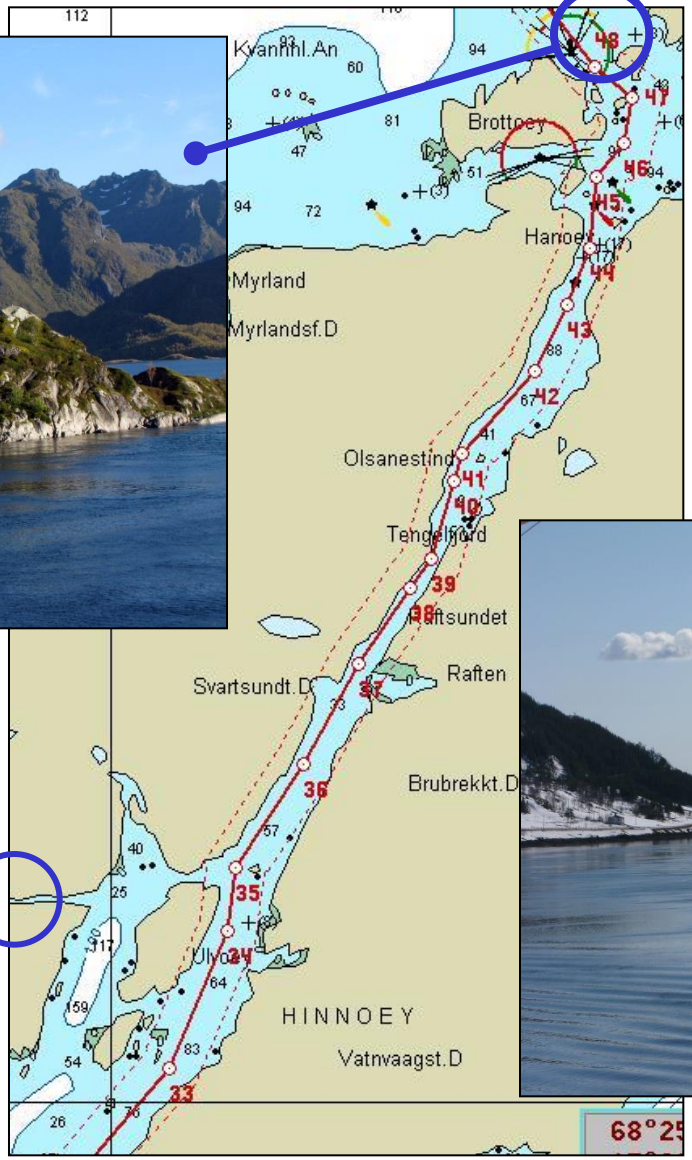
Modell av gammel bysse. Stuerten har fulle hyre med å holde seg på beina.

Stokmarknes - Svolvær

På turen til Svolvær går leia gjennom det smale **Raftsundet**.
I sommersesongen går sydgående hurtigrute innom **Trollfjorden**.

Ved innløpet til Raftsundet nordfra en fin høstdag.

Trollfjorden

Raftsundet i april

Raftsundet

Hurtigruteleia går gjennom dette 26 km lange sundet som skiller Lofoten og Vesterålen.

Ved innløpet til Raftsundet fra nord.

I 1997 startet byggingen av en spennbetong-bru over Raftsundet.

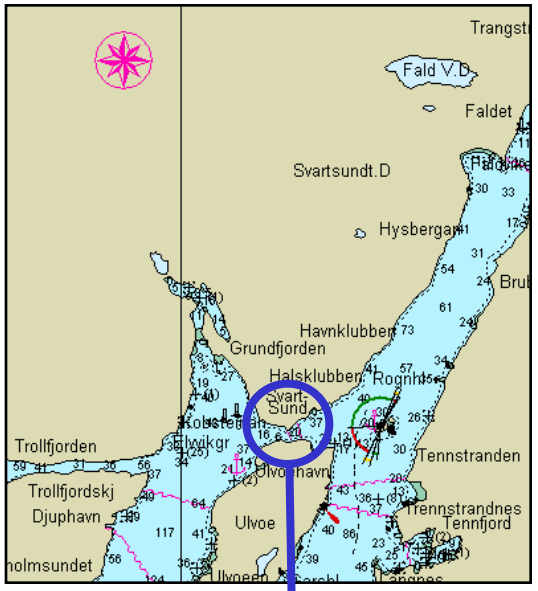
Som å seile i ei elv.

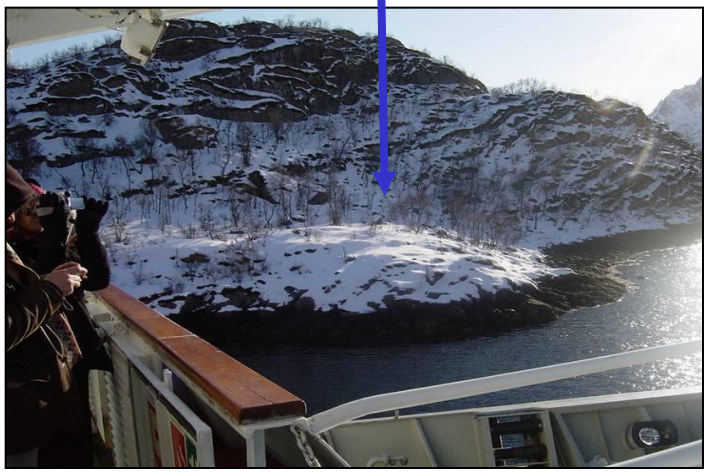
Svartsundet

Svartsundet er lite og trangt sund i Raftsundet, og en snarvei mot Trollfjorden fra nord. Etter et uhell for noen år siden, går ikke hurtigrutene lenger gjennom det smale sundet.

På vei inn mot Svartsundet fra nord.
Innløpet til Trollfjorden kan sees forut.

Følelsen av nesten å kunne ta på land gjennom Svartsundet.

Trollfjorden

Fjorden er berømt for Trollfjordslaget i 1880 mellom små robåter og dampdrevne fiskebåter. Årsaken var at damp-båtene hadde stengt inne store mengder fisk i fjorden, og sperret tilgangen for de små båtene.

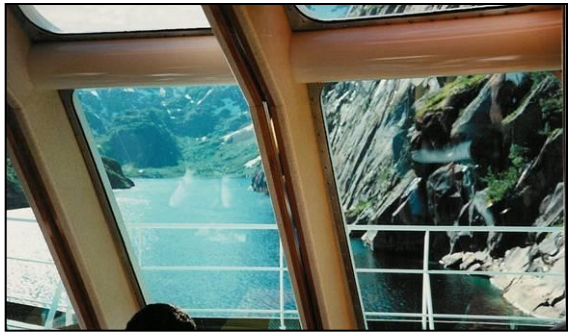
Maleri av Trollfjordslaget ombord på MS Richard With.

Det ser smalt ut, men fjorden er 100m bred og skipet ca 20m.

Trollfjorden innløp. Vinterstid går ikke skipene inn på grunn av rasfare fra de bratte fjellene.

Trangt å snu innerst.

Svolvær

S: 18.30 - 20.30
N: 21.20 - 22.15

På sørgående ligger skipet ved kai i 2 timer, og god tid til tur på land og i byen.
Lofotmuseet og ”Magic Ice” ligger rett i nærheten av kaia.

Innseiling mot Svolvær en fin vinterdag.

MS Finnmarken i Svolvær en kveld i slutten av mars.

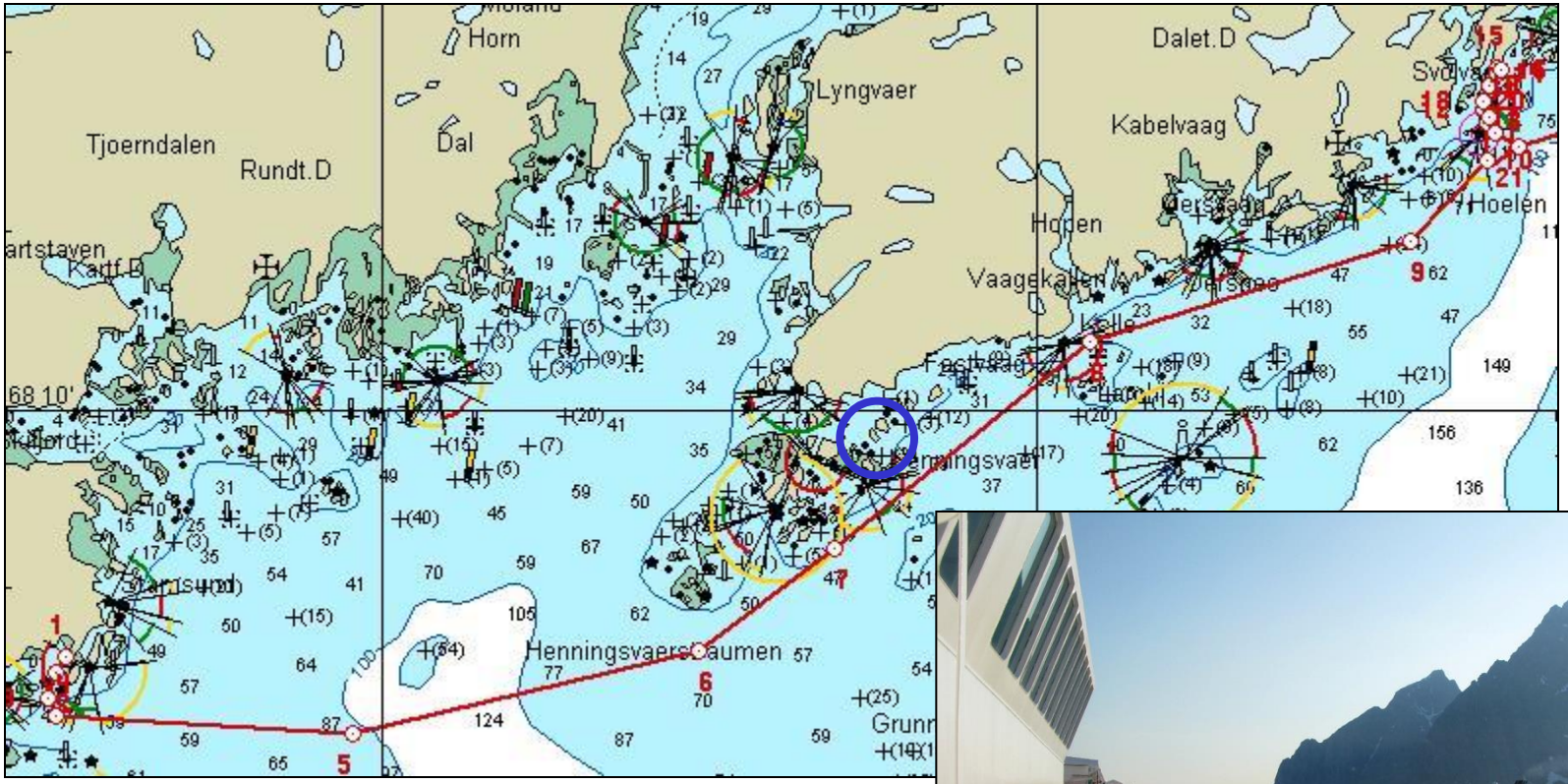
Havfruen ved innløpet til Svolvær.

”Anker Brygge” med hotell og rorbuer.

Svolvær - Stamsund

På turen til Stamsund passeres det kjente fiskeværet Henningsvær.

Svolvær – Stamsund ca 2 timer.

Nordgående og sydgående møtes mellom Stamsund og Svolvær.

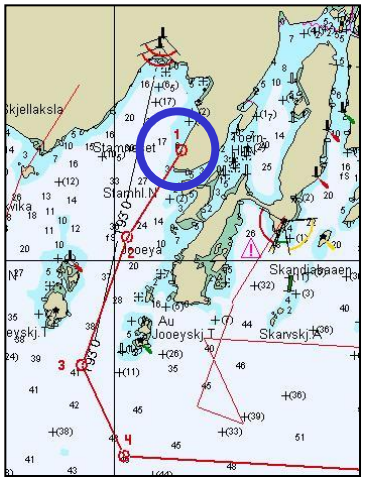
Stamsund

S: 22.15 - 22.30
N: 19.15 - 19.40

På kaia i Stamsund er det et karakteristisk havnebygg fra storhetstiden til væreier J. M. Johansen. Du har ca ½ time her, og rekker en spasertur til havna der fiskebåtene ligger. På veien passerer du et lite museum med effekter fra 2. verdenskrig.

Stamsund ligger inne i en bukt.

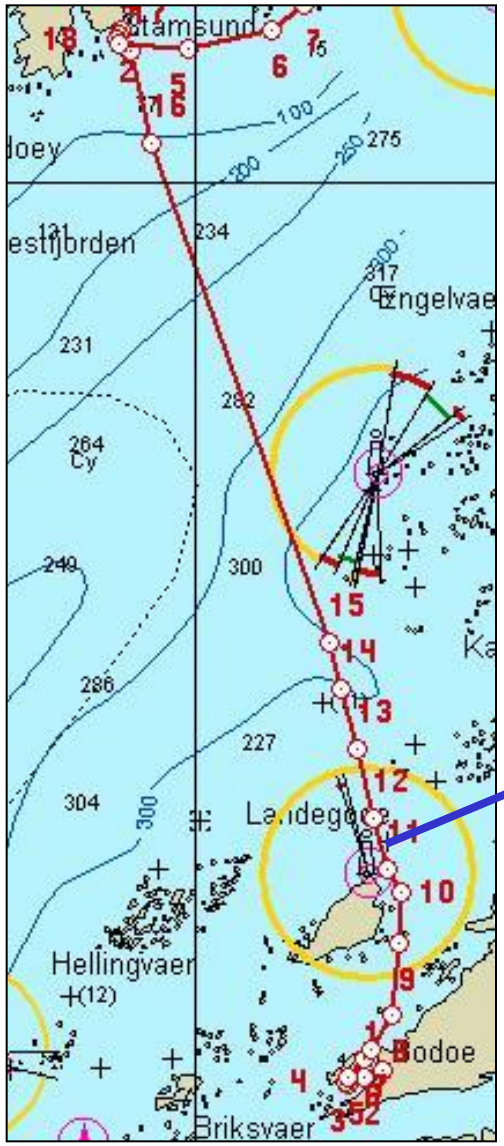
De som har vært med på busstur fra Svolvær, kommer ombord igjen her.

Mange tar med bilen på hurtigruten over Vestfjorden til Bodø.

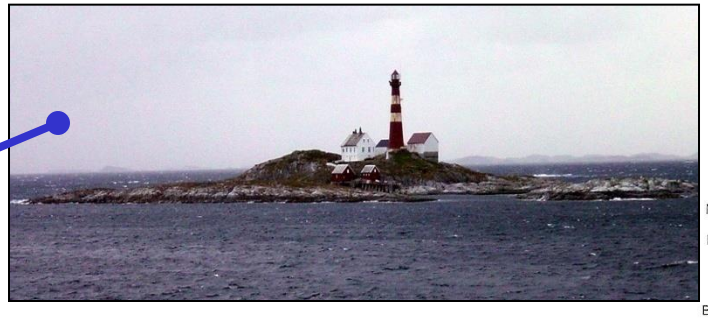
Stamsund - Bodø

Overfarten til Bodø går over den åpne Vestfjorden. Det kan bli en del bølger her dersom det er sterk vind fra sydlig eller vestlig retning.

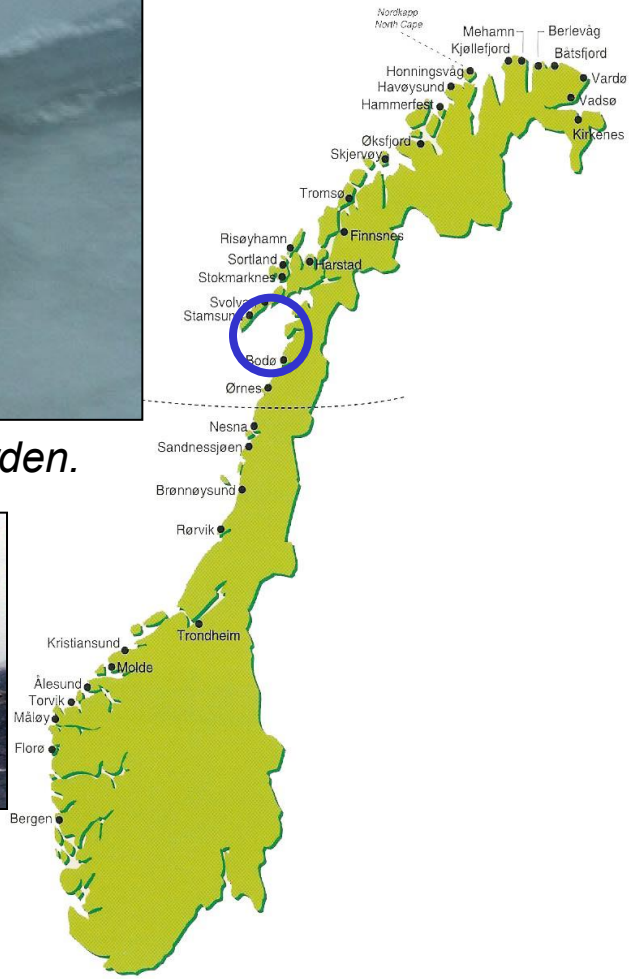

Naturlig ”berg-og-dalbane” i Vestfjorden.

Landegode fyr ved Bodø.

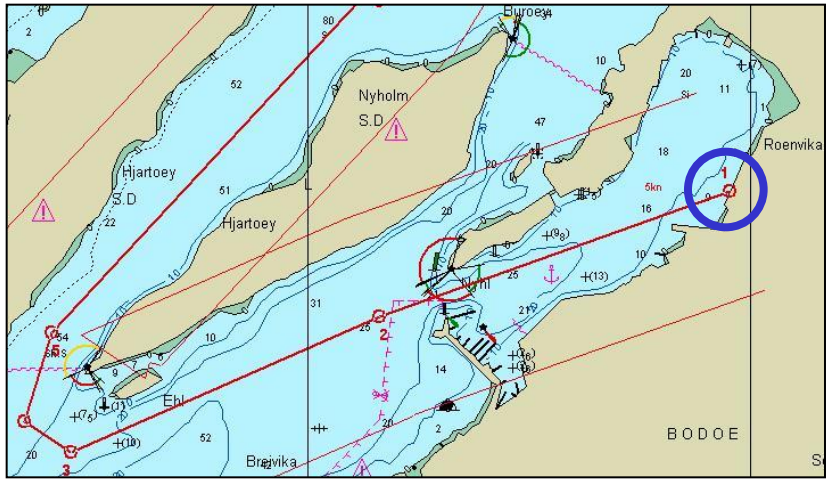

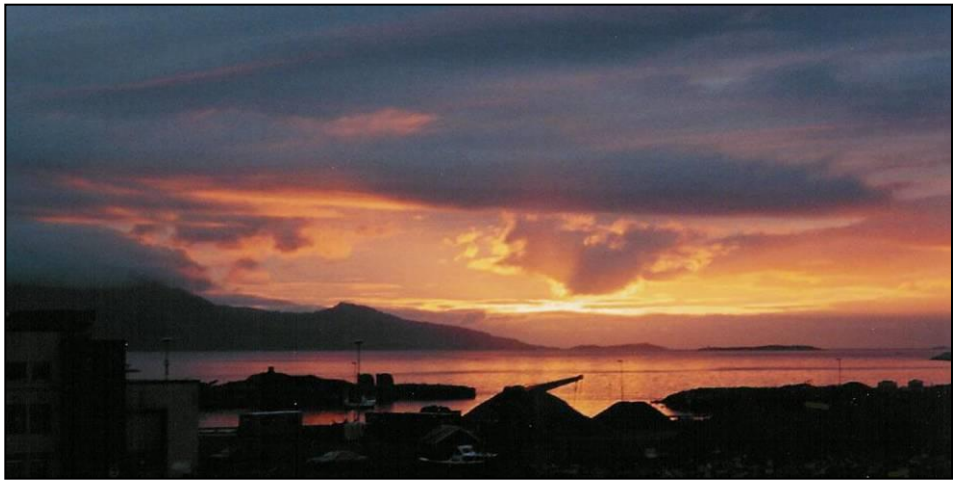
Stamsund – Bodø ca 4 timer.

Bodø

S: 02.30 - 03.30
N: 13.05 - 15.20

På sydgående kommer du til Bodø ca kl 02.30 om natta. På nordgående har du god tid til et besøk i byen mens skipet ligger ved kai i ca 2 timer.

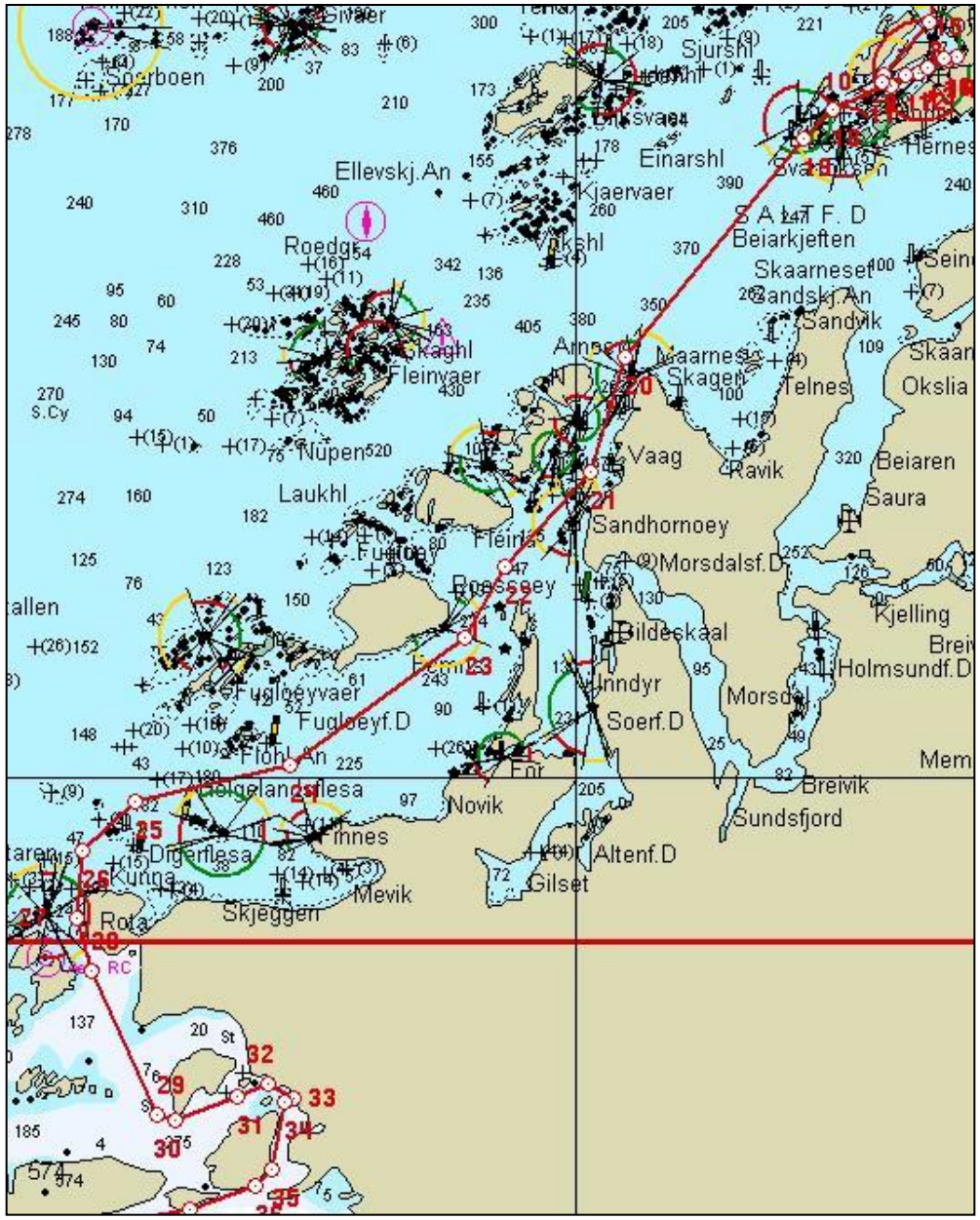

Innseiling til Bodø havn.

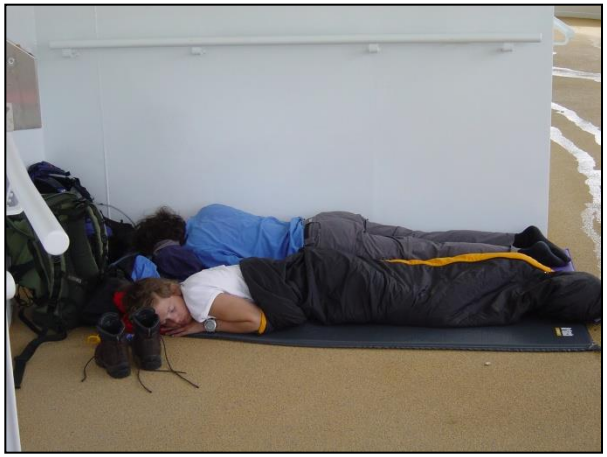

På dagtid kan du besøke "Glasshuset" gågate.

Bodø - Ørnes

Dette er strekningen for å sove på sydgående.

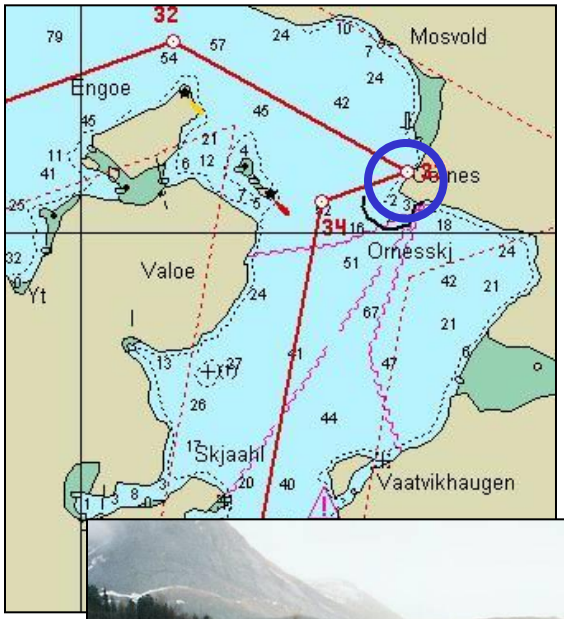
To sykkelturister i soveposer ute på dekk.
Men pass på når mannskapet skal spyle !

Bodø – Ørnes ca 3 ½ time.

Ørnes

S: 06.25 - 06.35
N: 10.00 - 10.10

På 1700 og 1800 tallet var Ørnes et viktig handelssted, men er nå knutepunkt for lokale hurtigbåter. Det er kun kort opphold.

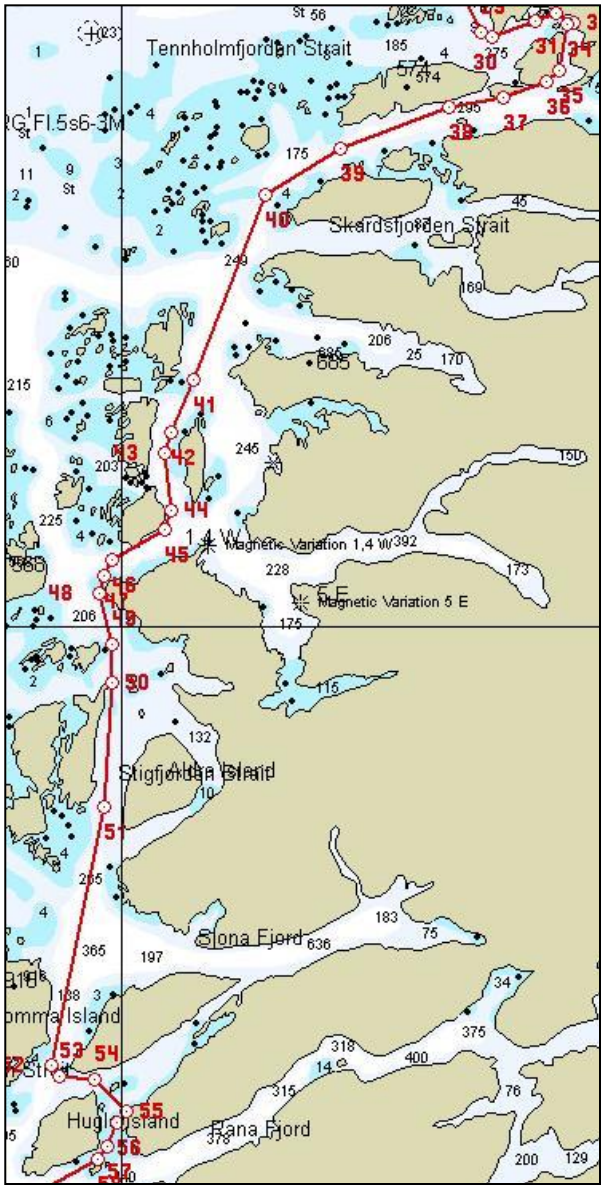

Ørnes kai.

Ørnes - Nesna

Ørnes – Nesna ca 4 timer.

Mellom Ørnes og Nesna møtes nord- og sydgående. Her MS Vesterålen fra 1983.

Kommer du strekningen på nordgående, er det overgang til mindre båt ved Grønøy for de som skal være med på utflukt til Svartisen.

Selsøyvik

Når det ikke er forsinkelser, hender det at kursen settes litt lenger vest innom det gamle handelsstedet Selsøyvik.

På hverdager er det vanlig at skolebarna kommer ut og hilser til Hurtigruten.
Et populært fotomotiv !

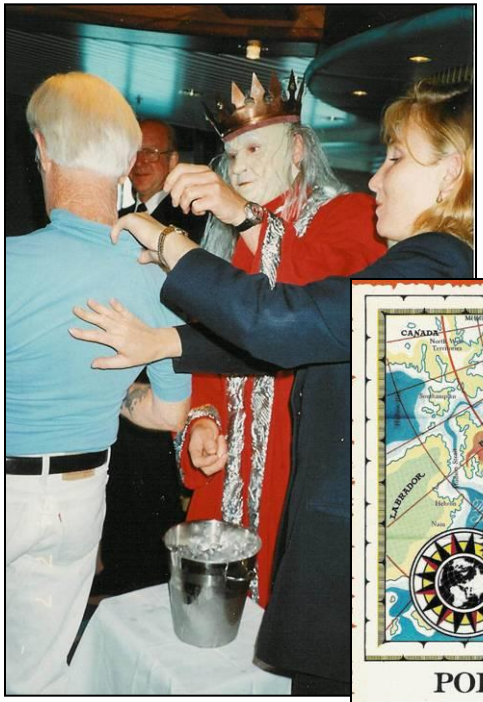

Polarsirkelen - 66.33 N

Polarsirkelen passeres ved 9 tiden om morgenen på syd, og ved 7.30 tiden på nord. En globus er satt opp på øya Vikingen der ”sirkelen” går. Syd for Polarsirkelen kan en ikke se midnattsol, og vinterstid er det bare mørketid nord for denne breddegraden.

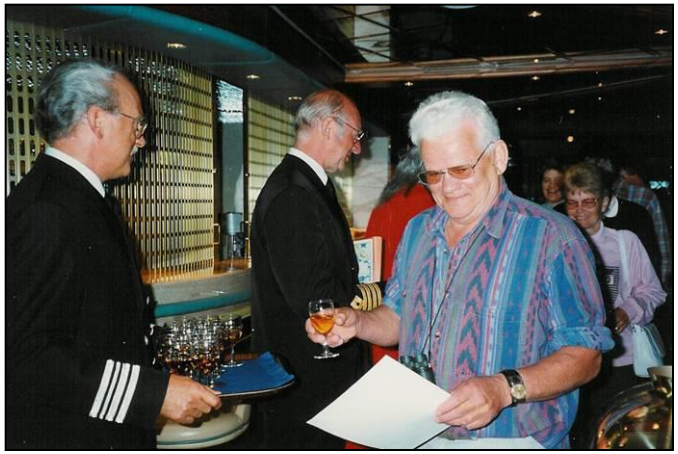

Polarsirkelen passeres ved øya Vikingen. Ny globus kom i september 2006 etter at den gamle ble tatt av stormen ”Narve”.

***Tips**: Sørg for åpning i klærne slik at isbitene renner ut !*

For rundreise-passasjerer er det ”dåp” (isbiter ned i ryggen) etter passering av Polarsirkelen. Polarsirkel-sertifikat deles ut av kapteinen.

Nesna

S: 10.25 - 10.35
N: 06.00 - 06.10

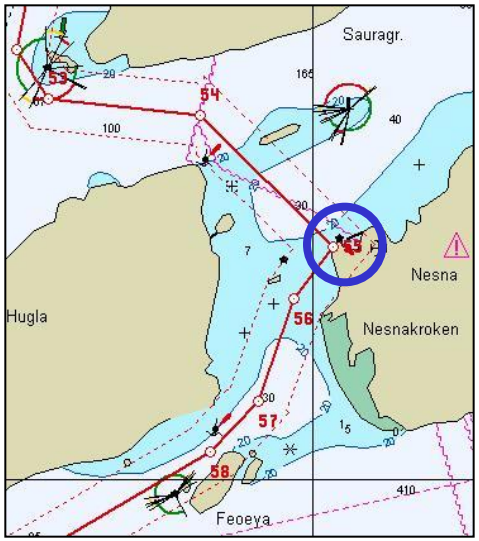
Nesna er første anløp på Helgelandskysten. Her er det bare kort opphold.

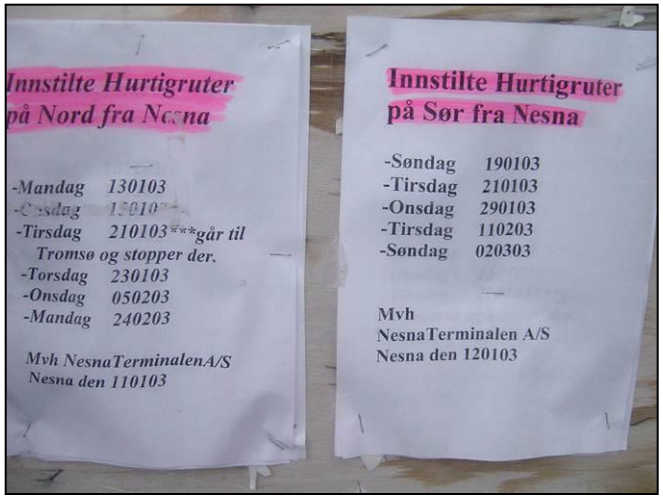

Nesna kai med ferjeforbindelse til øyene.

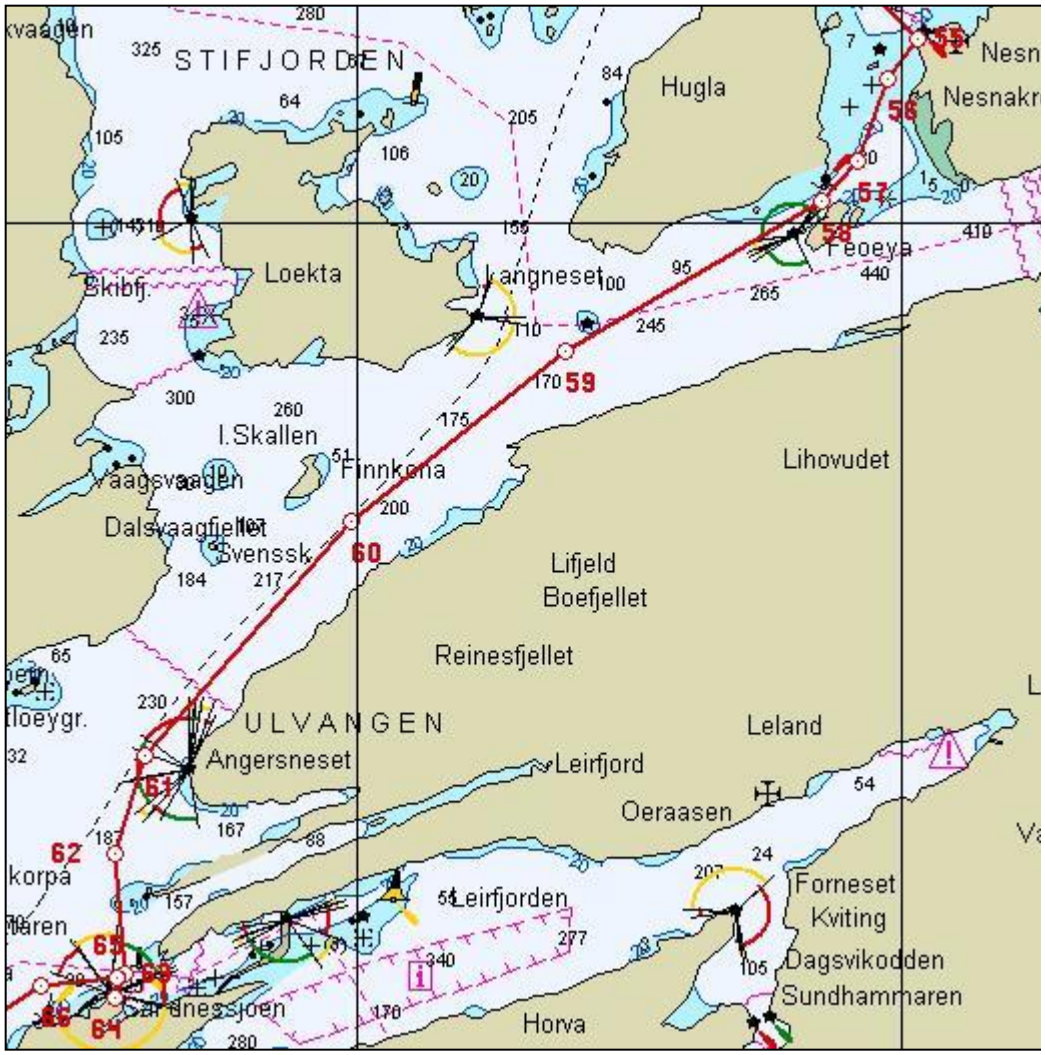
Mange skuelystne da MS Finnmarken kom på første tur langs kysten.

Vinterstid kan det være innstilte avganger på grunn av vedlikehold. Informasjon om dette er slått opp på kaiene som her i Nesna.

Nesna - Sandnessjøen

Nesna – Sandnessjøen ca 1 ½ time.

Malerier ombord

Alle hurtigrutene har malerier fra norske kunstnere. Ta deg tid til å se på disse !

Trollfjordslaget

Hurtigrute i vintervær.

Bryggen Bergen i ruskevær.

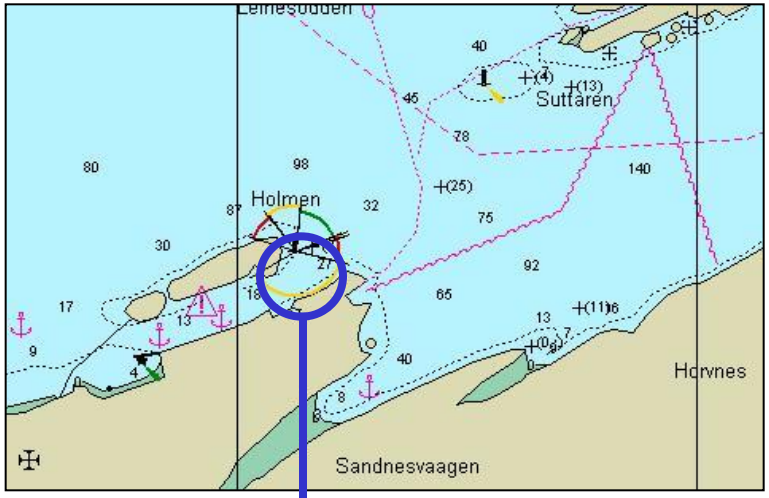

Kaare Espolin Johnson's malerier fra MS Harald Jarl.

Sandnessjøen

S: 11.45 - 12.15
N: 04.35 - 04.45

Avgangstiden på sør ble endret i juni 2013, og nå er det bare ½ time i Sandnessjøen. Lokalbefolkningen er trofaste brukere av kafeen på hurtigrutene, og redusert opphold gjør at det nå kan bli knapp tid ombord. Sentrum og butikker er i kort avstand fra kaia.

Innseiling til Sandnessjøen.

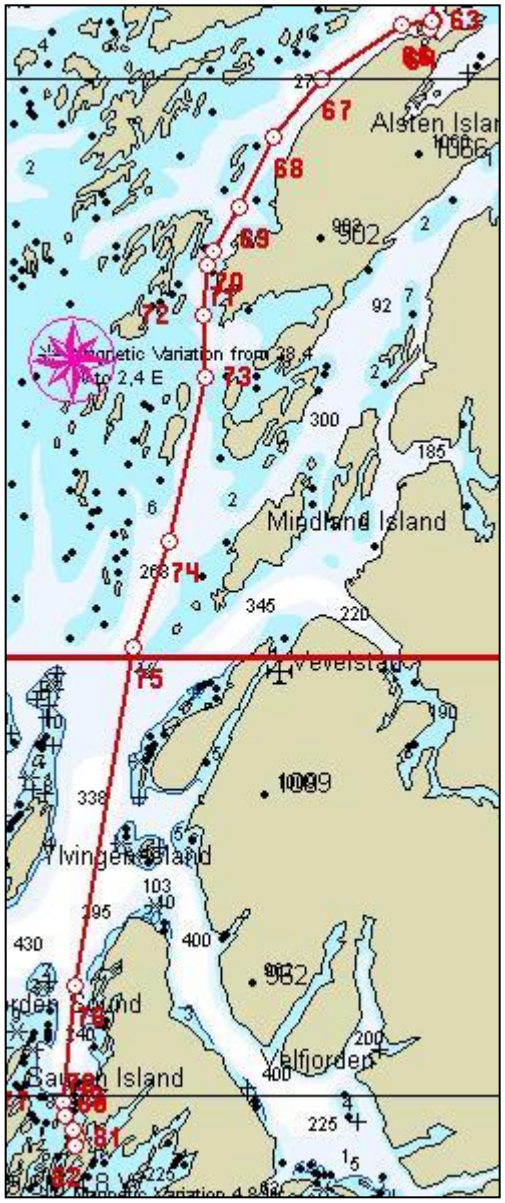
Sandnessjøen havn ligger utsatt til for sterk vind, særlig fra vestlig og østlig retning.

Av og til kommer ikke de nyeste og største hurtigrutene inn til kai. Da blir det eventuelt overgang til en mindre skyssbåt i åpen sjø (hvis det ikke blåser for hardt).

Sandnessjøen - Brønnøysund

På strekningen mot Brønnøysund kan du se fjellformasjonen ”**De syv søstre**”.

Fjelltoppene er formet av isbreer i bevegelse.

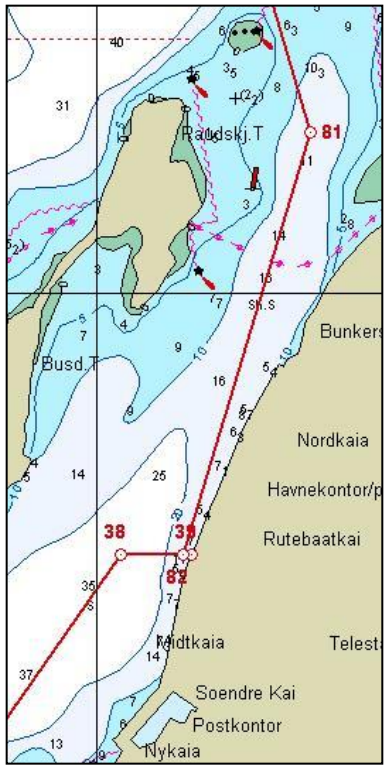

Sandnessjøen – Brønnøysund
ca 3 timer.

Brønnøysund

S: 15.00 - 17.25
N: 01.35 - 01.45

Det er et stort handlesenter i kort avstand fra kaia, og etter ruteendring på sørgående i 2019 er det nå over to timer opphold her.

Innseiling mot Brønnøysund havn.

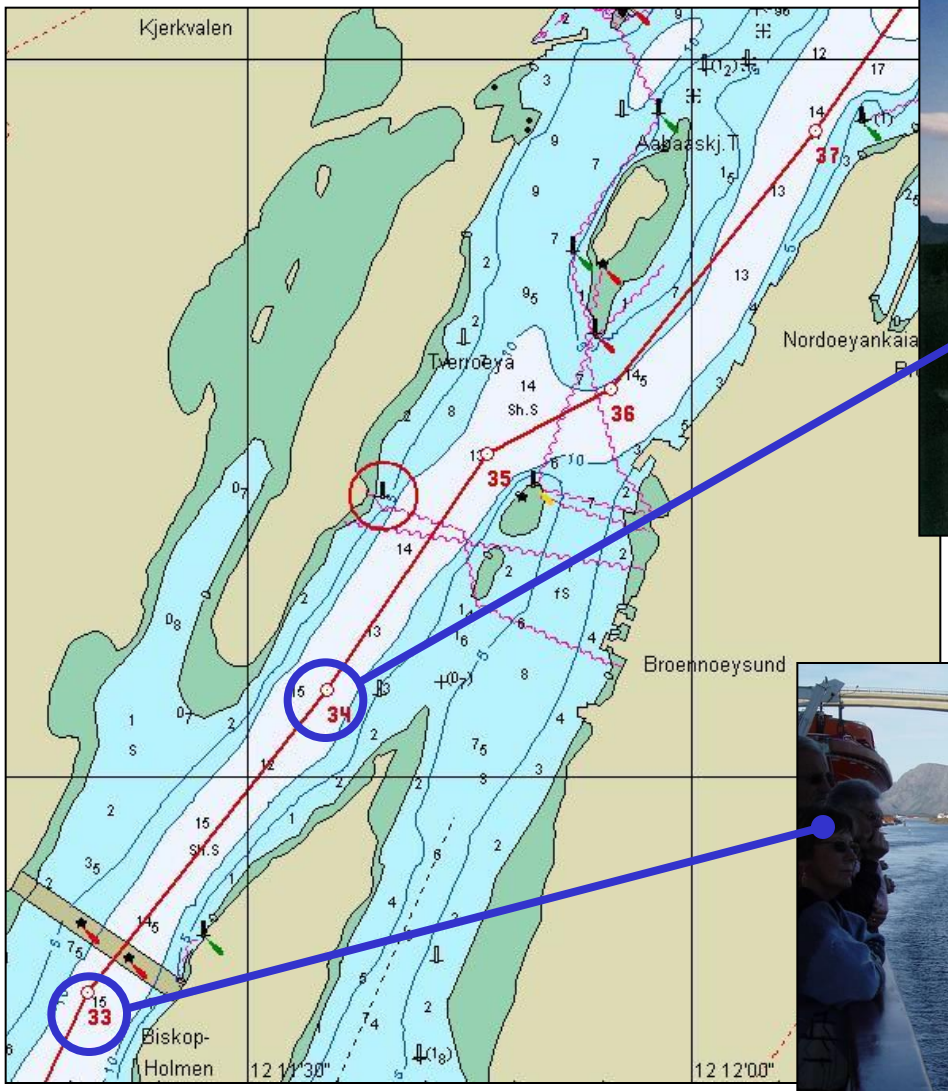
Inne på Passasjerterminalen er det en liten kafe og kiosk.
Hvis du vil følge en "tradisjon" blant de ansatte på hurtigrutene, kjøper du softis her !

Musikk på kaia en fin sommerdag.

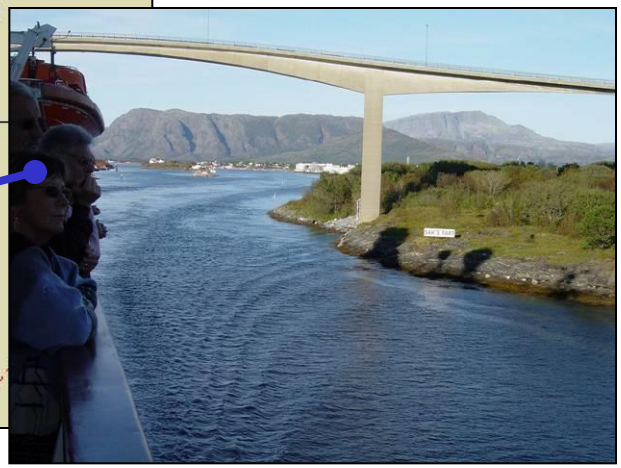
Brønnøysund utseiling

Leia sydover går gjennom en veldig trangt sund ut fra Brønnøysund havn.
Dette bør du få med deg ute på dekk !

Torghatten kan sees forut.

Torghatten

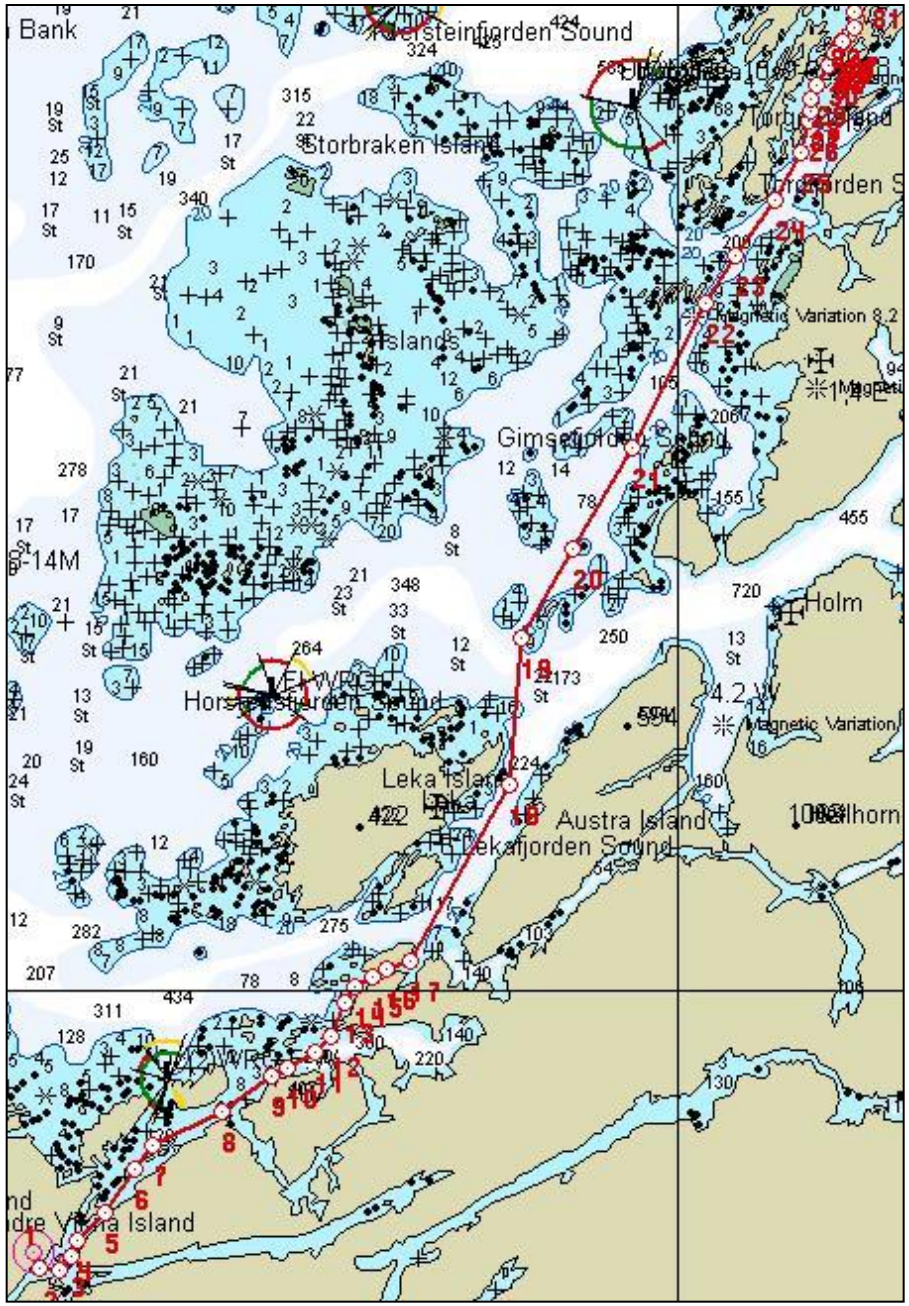
Kort tid etter utseiling fra Brønnøysund gjør skipet en kursendring mot vest slik at det blir mulig å se gjennom hullet på fjellet Torghatten (hvis det er fint vær).

Hullet er 25-30 m høyt og 160 m langt.
Det er havet som har vasket ut et svakt punkt i fjellet dengang land-skapet lå ca 100 m lavere enn i dag.

Men sagnet sier at det var Hestmannens pil som ble skutt gjennom Brønnøykongens hatt da Lekamøya flyktet sørover ...

Brønnøysund - Rørvik

Det er nå en lang strekning på ca 4 timer sydover innaskjærs mot Rørvik.

Se på kartet og legg merke til hvor mange grunner og skjær som er langs denne leia.

Rørvik

S: 21.00 - 21.30
N: 21.40 - 22.00

På sydgående er Rørvik siste stopp på Helgelandskysten før Trondheim neste morgen. Normalt er det tid til en kort tur i sentrum, eller til Kystmuseet Norveg rett ved kaien.

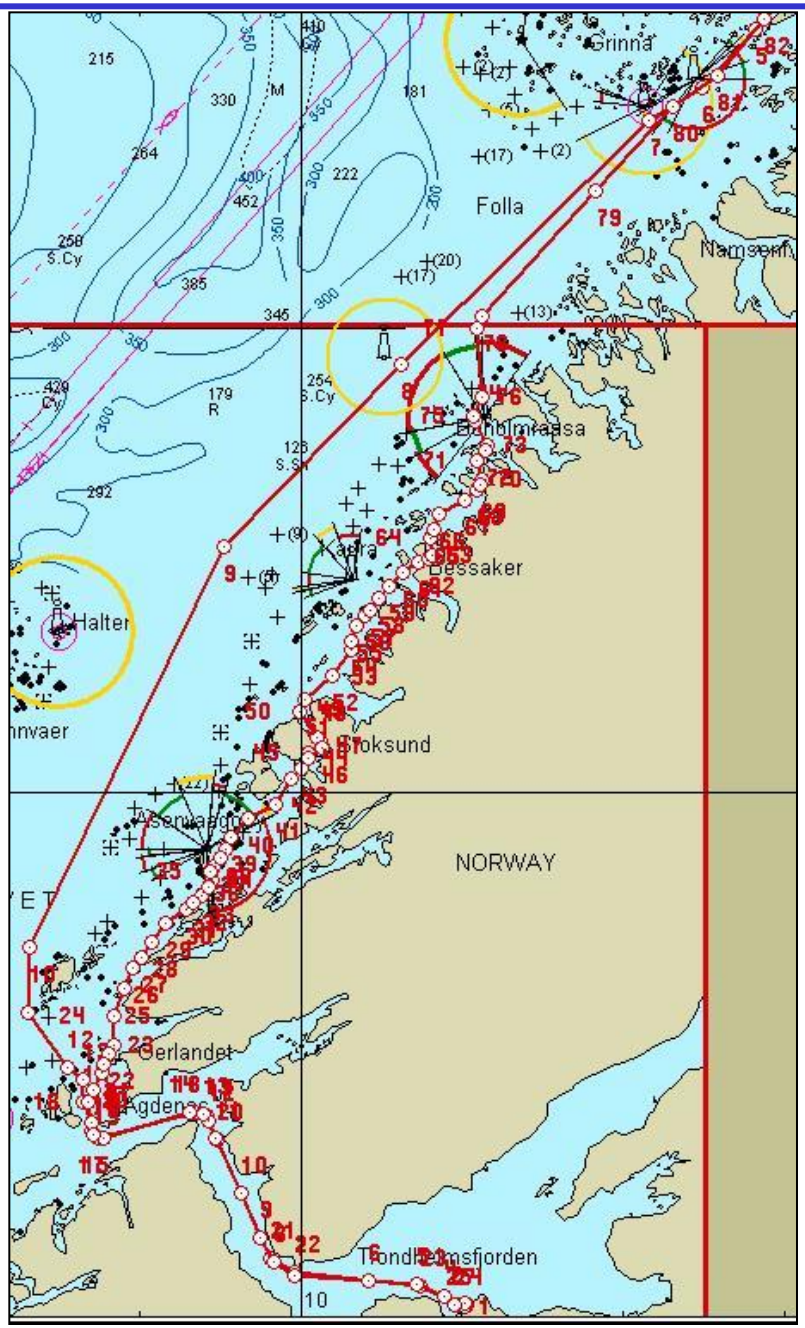

Tidligere lå nordgående og sydgående samtidig ved kai i Rørvik, og det var tid til et kort besøk i det andre skipet. Bildet er tatt i juli 1994 da Hurtigruten fylte 100 år.

Folksomt på kaia i Rørvik da MS Nordnorge la til kai under det direkte sendte TV programmet "Hurtigruten - minutt for minutt". 18.06.2011

Rørvik - Trondheim

Dette er hurtigrutens lengste strekning på nesten 9 timer uten havneanløp. Første del fra Rørvik går ut på det åpne havstykket Folda. Her kan det være ganske ”tøft” hvis det blåser hardt fra sydlig eller vestlig retning.

Det er to ruter sydover mot Trondheim:
- en godværsrute som går utaskjærs.
- en ”slalåm”-rute innaskjærs.

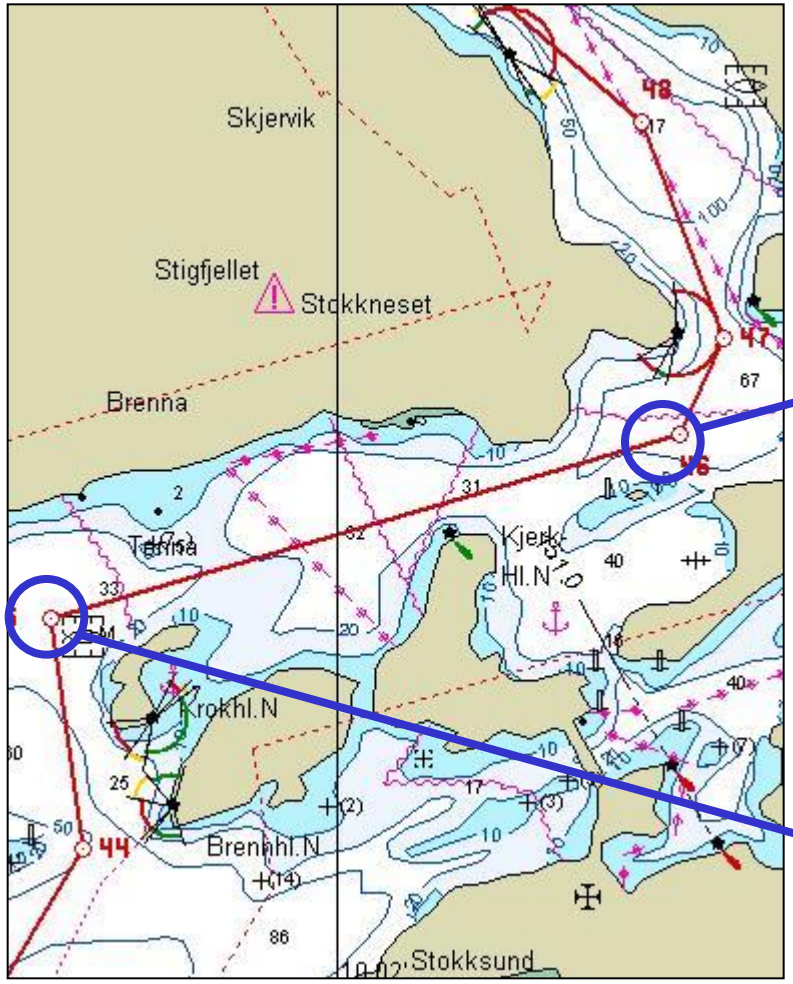
Selv om innaskjærsruta velges ved Buholmråsa fyr, er det likevel nesten 2 timer ute i åpent hav.

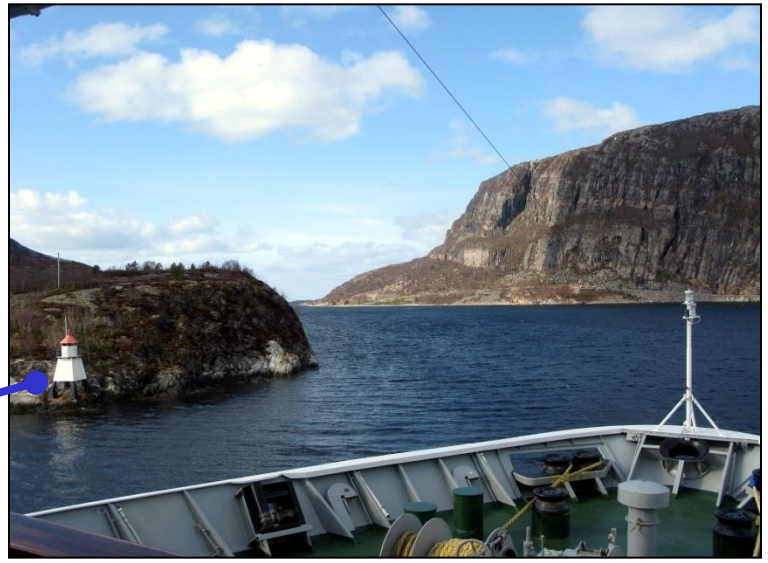

På Folda en fin sommerkveld.

Stokksundet

På innaskjærsruta går leia gjennom det trange Stokksundet som innebærer en kursdreining på 90 grader to steder i sundet.

Her er det påbudt å gi et langt hornsignal.

Trangt gjennom Stokksundet.

Trøndelagskysten

Det kjente Kjeungskjær fyr ved Ørlandet. Her bodde tidligere fyrvokter med familie.

En ansatt ombord på MS Trollfjord hilser til hjemstedet ved Bessaker.

Ureint farvann ved havstykket Folda.

Vindmøllepark ved Ørlandet

Trondheim

S: 06.30 - 09.30
N: 09.45 - 12.45

Det er ca 20 min til fots fra kaia og opp til sentrum. Husk å legge inn litt margin på tilbaketuren. Tog- og busstasjon ligger ca 15 minutter unna i retning sentrum.

Tidligere lå nordgående og sydgående samtidig ved kai i Trondheim.
Bilde av nordgående MS Kong Harald som "lukeparkerer".

På de gamle hurtigrutene måtte all last heises ombord. Bildet viser en personbil som blir heist fra kaia ombord i gamle MS Nordnorge fra 1964.
MS Richard With fra 1993 i bakgrunnen.

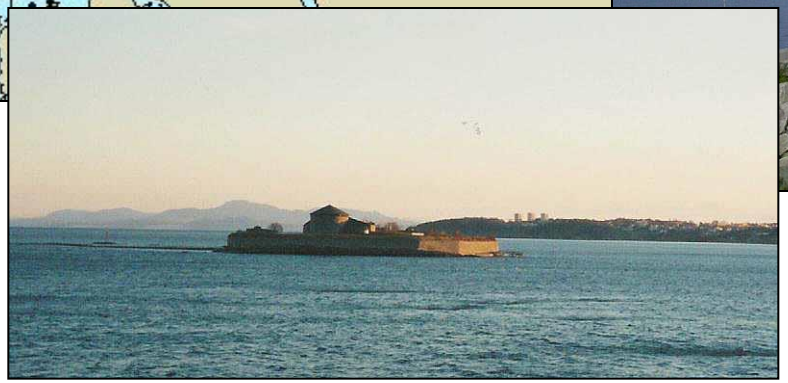
Trondheim - Kristiansund

Det er nå 6 ½ time til Kristiansund, og mesteparten innaskjærs i et ganske ensformig landskap. Ofte arrangeres det omvisning på broa ca 1 time etter avgang fra Trondheim.

MS Nordkapp ut fra Trondheim.

Munkholmen straks etter utseiling.

Brobesøk

Dersom det er bra værforhold, og alt er normalt, arrangeres det noen steder brobesøk.

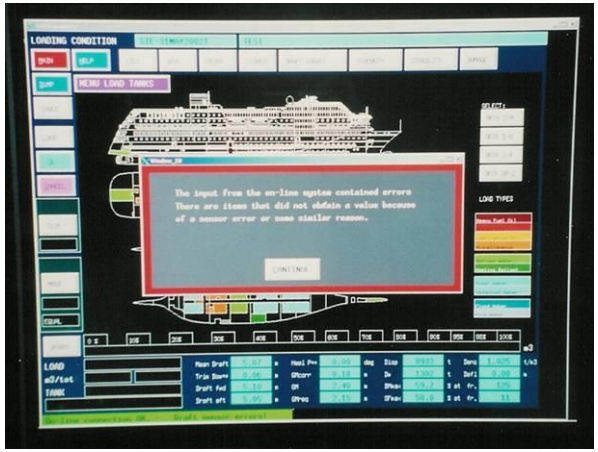
Mannskapet svarer villig på spørsmål.

Broa på MS Finnmarken under bygging på Kleven verft november 2001.

Broa på MS Finnmarken april 2002 ved første tur langs kysten.

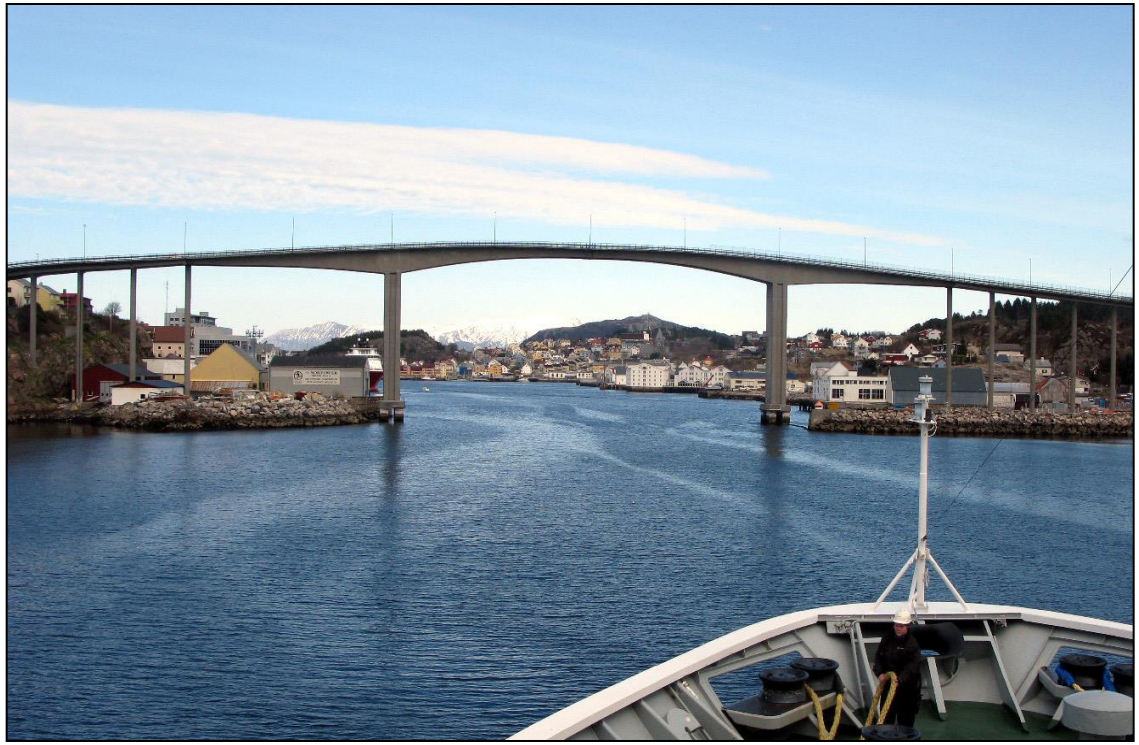

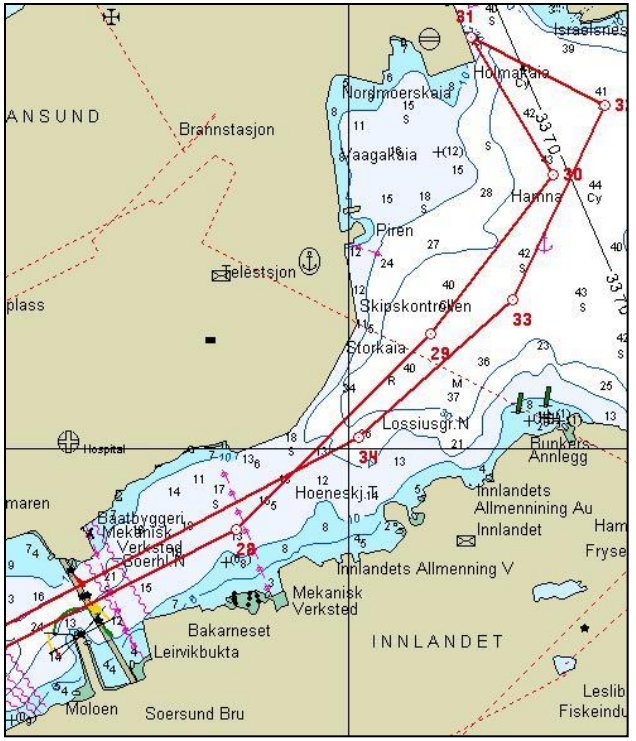
Du kan ta bilder og stille spørsmål, men ikke rør noe på broa !

Kristiansund

S: 16.30 - 17.30
N: 02.45 - 03.00

Innseilingen til Kristiansund havn er kanskje Hurtigrutens fineste anløp.

Kristiansund havn ligger beskyttet for vær og vind.

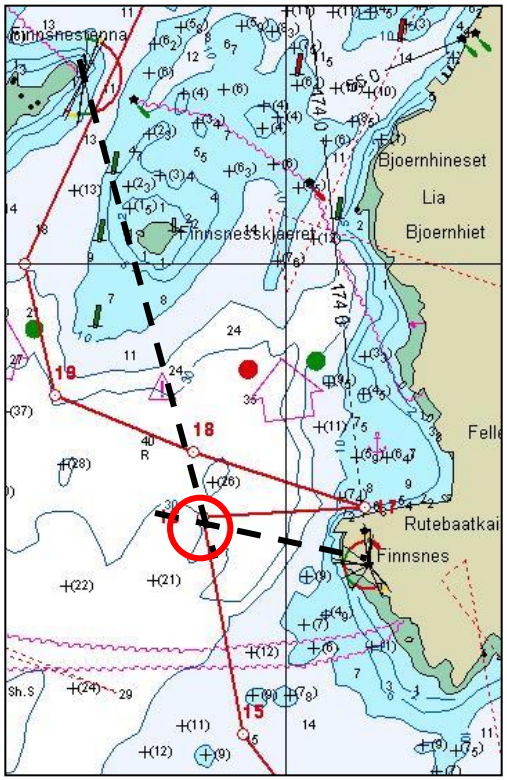

Kaia ligger midt i byen, men du har ikke mer enn ca 20 minutter til en tur på land.

"Klippfiskkjerringa" nede ved piren.

Litt om navigasjon og sjømerker

Sikker navigasjon er helt avgjørende for trygg ferdsel på sjøen. Før i tiden var det ikke andre hjelpemidler enn sol, stjerner, sekstant og ufullstendige sjøkart. I dag finnes en rekke tekniske hjelpemidler for navigasjon, men likevel er alle sjøfarende avhengige av fyr, lykter og andre sjømerker. Særlig hvis teknikken svikter !

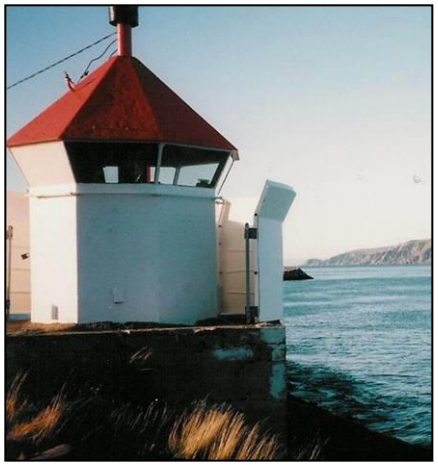
De sorte stiplede linjene viser peiling mot to kjente fyrlykter. Aktuell posisjon er i skjæringspunktet.

For det første er du avhengig av et korrekt sjøkart.
Du kan bestemme din posisjon når du observerer minst to kjente punkter som ligger 30 -150 grader i vinkel.

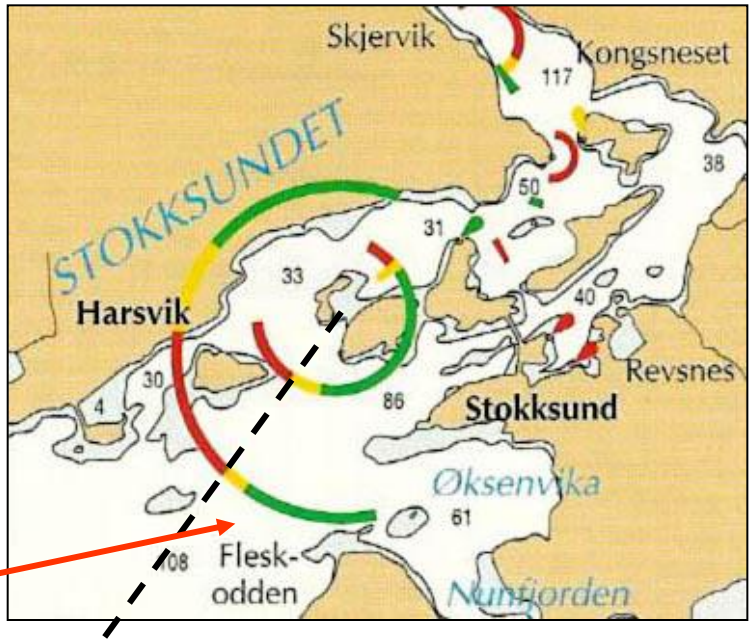
Varder finnes i stort antall langs kysten.
Skiltet på toppen peker mot sikkert farvann.

Fyr

Langs skipsleia er det fyr og lykter som lyser med ulike *farger*, *perioder og sektorer.* Fyrene er kjennemerker, og brukes i navigering.

Fyrene tennes automatisk når det blir mørkt.

Styrt kurs

Det kan bli mange fyr å forholde seg til.

Hvis du seiler i rød sektor, og lyset skifter til hvit, vet du at du befinner på en stedlinje i skjæringen mellom disse to fargene. På kartet ser du hvor.

I rød sektor.

I hvit sektor.

Fyr og lykter

Langs skipsleia er det et stort antall lyssignaler med felles oppgave å lede sjøfarende på sikker kurs. De finnes i ulike varianter:

Kystfyr
store fyr ytterst på kysten med lang rekkevidde.

Skrova fyr

Grunner og skjær

Leilys
grønne på styrbord,
og røde på babord side
i leias hovedretning.

Risøyrenna

Overrettlykter
som gir en sikker stedlinje når lysene står overrett.

Bud

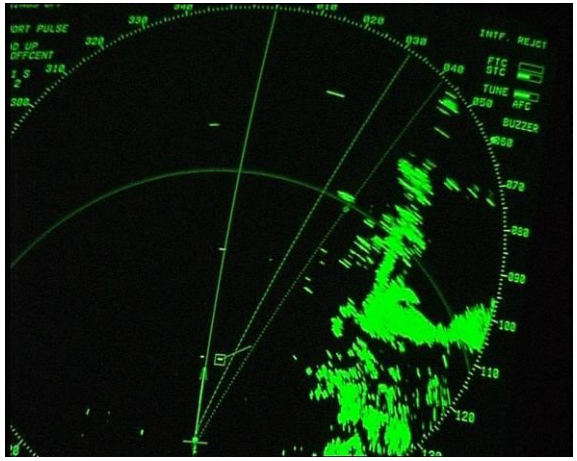

Andre fyr langs leia

Når du ikke ser fyrene ...

I tåke eller dårlig vær med nedsatt sikt, er en avhengig av GPS, radar og sonar.

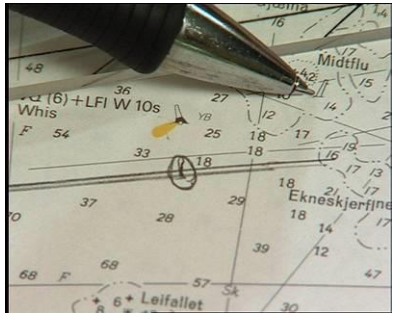

En må være godt trent og kjent med utstyret for å kunne navigere med radar og GPS.

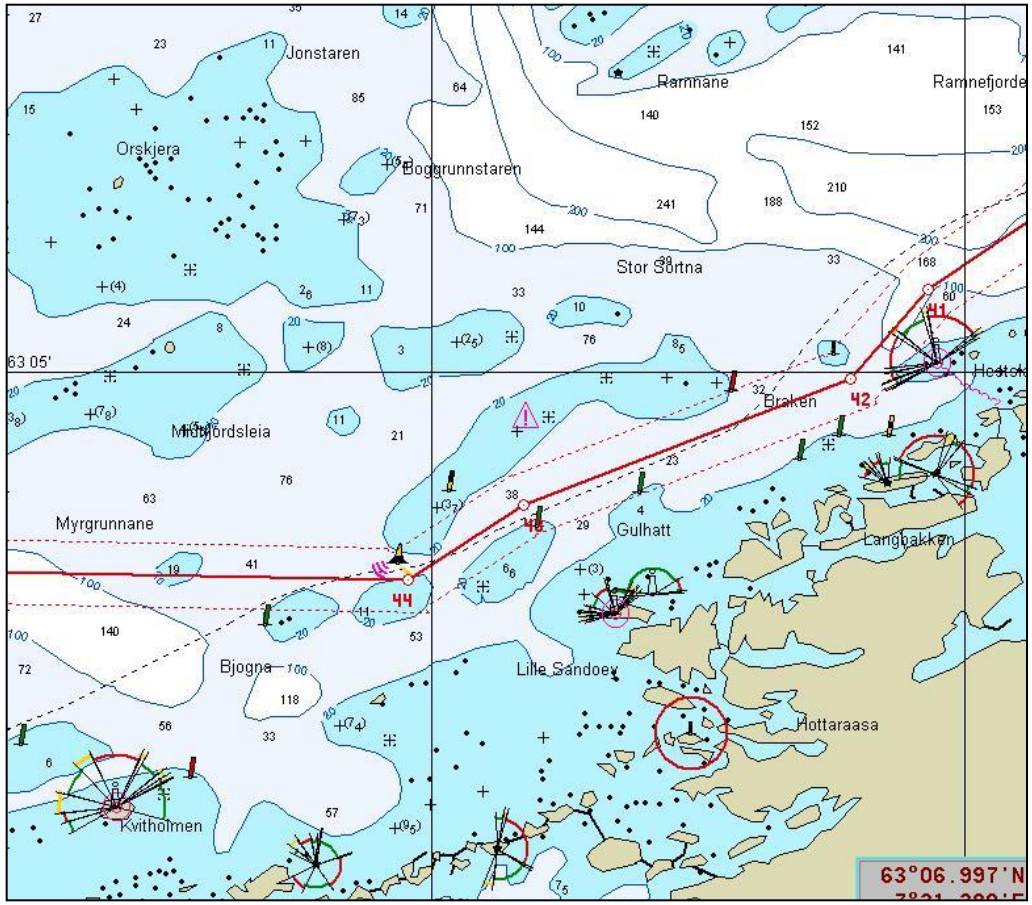

16 april 1991 grunnstøtte MS Narvik i dårlig vær ved Lauvøya på Trøndelagskysten fordi et viktig fyr hadde sloknet. Ingen personer ble skadet.

Kristiansund – Hustadvika – Molde

På turen mot Molde går leia over **Hustadvika**. Dette er en beryktet havstrekning, og mange forlis har skjedd her. Farvannet er svært ureint med mange undervannsskjær, grunner og uberegnelige bølger.

MS Nordkapp ved Kvitholmen fyr

Hustadvika i fint vær...

... og i mørkt vintervær.

Molde

S: 21.15 - 21.45
N: 22.35 - 23.05

På sydgående er det normalt tid til en kort kveldstur i byen. Men på nordgående er det nesten 3 timer i Molde og mulighet for lenger utflukt.

Nord- og sydgående i Molde en gang da rutetiden var annerledes på sommeren.

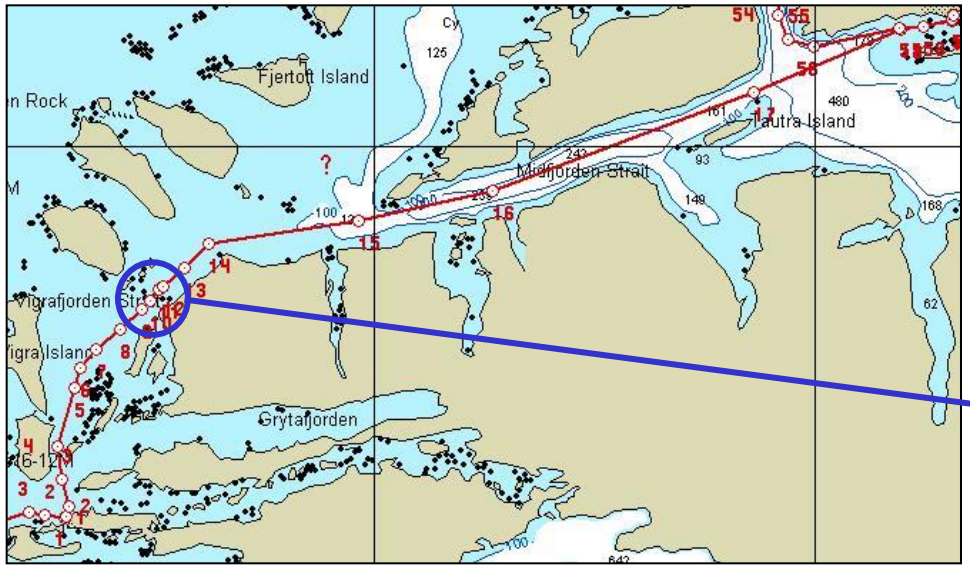
Hurtigrutekaia er inne i Molde by.
Det er en stor kiosk rett ved landgangen.

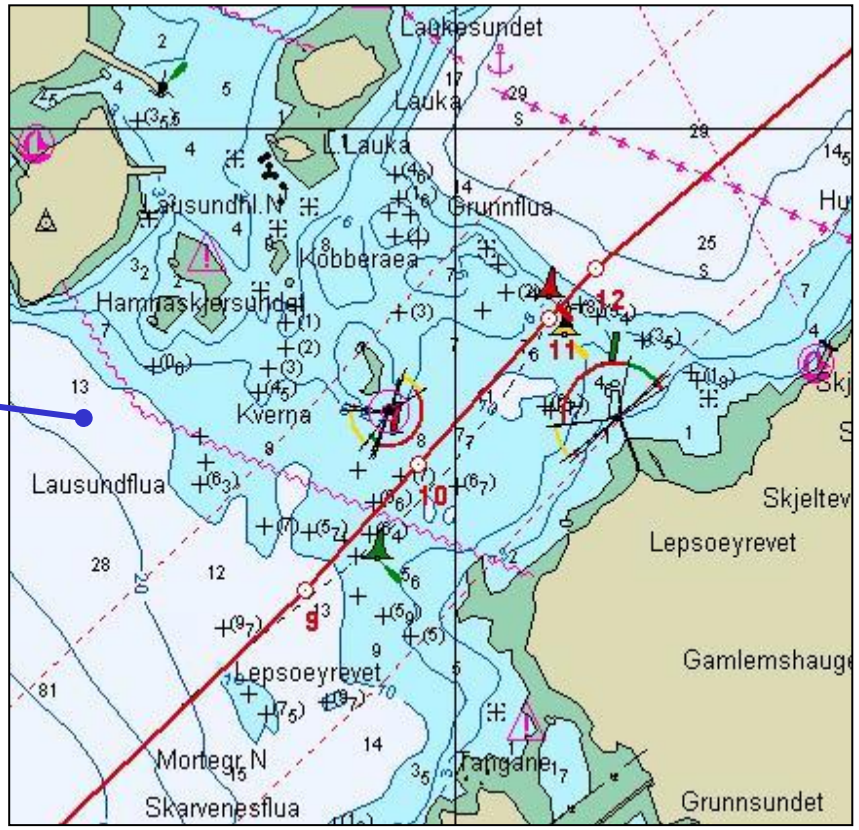
Romsdalen

På sydgående er det nå kveld, men i fint vær sommerstid kan du nyte utsikten mot fjellene mens det fortsatt er lyst.

Molde - Ålesund

Molde – Ålesund ca 2 ½ time.

Kartet viser det trange og grunne **Lepsøyrevet** litt før Ålesund. Renna er ca 11 m dyp på det grunneste.
Det er mange lys og merker, og nattestid bør du få med deg dette ute fra dekk.

Lepsøybrua åpnet i desember 2022, og er del av den 37 km lange Nordøyveien.
Fyret ble nedlagt i 2014, men er restaurert og brukes til ulike arrangement.

Ålesund

S: 00.30 - 01.20
N: 09.45 - 20.30

På sydgående er det ankomst Ålesund rett etter midnatt. Her er det tid til en nattlig spasertur i sentrum, som bare ligger noen minutter fra kaiområdet.

Om sommeren er nordgående hurtigrute faktisk to ganger i Ålesund samme dag:
- en gang om morgenen før Geiranger (jun-aug) eller Hjørundfjorden (sep-okt)
- og en på ettermiddagen etter fjordturen.

Det er adgang for andre til å kjøpe billett bare for Geiranger-turen.

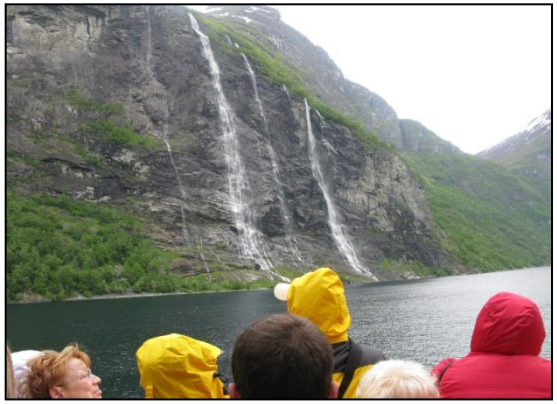
På nordgående kan du besøke fjellstua på ”Aksla”. Turen opp tar ca 25 min. fra kaia. Det er bratte stier og 418 trappetrinn, så du bør ha gode og sklisikre sko.

Geiranger og Hjørundfjorden

I perioden juni til august går nordgående hurtigrute innom Geiranger etter først å ha vært innom Ålesund på morgenen. Retur til Ålesund om ettermiddagen.
Fra september til oktober går tilsvarende tur, men da til Hjørundfjorden.

Når **Trollstigen** er åpen, arrangeres det busstur til Molde (7 t).
Ellers er det mulighet for busstur tilbake til Ålesund (3 t)

Fossene "de 7 søstre" på vei inn til Geiranger.

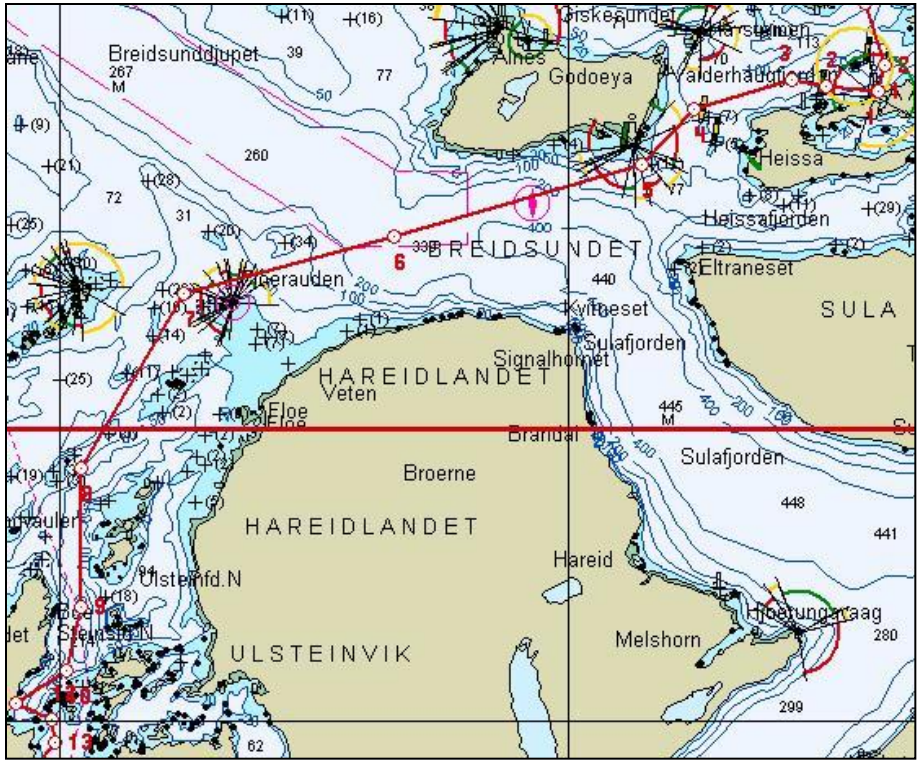

Cruiseskip i Geiranger

Overgang til mindre båt for de som skal være med på utflukt med buss.

Ålesund - Torvik

Ålesund – Torvik ca 1 ½ time.

Det er natt og ikke så mye å se. Tiden er kanskje inne for litt søvn. Stadhavet venter om et par timer, og det kan bli litt urolig dersom vinden er sterk.

Om ca 13 timer er det ankomst Bergen. Husk at stor og tung bagasje skal settes utenfor lugaren før ca kl 10 om morgenen. Bagasjen samles og settes i vogner på lastedekket. Dette for at det ikke skal bli kaos i resepsjonen når alle skal ut.

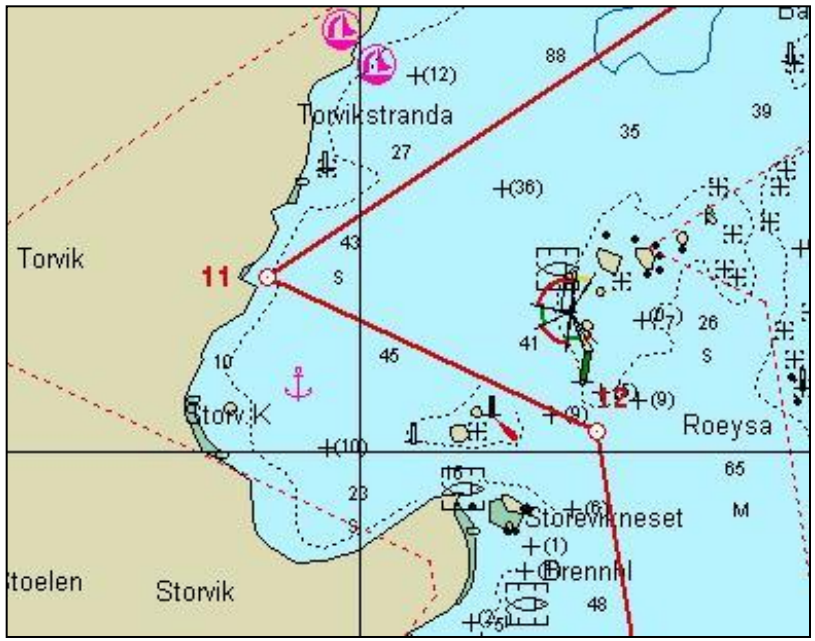
Derfor bør du gjøre klar bagasjen nå !

Torvik

S: 02.35 - 02.45
N: 08.20 - 08.30

Det har vært planer om å sløyfe Torvik fra hurtigruten på grunn av kort avstand til Ålesund og lite trafikk. Kort opphold her.

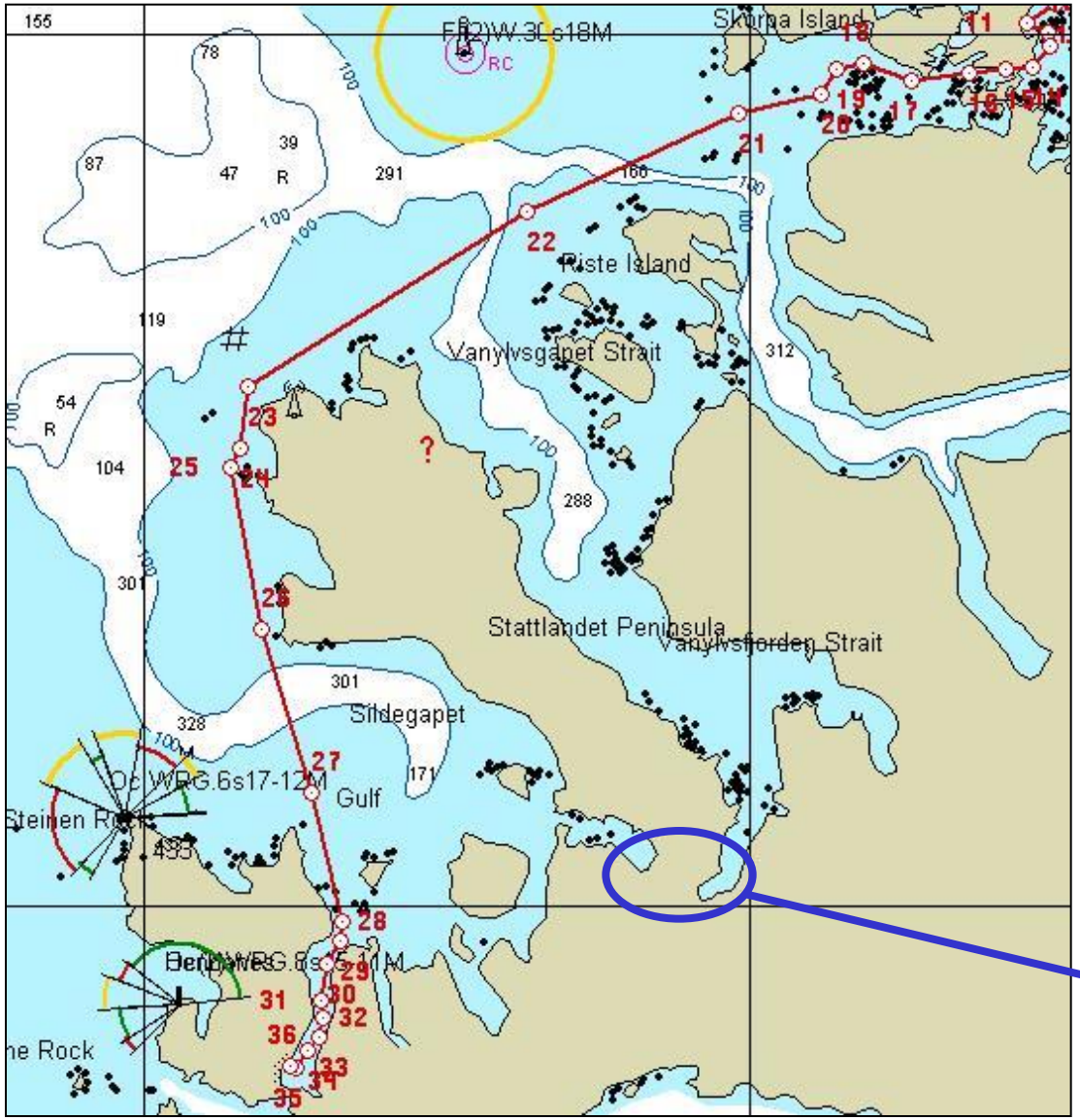
Torvik kai.

MS Trollfjord ved kai i Torvik.

Torvik – Stad - Måløy

Leia sydover til Måløy går ut på det beryktede *Stadhavet*. Her kan det blåse svært kraftig med tilhørende grov sjø. Det åpne havstykket rundt Stad er unna på ca 2 timer.

Ved Stad og fjellklippen "Kjerringa".

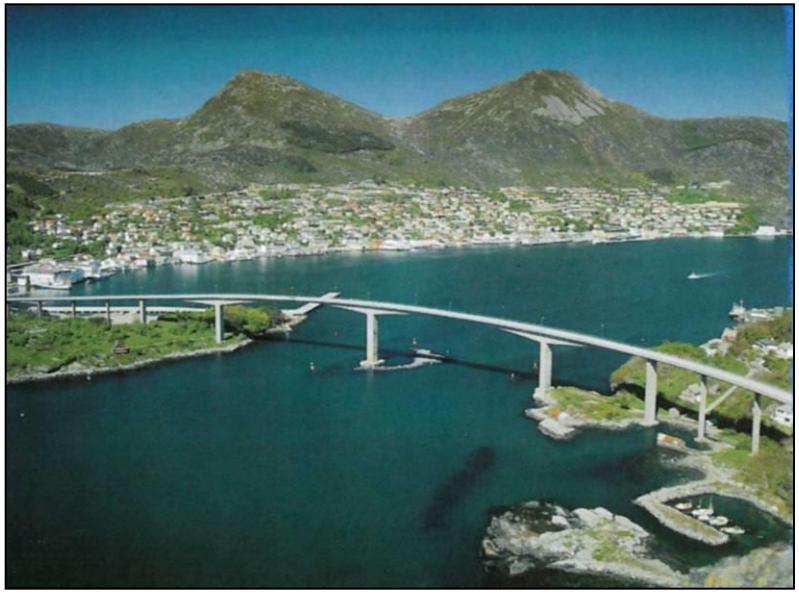
MS Nordkapp i storm ved Stad.

Her er det planer om bygge **Stad skipstunnel** .

Måløy

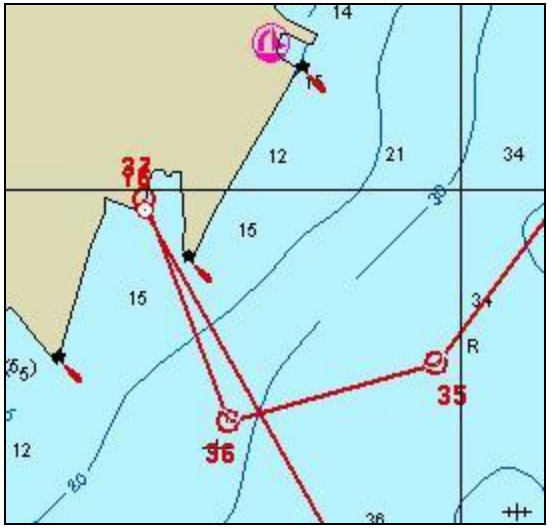
S: 05.45 - 06.00
N: 05.15 - 05.30

Måløy er en av Norges største fiskehavner, og et knutepunkt for hurtigbåter.

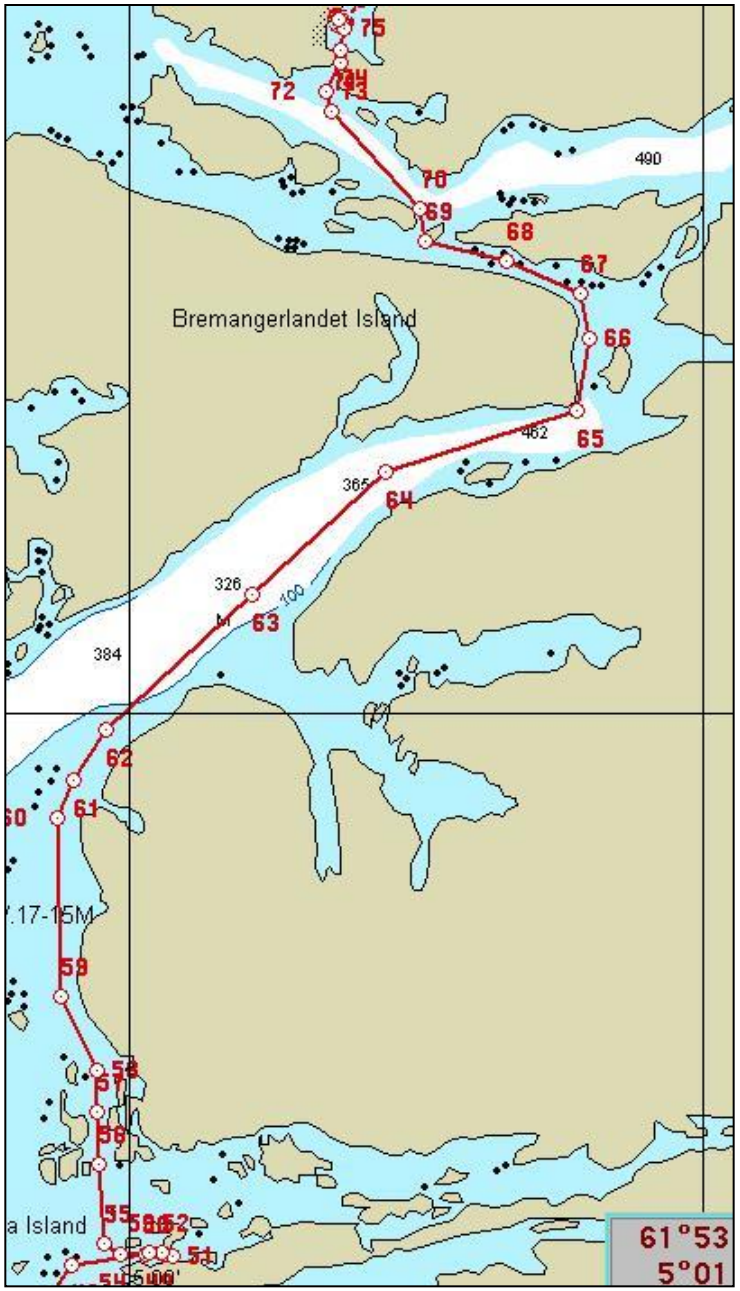

Den 1224m lange Måløybrua.
Når vinden kommer fra en bestemt retning, ”spiller” brua en høy C.

Måløy - Florø

Måløy – Florø ca 2 ½ time innaskjærs.

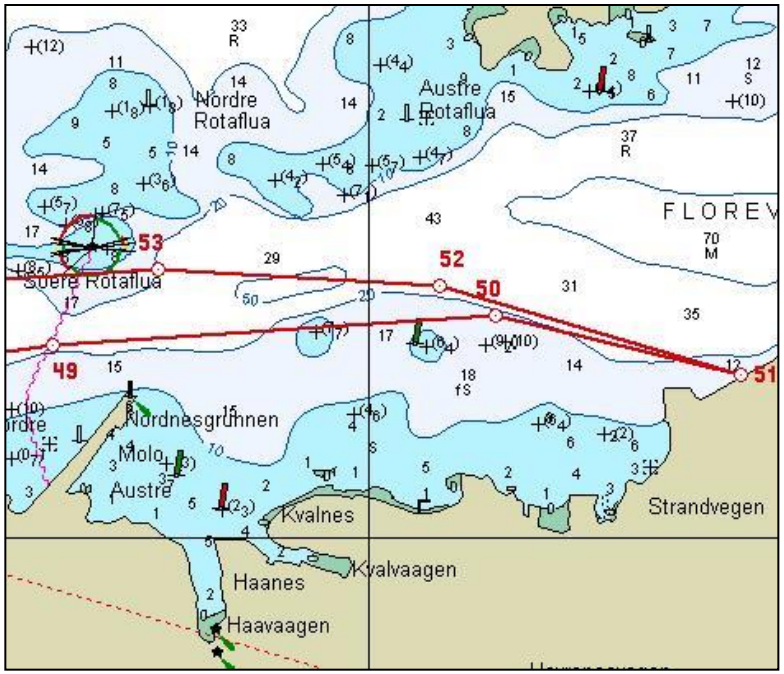
Florø

S: 08.15 - 08.30
N: 02.45 - 03.00

Florø er siste havn før Bergen, og det er bare kort opphold for lasting/lossing.

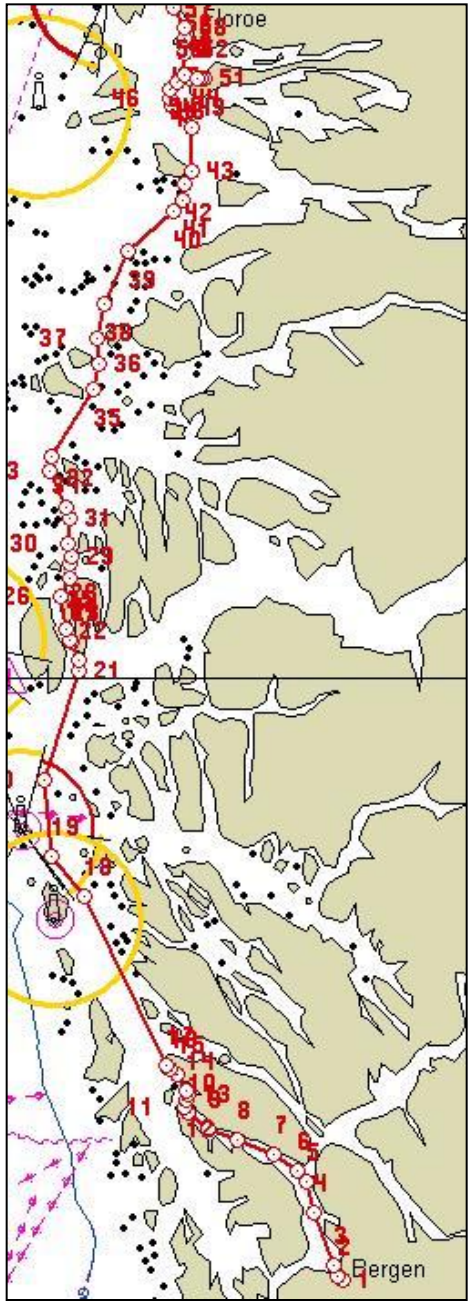

I Florø havn.

Mange skjær og grunner ved innseilingen til Florø.

Florø - Bergen

En lang strekning på ca 6 timer som har to alternative ruter siste del mot Bergen:
- **Herdlefjorden** på østsiden av Askøy (mest vanlig sørover)
- **Mangerfjorden** og **Radfjorden** (kun i fint sommervær)

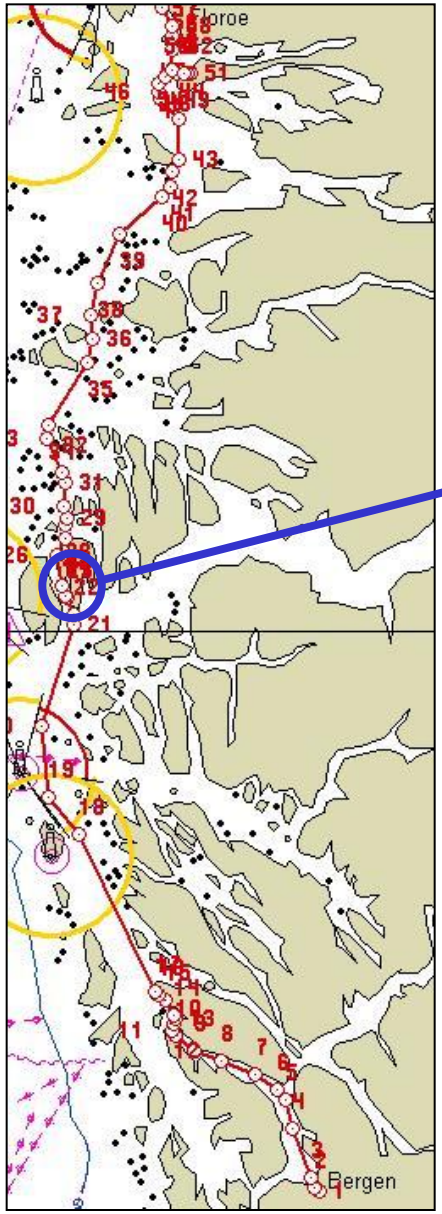
På nordgående brukes også leia gjennom **Hjeltefjorden** på vestsiden av Askøy.

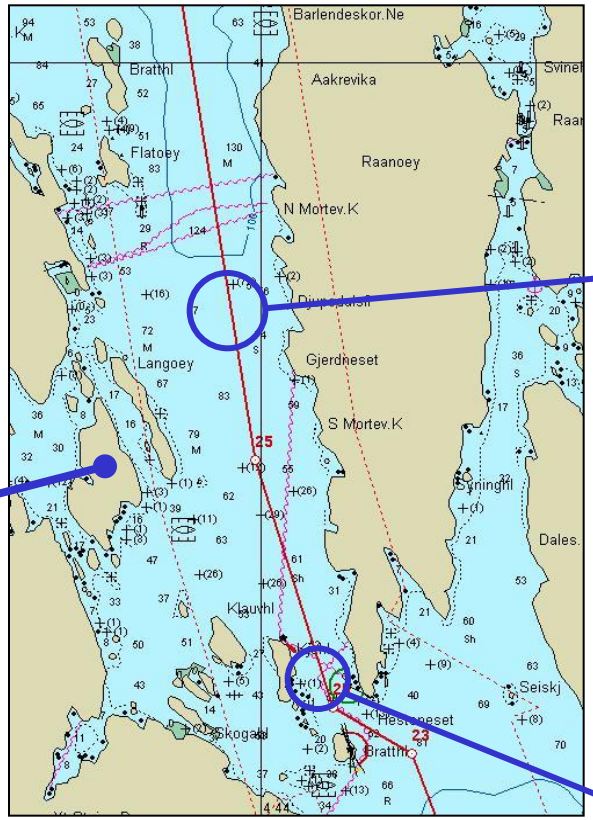
Kort tid etter avgang fra Florø, passeres den kjente fjell-formasjonen og sjømerket *Alden* (også kalt *Norskehesten*, *Norskeløven* og *Blåmannen* på fiskermunne)

Steinsundet

Leia går gjennom det smale Steinsundet rett ved innløpet til Sognefjorden.

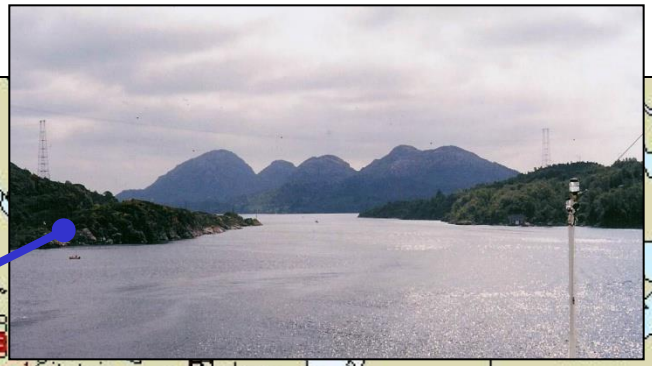

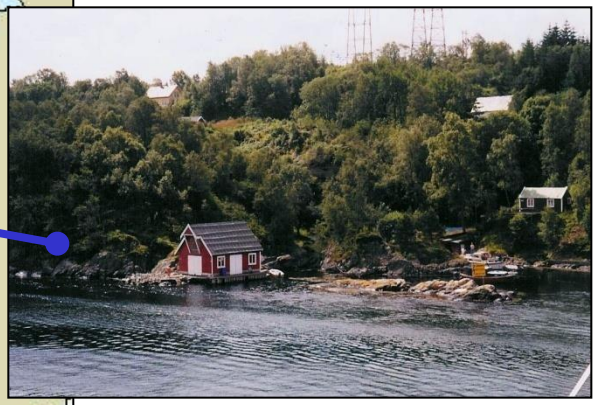

Radfjorden

Idyllisk i Radfjorden.

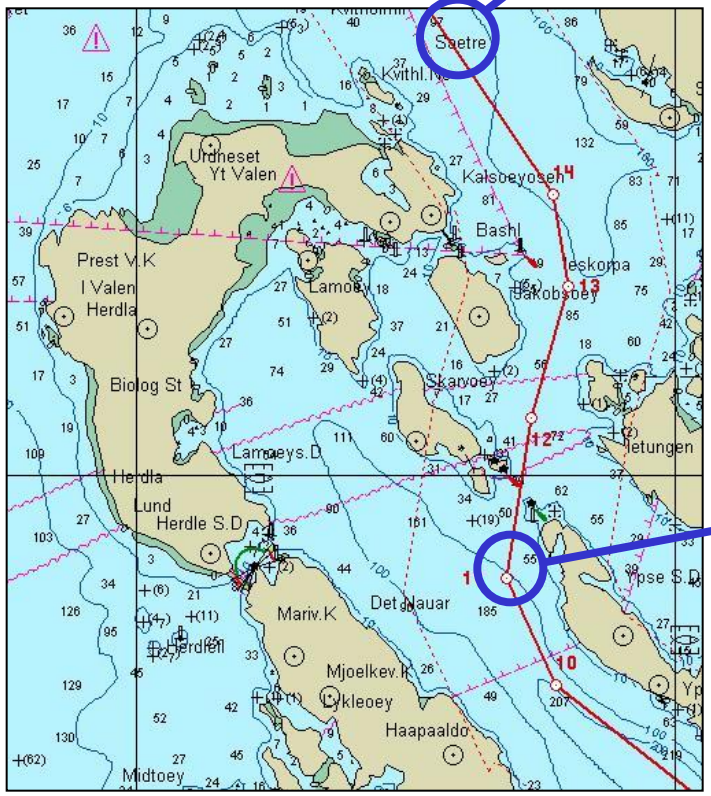

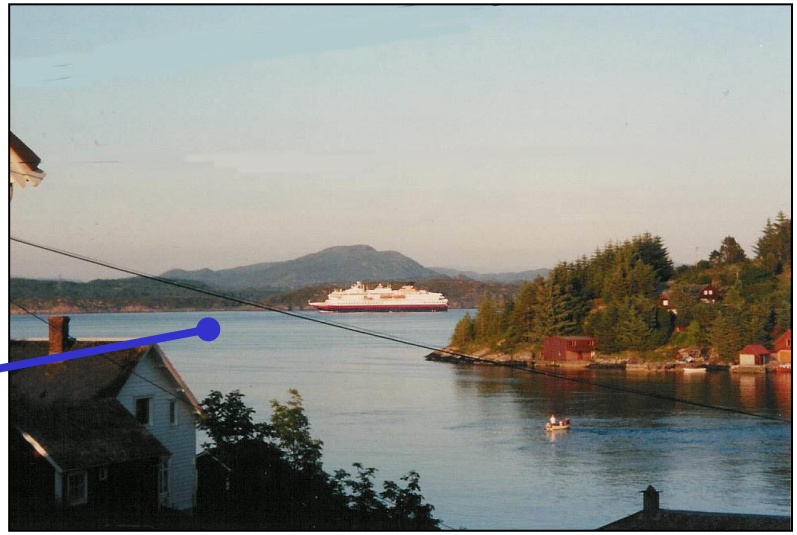
Under Hagelsundbrua.

Herdlefjorden

Herdlefjorden starter ved øya **Herdla** ca 4 mil nord for Bergen (bruforbindelse). Under 2. verdenskrig var det flyplass og andre militære installasjoner her, og alle de fastboende måtte flytte.
Etter krigen var det planer om å legge hovedflyplassen for Bergen ute på Herdla. I dag er det dyrket mark og fuglereservat.

Hurtigruteleia går forbi Herdla gjennom det smale sundet Det Nauet.

Bergen

Ankomst ca 14.45
Avgang 20.30

Etter mange dager underveis langs kysten, har en følelsen av å ha reist mye lenger enn en flytur jorda rundt. Det er er litt vemodig å komme til Bergen å vite at reisen er over.

Det går alltid ei Hurtigrute, så dette trenger ikke være siste gang !

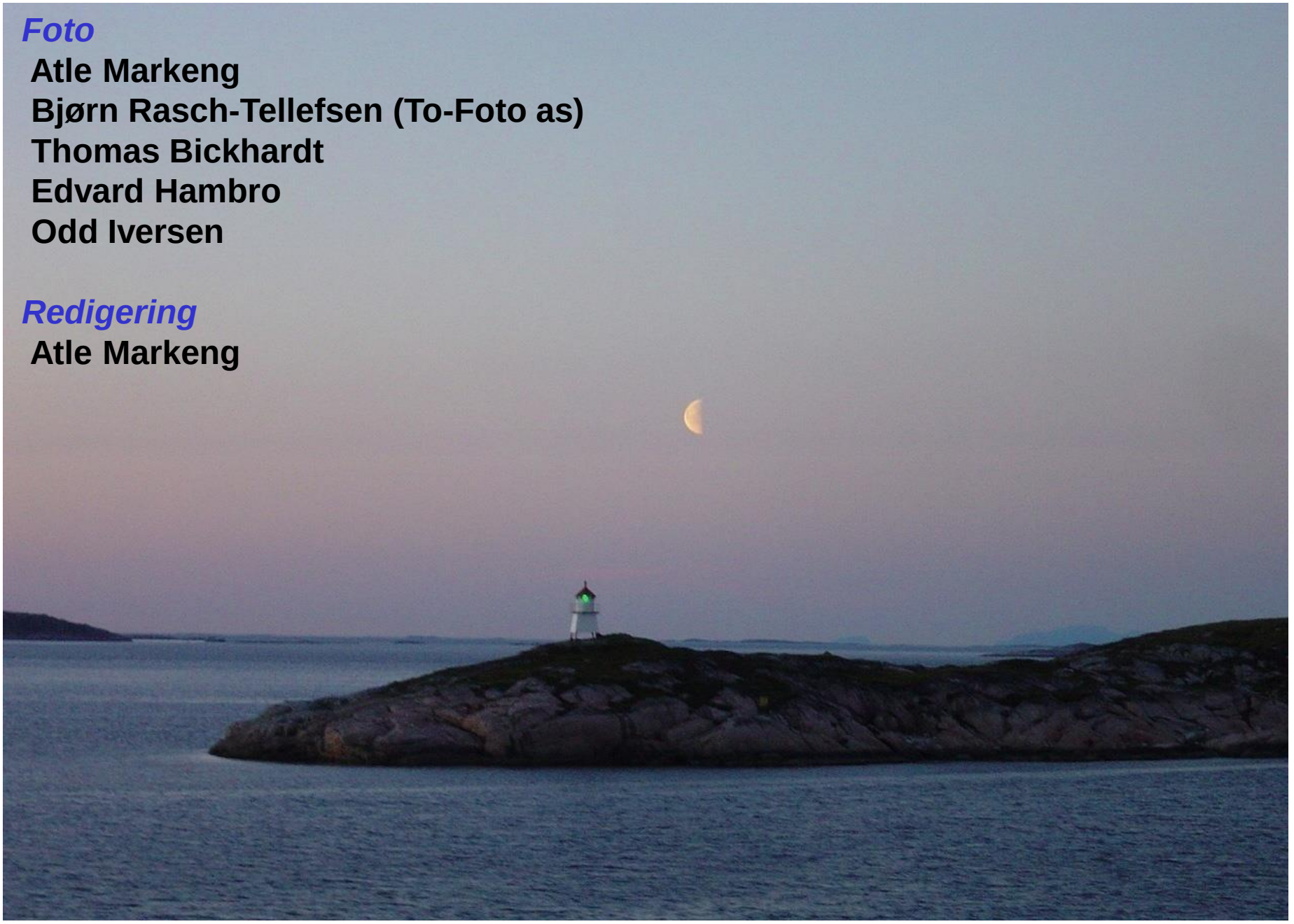
Takk for turen !

Foto

Atle Markeng
Bjørn Rasch-Tellefsen (To-Foto as)
Thomas Bickhardt
Edvard Hambro
Odd Iversen

Redigering

Atle Markeng

Distansetabell

Fra	Til	Km
Bergen	Florø	163
Florø	Måløy	52
Måløy	Torvik	72
Torvik	Ålesund	28
Ålesund	Molde	65
Molde	Kristiansund	89
Kristiansund	Trondheim	169
Trondheim	Rørvik	232
Rørvik	Brønnøysund	85
Brønnøysund	Sandnessjøen	67
Sandnessjøen	Nesna	28
Nesna	Ørnes	94
Ørnes	Bodø	72
Bodø	Stamsund	102
Stamsund	Svolvær	37
Svolvær	Stokmarknes	65
Stokmarknes	Sortland	28
Sortland	Risøyhamn	33
Risøyhamn	Harstad	50
Harstad	Finnsnes	81
Finnsnes	Tromsø	69

Fra	Til	Km
Tromsø	Skjervøy	98
Skjervøy	Øksfjord	83
Øksfjord	Hammerfest	76
Hammerfest	Havøysund	69
Havøysund	Honningsvåg	52
Honningsvåg	Kjøllefjord	54
Kjøllefjord	Mehamn	48
Mehamn	Berlevåg	67
Berlevåg	Båtsfjord	43
Båtsfjord	Vardø	72
Vardø	Vadsø	78
Vadsø	Kirkenes	44

Totalt Bergen – Kirkenes **2465** km

Midnattsol og mørketid

Sted	Øvre rand	Hele sola	Nedre rand	Mørketid
Polarsirkelen	5. juni	12. juni – 1. juli	6. juli	
Bodø	31. mai	4. juni – 8. juli	12. juli	
Svolvær	25. mai	28. mai – 14. juli	18. juli	7. desember – 5. januar
Harstad	22. mai	25. mai – 18. juli	21. juli	2. desember – 10. januar
Tromsø	18. mai	20. mai – 22. juli	25. juli	27. november – 15. januar
Vardø	15. mai	17. mai – 22. juli	28. juli	23. november – 19. januar
Hammerfest	13. mai	16. mai – 27. juli	29. juli	22. november – 20. januar
Berlevåg	13. mai	15. mai – 28. juli	30. juli	21. november – 21. januar
Nordkapp	11. mai	14. mai – 29. juli	31. juli	20. november – 22. januar
Longyearbyen	18.april	20. april – 22.aug.	24. aug.	26. oktober – 16. februar
Nordpolen	18.mars	20.mars – 23.sept	24.sept	25. september – 18. mars